

Strategjia Vendore për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë dhe Plani i Veprimit 2024-2030

Bashkia Mallakastër

BASHKIA MALLAKASTËR

➤ **Grupi i Punës Bashkia Mallakastër**

1. Zëvendës Kryetare, znj. Amela Malaj;
2. Përgjegjës i Sektorit të Mbrojtjes Civile, z. Izet Ymeraj;
3. Administrator i Njesisë Administrative Fratar, z. Shkëlqim Kapllanaj;
4. Drejtoria e Policisë Bashkiake, Mbrojtjes Civile dhe Territorit, z. Hajri Malaj;
5. Drejtoria Juridike dhe e Burimeve Njerëzore, znj. Laureta Saliaj;
6. Drejtoria e Financave, z. Aleksandër Rama;
7. Drejtoria e Kulturë, Turizmit, Arsimit dhe Sportit, znj. Naime Dervishaj;
8. Drejtoria e Shërbimeve Publike, z. Ferrik Shehu;
9. Specialist i nivelit të lartë të Mbrojtjes Civile, z. Lame Zotaj;
10. Sektori i Planifikimit dhe Zhvillimit të Territorit, znj. Besjana Velaj;
11. Sektori i Mjedisit, znj. Enkela Sulaj;
12. Sektori i Menaxhimit të Tokës Bujqësore, z. Naim Allkaj;
13. Sektori i Pyjeve dhe Mjedisit, z. Ledjan Shehaj;
14. Inspektorati i Mbrojtjes së Pyjeve, z. Pëllumb Isufaj;
15. Përgjegjëse e Sektorit të Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, znj. Kejda Hoxhaj;
16. Sektori i MZSH, z. Albens Zotaj;
17. Inspektorati Ndërtimor Urbanistik, z. Ajet Xeba;
18. Sektori i Mirëmbajtjes, z. Viktor Mahmutaj;
19. Sektori i Pastrimit, z. Emiljano Aliaj

➤ **Grupi i punës METROPOLIS SH.P.K & Co-PLAN**

20. Prof. Emeritus Pantoleon D. Skayannis
21. Dr. Ledio Allkja
22. MSc. Erni Kocani
23. MSc. Imeldi Sokoli
24. MSc. Rea Muka
25. MSc. Greta Shehu
26. Dr. Kejt Dhrami
27. Dr. Fiona Imami
28. Dr. Merita Toska

➤ **Grupi i Punës UNDP**

29. Elvita Kabashi – Specialiste Programi, Drejtuese e Departamentit të Mjedisit, Energjisë dhe Klimës të UNDP në Shqipëri
30. Doreid Petoshati- Koordinator Kombëtar i Projektit RESEAL të UNDP në Shqipëri
31. Maksimiljan Dhima- Konsulent Kombëtar i Projektit RESEAL të UNDP në Shqipëri

➤ **Grupi i punës AKMC**

32. Haki Cako- Drejtori i Përgjithshëm
33. Adisa Bala- Drejtor i Zvogëlimit të Riskut, Fatkeqësive dhe Parandalimit
34. Megi Zaganjori- Përgjegjës Sektori, Drejtoria e Zvogëlimit të Riskut, Fatkeqësive dhe Parandalimit
35. Andi Pogaci, Specialist, Drejtoria e Zvogëlimit të Riskut, Fatkeqësive dhe Parandalimit
36. Ambra Fusha, Specialist, Drejtoria e Zvogëlimit të Riskut, Fatkeqësive dhe Parandalimit
37. Anxhela Arapi Specialist, Drejtoria e Zvogëlimit të Riskut, Fatkeqësive dhe Parandalimit

Falënderime

Ekipi i konsulentëve shpreh mirënjohje dhe falënderime për Kryetarin e Bashkisë Mallakastër, z. Qerim Ismailaj, i cili ka qenë personalisht i angazhuar në procesin e hartimit të dokumentit duke dhënë drejtimin strategjik lidhur me prioritetet e bashkisë për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë. Falënderojmë gjithashtu Zëvendës Kryetaren e Bashkisë, Përgjegjës të Sektorit të Mbrojtjes Civile si dhe të gjithë anëtarët e grupit të punës të cilët kanë kontribuar në mënyrë aktive në përcaktimin e vizionit, objektivave strategjike dhe aktiviteteve kryesore të cilat do të drejtojnë vendimmarrjen në sektorin e mbrojtjes civile për 5 vitet e ardhshme në Bashkinë e Fierit.

Një falënderim i veçantë shkon edhe për Agjencinë Kombëtare të Mbrojtjes Civile dhe UNDP në Shqipëri, si pjesë e zbatimit të projektit “Forcimi i Aftësive Ripërtëritëse në Shqipëri – Projekti RESEAL”, të cilët kanë bërë të mundur një bashkërendim shumë të mirë të aktorëve të përfshirë në procesin e hartimit të strategjisë si dhe kanë mbështetur procesin në të gjitha hapat e tij duke kontribuar me ekspertizën dhe njohuritë e tyre në fushën e mbrojtjes civile.

Mbështetur nga: Forcimi i Aftësisë Ripërtëritëse në Shqipëri – Projekti RESEAL, UNDP në Shqipëri

Ky material u përgatit nga Bashkia Mallakastër me mbështetjen teknike të METROPOLIS SH.P.K & Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit.

Projekti ‘Hartimi i Planeve Strategjike për Zvogëlimin e Riskut të Fatkeqësive në Bashkitë e Qarkut Fier’ financohet nga UNDP në kuadër të projektit: “Forcimi i aftësive ripërtëritëse në Shqipëri” RESEAL dhe mbështetet nga Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile. Projekti RESEAL financohet nga Qeveria Suedeze dhe ajo Portugeze. Mendimet dhe opinionet e shprehura në këtë dokument i përkasin autorëve realizues dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e donatorit”.

Shënim: Ky dokument është pronësi intelektuale e Bashkisë Mallakastër dhe përdorimi i të dhënave në përmbajtje të këtij dokumenti duhet të kryhet gjithnjë duke cituar burimin e informacionit dhe vendosur referencat përkatëse.

Përmbajtja

1. Hyrje	9
Përmbajtja e strategjisë	11
1.1 Kuadri institucional dhe ligjor	12
1.2 Procesi i përgatitjes së Strategjisë	13
1.3 Dokumentet Strategjike Kombëtare dhe Lokale	14
Aktorët.....	16
2. Konteksti i ZRF-ve bashkiake	19
2.1 Vlerësimi i riskut	19
Risku nga Përmbytjet.....	21
Risku Teknologjik.....	24
Risku nga Rrëshqitjet.....	26
Risku nga Zjarret në Pyje.....	28
Risku Sizmik.....	31
Risku Biologjik	33
2.2 Kapacitetet financiare të Bashkisë	34
2.3 Donatorë, projekte, programe dhe mundësi të tjera financimi	37
3. Vizioni, Synimi dhe Objektivat Strategjike	38
4. Projektet dhe Masat Strategjike	40
4.3 Plani i Veprimit dhe Boshllëku Financiar.....	63
4.3 Zbatimi i Strategjisë	76
4.4 Monitorimi.....	76
Indikatorë për monitorimin e strategjisë:.....	77
5. Referencat	78
6. Anekset.....	79
ANEKS 1 – Projekte të nxjerra nga plane dhe strategji kombëtare dhe sektoriale	79
Strategjia e Ndryshimeve Klimatike dhe Planet e Veprimit	82
ANEKS 2 - Minutat e takimit hapës për projektin “Hartimi i Strategjive Vendore për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë dhe Planet e Veprimit për 6 Bashkitë e Qarkut Fier”	82
ANEKS 3 - Takim me kryetarët e bashkive të Qarkut të Fierit, Qeshor 2024, Roskovec	85
ANEKS 4 - Takim hapës për njohjen me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër.....	88
ANEKS 5 - Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër	90
ANEKS 6 - Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër	92
ANEKS 7- Korniza Ligjore	94

ANEKS 8 - Kuadri Strategjik.....	97
ANEKS 9 – Pyetësor për validimin e të dhënave në bashki	100
ANEKS 10 – (Strukturë) Raport Monitorimi	106
Figura 1 Shkalla e ndikimit të riskut në bashkinë Mallakastër dhe matrica e riskut	10
Tabela 1 Shpërndarja e ndërtesave sipas periudhës së ndërtimit për çdo njësi administrative	20
Tabela 2 Shpërndarja e humbjeve mesatare vjetore – bashkia Mallakastër	20
Figura 2 Sistement territoriale në bashkinë Mallakastër	21
Figura 2 Harta e rrezikut nga përmytjet në bashkinë Mallakastër dhe niveli i riskut nga përmytjet sipas NjA-ve.....	22
Figura 3 Harta e rrezikut teknologjik në stacionet e karburantit dhe depozitat e tregtimit të GLN në territorin e bashkisë Mallakastër, kombinuar edhe me rrezikun teknologjik në stacionet e dekantimit të naftës.....	24
Figura 4 Niveli i riskut teknologjik sipas NjA-ve në bashkinë Mallakastër.....	25
Figura 5 Niveli i riskut nga rrëshqitjet në bashkinë Mallakastër dhe ndjeshmëria ndaj rrëshqitjeve në territorit.....	26
Figura 6 Harta e ndjeshmërisë nga rrëshqitjet.....	27
Tabela 3 Dëmi ekonomik i shkaktuar nga zjarret në bashkinë Mallakastër	28
Tabela 4 Klasifikimi i territorit sipas nivelit të riskut nga zjarri	29
Figura 7 Niveli i riskut nga zjarret në pyje sipas NjA-ve	29
Figura 8 Harta e riskut nga zjarret në pyje.....	30
Tabela 4 Periudha e ndërtimit të stokut të ndërtesave dhe infrastruktura kritike sipas NjA-ve.....	31
Figura 8 Harta e rrezikut sizmik probabilitet tejkalimi 10% në 10 vjet (majtas), 10% në 50 vjet (djathtas)	32
Figura 9 Shkalla e riskut biologjik sipas NjA-ve	33
Grafik 1. Ecuria e të ardhurave totale	34
Figura 12 Paraqitje skematike e OS1.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
Figura 13 Paraqitje skematike e OS2.....	51
Figura 14 Hartëzimi i projekteve strategjike të OS3.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

Lista e shkurtimeve

AAL-BD - Average Annual Loss - Bashkia Divjak (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-BF - Average Annual Loss - Bashkia Fier (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-BL - Average Annual Loss - Bashkia Lushnje (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-BM - Average Annual Loss - Bashkia Mallakastër (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-BP - Average Annual Loss - Bashkia Patos (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-BR - Average Annual Loss - Bashkia Roskovec (Humbjet mesatare vjetore)
AAL-QF - Average Annual Loss - Qarku Fier (Humbjet mesatare vjetore)
AKBN - Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
AKM - Agjencia Kombëtare e Mjedisit
AKMC - Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile
AMBU - Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore
ASIG - Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor
BB - Banka Botërore
BE - Bashkimi Evropian
BKU - Banesa me Kosto të Ulët
BSQ - Programi i Banesave Sociale me Qira
EVCA - Vlerësimi i cënueshmërisë dhe kapaciteteve
FAU - Fakulteti i Arkitekturës dhe Urbanistikës
FGJM - Fakulteti i Gjeologjisë dhe i Minierave
FIN - Fakulteti i Inxhinierisë së Ndërtimit
FSHZH - Fondi Shqiptar i Zhvillimit
FTI - Fakulteti i Teknologjisë së Informacionit
GES - Gaze të efektit serrë
GIS - Sistemi i Informacionit Gjeografik
IADSA - Programi i Shkëmbimit të Borxhit Italo-Shqiptar për Zhvillim (Italian-Albanian Debt for Development Swap Programme)
IAP - Ionian Adriatic Pipeline (Gazsjellësi Jon Adriatik)
IPA - Instrument for Pre-accession Assistance (Instrumenti për Asistencën e Para-Aderimit)
IGJEO - Instituti i Gjeoshkencave

ISHTI - Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial

JICA - Agjencia Japoneze e Bashkëpunimit Ndërkombëtar (Japan International Cooperation Agency)

KKSh - Kryqi i Kuq Shqiptar

KMC - Komiteti i Mbrojtjes Civile

MAS - Ministria e Arsimit dhe Sportit

MB - Ministria e Brendshme

MBZhR - Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural

MC - Mbrojtje Civile

MFE - Ministria e Financave dhe Ekonomisë

MIE - Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë

ML - Ministritë e linjës

MMC BE - Mekanizmi i Mbrojtjes Civile të BE-së

MM - Ministria e Mbrojtjes

MRF - Menaxhimi i risqeve nga fatkeqësitë

MShMS - Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale

MTM - Ministria e Turizmit dhe Mjedisit

NbS - Zgjidhje me bazë natyrën/Nature-Based Solutions

NDC - National Determined Contribution (Kontributi i Dakordësuar Kombëtar)

NjA - Njësi Administrative

OBSH - Organizata Botërore e Shëndetësisë

OKB - Organizata e Kombeve të Bashkuara

OS - Objektiv Strategjik

OSHC - Organizata të Shoqërisë Civile

PBB - Prodhimi i Brendshëm Bruto

PKEC - Plani Kombëtar për Emergjencat Civile

PNUD - Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim

PPK - Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Zhvillimit të Territorit

PPKB - Programi i Përmirësimit të Kushteve të Banimi

PPV - Plani i Përgjithshëm Vendor

QKKSH - Qendra Kombëtare e Kërkim-Shpëtimit

SB - Strategjia Bashkëkohore

SFDRR - Kuadri Sendai për Zvogëlimin e Riskut të Fatkeqësive

SHGJSH - Shërbimi Gjeologjik Shqiptar

ShMZSh - Shërbimi i Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimit

ShUM - Shërbimi i Urgjencës Mjekësore

SKZRF - Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë

SKZHIE - Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim European

SVZRF - Strategjia Vendore për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë

SZRF - Strategjia për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë

TAP - Trans Adriatic Pipeline (Gazsjellësi Trans Adriatik)

UPT - Universiteti Politeknik i Tiranës

UNFCCC - Konventa Kuadër e Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike

VKM - Vendim i Këshillit të Ministrave

VRF - Vlerësimi Riskut nga Fatkeqësitë

VSM - Vlerësimi Strategjik Mjedisor

ZRF - Zvogëlimi i Riskut të Fatkeqësive

1. Hyrje

Fatkeqësitë natyrore, dhe jo vetëm, janë fenomene të cilat impaktojnë një shumëllojshmëri aspektesh sociale në territorin që ndodhin. Për t'i bërë ballë këtyre fenomeneve është e nevojshme një qasje shumë-sektoriale dhe gjithëpërfshirëse. Aftësia ripërtëritëse dhe zvogëlimi i riskut të fatkeqësive¹ kanë marrë një vëmendje të rëndësishme në nivel global. Kjo gjë vërehet në prioritetet e Kuadrit Sendai, në Qëllimet e Zhvillimit të Qëndrueshëm të Kombeve të Bashkuara, ashtu edhe në Axhendën e Re Urbane dhe Axhendën Urbane të Bashkimit Evropian.

Kuadri Sendai për Zvogëlimin e Riskut të Fatkeqësive 2015-2030 shpreh nevojën për të kuptuar më mirë riskun e fatkeqësive në të gjitha dimensionet si ekspozimi, ndjeshmëria dhe karakteristikat e rrezikut. Gjithashtu advokon për forcimin e qeverisjes duke përfshirë platformat kombëtare si dhe rritjen e përgjegjësisë për menaxhim e gatishmërisë për të "Rindërtuar më mirë" pas një fatkeqësie. Njohja e palëve të interesit dhe roleve të tyre është një faktor i rëndësishëm për menaxhimin dhe zvogëlimin e riskut. Kuadri Sendai i kërkon autoriteteve mobilizimin e investimeve të ndjeshme ndaj riskut për të shmangur krijimin e rreziqeve të reja si dhe sigurimin e aftësisë ripërtëritëse të infrastrukturës shëndetësore, trashëgimisë kulturore dhe vendeve të punës. Gjithashtu, kërkon forcimin e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe partneritetit global, politikave dhe programeve të donatorëve të informuar për risqet duke përfshirë edhe mbështetjen financiare dhe huatë nga institucionet financiare ndërkombëtare. Kuadri Sendai propozon 4 prioritete përsa i përket ZRF:

- Prioriteti 1: Kuptimi i riskut të fatkeqësisë.
- Prioriteti 2: Forcimi i qeverisjes së riskut të fatkeqësive për të menaxhuar riskun.
- Prioriteti 3: Investimi në zvogëlimin e riskut të fatkeqësive për të rritur aftësinë ripërtëritëse.
- Prioriteti 4: Rritja e gatishmërisë ndaj fatkeqësive për përgjigje efektive dhe për "të rindërtuar më mirë në rimëkëmbje, rehabilitim dhe rindërtim"

Menaxhimi i fatkeqësive është përgjegjësi e autoritetit vendor dhe kalon në katër faza kyçe, që janë parandalimi, gatishmëria, përgjigja dhe rimëkëmbja. Të gjitha fazat e ciklit të menaxhimit të fatkeqësive duhet të përforcohen në nivel lokal për ti bërë ballë pasojave të shumëllojshme që vijnë nga këto fenomene.

Çdo vit Shqipëria përballlet me humbje të konsiderueshme si pasojë e fatkeqësive, të cilat ndikojnë kryesisht komunitetin lokal. Përmytjet (38%), tërmetet (15%), zjarret në pyje, rrëshqitjet e dheut dhe rreziqe të tjera cenojnë jetën e komuniteteve, ekonominë, infrastrukturën dhe mjedisin. Të dhënat historike për dëmet nga fatkeqësitë tregojnë se Shqipëria është kryesisht e ndjeshme ndaj dy goditjeve me profile të ndryshme rreziku. AIR¹ vlerëson dëmet mesatare nga tërmetet dhe përmytjet në 147 USD në vit me kontributin përkatës të tyre respektivisht me 99 dhe 48 milionë USD².

Vitet e fundit, Shqipëria i është nënshtruar një reforme të thellë në sistemin e saj të menaxhimit të fatkeqësive, duke e zhvendosur fokusin nga menaxhimi pasiv i situatave të emergjencave në menaxhimin proaktiv të tyre, duke i kushtuar më shumë rëndësi parandalimit. Me krijimin e Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile, shihet një qasje e re në

¹AIR Worldwide është një kompani e specializuar në modelimin dhe analizën e rrezikut, veçanërisht për industrinë e sigurimeve dhe risigurimeve.

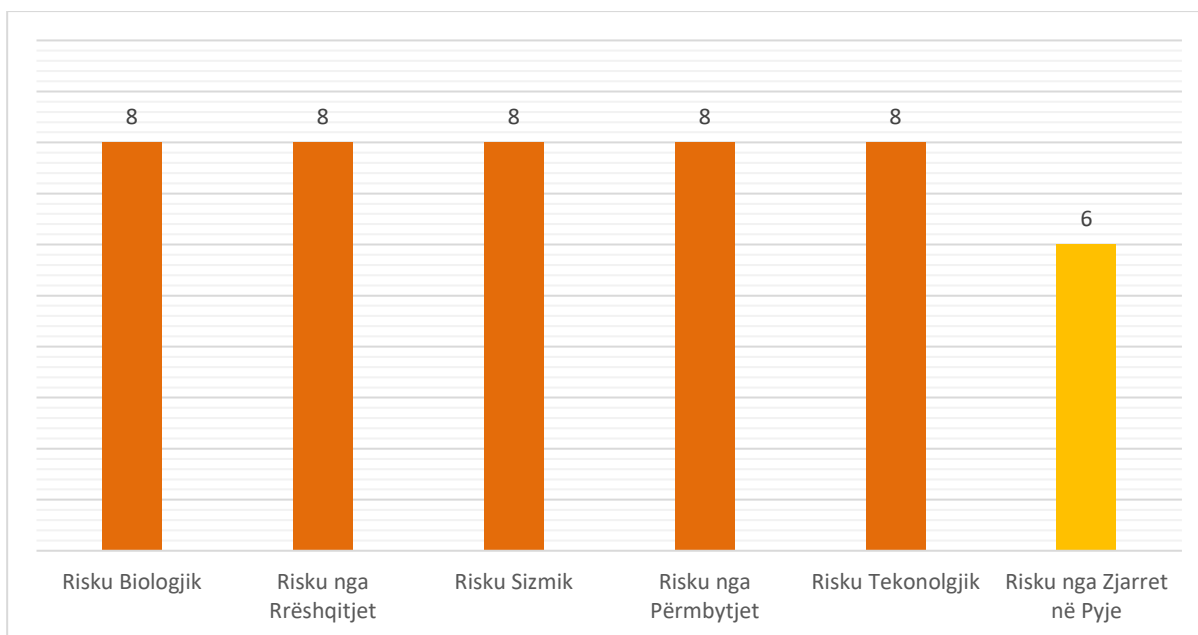
²Sikurse edhe në dokumentet e Vlerësimit të Riskut nga Fatkeqësitë në nivel qendror, në Strategjinë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë dhe Planin Kombëtar për Emergjencat Civile "edhe në këtë dokument "risku nga fatkeqësitë" dhe "risku i fatkeqësive" janë përdorur në mënyrë të këmbyeshme.

adresimin e fatkeqësive me të cilat përballen Shqipëria për mbrojtjen e popullsisë, mjedisit, pasurive të rëndësishme materiale dhe kulturore. Gjithashtu hartimi i Strategjisë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë 2023-2030 është një hap i rëndësishëm për t'ju përgjigjur sfidave të së ardhmes në kontekstin e fatkeqësive duke ofruar një qëllim të unifikuar, me objektiva strategjike të shtrira në kohë dhe territor, bashkangjitur me tregues dhe indikatorë të matshëm.

Nga ana tjetër, fatkeqësitë kanë një karakter të theksuar lokal. Në këto kushte fuqizimi i autoriteteve vendore për ti bërë ballë sfidave që vijnë nga këto fenomene është thelbësore për të siguruar mbrojtjen e shoqërisë dhe suksesin e strategjisë kombëtare. Në këtë kontekst, hapat e parë që duhet të ndërmerren bashkitë janë vlerësimi i riskut nga fatkeqësitë, hartimi i strategjisë vendore për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë dhe hartimi i planit për emergjencat civile, të cilat duhet të jenë të njësuara me dokumentet në nivel kombëtar dhe me dokumente të tjerë sektorialë relevante për menaxhimin e fatkeqësive.

Bashkia Mallakastër, pavarësisht përqendrimit të ulët të popullsisë prej 27,062 banorësh (Census 2011), ka një shtrirje të gjerë territoriale prej 329.19 km². Si pasojë haset me të gjitha risqet e identifikuar nga vlerësimi i riskut në nivel qendror: risku nga përmbytjet, risku nga zjarret në pyje, risku nga rrëshqitjet e tokës, nga risqet teknologjike, nga risqet biologjike dhe nga risku sizmik. Aktualisht bashkia e Mallakastrës ka përfunduar dokumentin e vlerësimit të riskut, i cili konstatoi që të gjitha risqet e përmendura vlerësohen me shkallë ndikimi të lartë (vlerësimi 8) në territorin e saj, me përjashtim të riskut nga zjarret në pyje (vlerësimi 6) i cili prek vetëm disa vendbanime në afërsi të tokave pyjore. Kompleksiteti i risqeve nënvizon nevojën për një qasje ndërsektoriale edhe në nivel bashkie. Gjithashtu, duke qenë se fatkeqësitë nuk njohin kufij administrativë, bashkëpunimi ndërvendor, midis bashkive kufitare, është themelore për adresimin dhe menaxhim të duhur të tyre. Strategjia Vendore për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë (SVZRF) shërben për të orientuar pikërisht këtë proces, duke adresuar të 4-ta fazat e ciklit të menaxhimit të fatkeqësive (parandalimi, gatishmëria, përgjigja, rimëkëmbja) për një hark kohor 5-vjeçar, me një theks të veçantë tek parandalimi dhe gatishmëria. Së fundmi, Plani vendor për Emergjencat Civile mbulon plotësisht fazën e përgjigjes dhe rimëkëmbjes.

Figura 1 Shkalla e ndikimit të riskut në bashkinë Mallakastër dhe matrica e riskut

Probabiliteti	Shkalla e ndikimit				
	I papërfillshëm	I ulët	Mesatar	Madhor	Shkatërrimtar
Thuajse e sigurt	I mesëm (5)	I mesëm (6)	I lartë (8)	Ekstrem (10)	Ekstrem (10)
E mundshme	I ulët (4)	I mesëm (5)	I lartë (7)	Ekstrem (9)	Ekstrem (10)
Me gjasa të ulëta	I ulët (3)	I ulët (4)	I mesëm (6)	I lartë (8)	Ekstrem (9)
Rrallë	Shumë i ulët (2)	I ulët (3)	I mesëm (5)	I lartë (7)	I lartë (8)
Shumë rrallë	Shumë i ulët (1)	Shumë i ulët (2)	I ulët (4)	I mesëm (6)	I lartë (7)
Ekstremisht rrallë	Shumë i ulët (0)	Shumë i ulët (1)	I ulët (3)	I mesëm (5)	I lartë (7)

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Përmbajtja e strategjisë

Strategjia për Zvogëlimin e Riskut nga fatkeqësitë në nivel vendor përbëhet gjithsej nga 14 kapituj, ku përfshihen dhe referencat (dokumente ku është bazuar strategjia) apo anekse (dokumente plotësuese të strategjisë. Shkurtime, përmbajtja e strategjisë është si më poshtë:

- **Hyrje** – Nëpërmjet këtij kapitulli përcaktohet konteksti për përgatitjen e strategjisë. Ofron një prezantim të përgjithshëm të bashkisë, faktorëve kryesorë të riskut që prekin bashkinë si dhe në përgjithësi në Shqipëri. Hyrja përshkruan se si është përgatitur strategjia dhe roli i saj në qeverisjen e përgjithshme të bashkisë.
- **Kuadri institucional** - Ky seksion i hyrjes fokusohet kryesisht në kuadrin institucional dhe ligjor. Ai përshkruan në detaje kuadrin institucional për qeverisjen e ZRF-së në nivel lokal. Për më tepër, ai ofron një përshkrim të përgjithshëm të kuadrit ligjor i cili merret me ZRF-në si dhe legjislacione të tjera sektoriale që preken ose mund të ndikojnë në zbatimin e strategjisë dhe Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë në përgjithësi.
- **Procesi i përgatitjes së strategjisë** - Këtu është paraqitur një përshkrim i detajuar i metodologjisë dhe procesit për përgatitjen e strategjisë. Një fokus i veçantë do i kushtohet edhe konsultimit të strategjisë në nivele të ndryshme si komunitare, institucionale, fokus grupe me ekspertë dhe në nivel qarku ndërmjet të gjitha bashkive. Ky seksion do të lidhet me një aneks të dedikuar me minutat e takimeve, foto dhe çdo dëshmi tjetër që është e mundur.
- **Dokumentet strategjike lokale dhe kombëtare** - Ky seksion ofron një analizë të detajuar të dokumenteve dhe instrumenteve të miratuara ose në proces hartimi në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal. Në nivel kombëtar dokumentet kryesore që do të shqyrtohen janë: Strategjia Kombëtare për ZRF, Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë në nivel qendror, Plani Kombëtar për Emergjencat Civile, Plani Kombëtar i Zhvillimit të Territorit, Strategjia Kombëtare e Ndryshimeve Klimatike si dhe çdo plan tjetër sektorial që mund të ndikojë në ZRF. Në nivel vendor, dokumentet kryesore që do të merren në konsideratë janë Plani i Përgjithshëm Vendor i Territorit, çdo strategji apo plan tjetër sektorial në nivel vendor.
- **Vlerësimi i riskut** - Ky seksion ofron një përmbledhje të vlerësimit të riskut duke u fokusuar në 6 risqet kryesore që janë identifikuar gjatë fazës së vlerësimit të riskut. Nëpërmjet përmbledhjes së risqeve theksohen edhe pikat kryesore që duhet të adresohen për secilin prej tyre. Kjo përbën bazën për përgatitjen e projekteve dhe masave në hapat e ardhshëm.
- **Kapacitetet financiare të bashkisë** - Ky seksion analizon kapacitetet financiare që ka bashkia në lidhje me ZRF. Përveç analizës financiare të Sektorit të Mbrojtjes Civile, realizohet edhe një kuptim i kapaciteteve financiare të sektorëve të tjerë që ndikojnë

në ZRF. Është e rëndësishme pasi shumë aktivitete që kryhen nga sektorë të tjerë si infrastruktura, shëndetësia, bujqësia, mjedisi, planifikimi i territorit, kontribuojnë drejtpërdrejt në ZRF. Së fundi, plani buxhetor afatmesëm dhe planet buxhetore vjetore analizohen për të kuptuar projeksionet e bashkisë për periudhën afatshkurtër dhe afatmesme.

- Donatorë, projekte, programe dhe mundësi të tjera financimi - Duke marrë parasysh kapacitetet e limituara financiare bashkiake në përgjithësi, dhe veçanërisht për sektorin e mbrojtjes civile, është e rëndësishme edhe një analizë e detajuar e mundësive të tjera të financimit. Kjo përfshinë mundësi financimi nëpërmjet granteve konkurruese nga institucionet shqiptare si Fondi Shqiptar i Zhvillimit (FSHZH), Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile (AKMC), mundësi financimi nga grante konkurruese nëpërmjet financimit të BE-së si Bashkëpunimi Ndërkufitar IPA, Bashkëpunimi Transnacional IPA, Grantet IPA, Mekanizmi i Mbrojtjes Civile të BE-së, Horizon EUROPE, ose çdo mundësi tjetër financimi e lidhur me BE-në, dhe së fundi një analizë e programeve të donatorëve që operojnë në zonë dhe mund të mbështesin ZRF.
- Vizioni, synimi dhe objektivat strategjike - Në këtë kapitull zhvillohet vizioni, qëllimi i strategjisë dhe objektivat strategjike. Për çdo objektiv strategjik, bëhet një përshkrim i detajuar, duke përfshirë identifikimin e projekteve dhe masave për secilin nga objektivat e deklaruara. Kjo do të lejojë që objektivat të jenë të matshëm.
- Projektet dhe masat strategjike - Ky seksion fokusohet në masat institucionale që duhet të ndërmerren nga çdo bashki për të rritur kapacitetet në fusha të ndryshme të ZRF. Kjo mund të përfshijë ristrukturimin e sektorit të mbrojtjes civile, trajnime, etj. Gjithashtu është paraqitur një listë e projekteve strategjike. Çdo projekt strategjik do të shkruhet në formën e një skedari projekti, duke përfshirë një përshkrim të shkurtër, buxhetin për zbatimin, kornizën kohore dhe indikatorë matës.
- Plani i veprimit dhe boshllëku financiar - Ky seksion përbëhet nga tabela e planit të veprimit. Tabela do të nxjerrë në pah fushat kryesore të secilit projekt, institucionet zbatuese dhe financuese, koston e projektit, si dhe hendekun financiar. Aty ku është e mundur, në rast se një projekt mund të ketë aktivitete ose masa të ndryshme, do të përlllogaritet një kosto për secilin aktivitet për të mundësuar gjithashtu financimin e pjesshëm dhe ndarjen me faza të projekteve.
- Zbatimi i strategjisë - Ky kapitull fokusohet në përcaktimin e masave të ndryshme që bashkia duhet të marrë për zbatimin e projektit. Këtu diskutohet bashkëpunimi dhe koordinimi ndërsektorial, si dhe koordinimi me bashkitë e tjera kufitare dhe me institucionin e Prefekturës. Këtu diskutohen edhe çështje të harmonizimit, për shembull me Planin e Përgjithshëm Vendor të Territorit.
- Monitorimi - Këtu parashtrohen të gjithë treguesit për matjen e zbatimit të strategjisë kundrejt përmbushjes së objektivave strategjik të përcaktuar në këtë dokument. Përveç kësaj, zhvillohet një grup i përgjithshëm treguesish që kanë si fokus monitorimin e përgjithshëm të ZRF në bashki dhe kontributin e saj në Kuadrin SENDAI.

1.1 Kuadri institucional dhe ligjor

Vitet e fundit Shqipëria ka përditësuar dhe miratuar kornizën ligjore dhe institucionale që adreson çështjet e mbrojtjes civile, duke i dhënë një theks të veçantë vlerësimit dhe zvogëlimit të riskut nga fatkeqësitë. Përgatitja dhe miratimi i kësaj kornize ligjore dhe institucionale është kryer në kuadër të proceseve të integritetit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian. Për ngritjen e kësaj pakete është ndjekur një qasje gjithëpërfshirëse me qëllim ngritjen dhe përf forcimin e kapaciteteve të strukturave institucionale përkatëse.

Ligji bazë është Ligji nr. 45/2019, datë 18.07.2019, “Për mbrojtjen civile”, i cili ka vënë në zbatim pjesërisht edhe disa Direktiva dhe rregullore të Bashkimit Evropian që kanë të bëjnë me mbrojtjen civile dhe vlerësimin e zvogëlimin e riskut të fatkeqësive sikurse janë:

- Direktiva e Këshillit 2008/ 114/KE, datë 8.12.2008, “Për identifikimin dhe përcaktimin e infrastrukturave kritike evropiane dhe vlerësimin e nevojës për të përmirësuar mbrojtjen e tyre”;
- **Direktiva 2007/60/KE** të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 23.10.2007, “Për vlerësimin dhe menaxhimin e riskut të përmbytjeve”.
- **Direktiva 2012/18/BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit**, të datës 4.7.2012, “Mbi kontrollin e rreziqeve të aksidenteve të mëdha që përfshijnë substanca të rrezikshme, që ndryshon dhe më pas shfuqizon direktivën e Këshillit 96/82/KE.
- Direktiva 2002/22/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, e datës 7.3.2002, “Mbi shërbimin universal dhe të drejtat e përdoruesve në lidhje me rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike” e ndryshuar, (Direktiva e shërbimit universal).
- Vendimi nr. 1313/2013/BE, të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 17.12.2013, “Mbi mekanizmin e mbrojtjes civile të Bashkimit Evropian”.
- Vendimi zbatues i Komisionit 2014/762/BE, datë 16.10.2014, që përcakton rregullat për zbatimin e vendimit nr. 1313/2013/BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit “Mbi mekanizmin e mbrojtjes civile të Bashkimit Evropian” dhe që shfuqizon vendimet e Komisionit 2004.277/KE, Euroatom dhe 2007/606/KE, Euroatom:, i ndryshuar.

Kjo kornizë ligjore përcakton detyrat dhe përgjegjësitë e institucioneve (qendrore dhe vendore), subjekteve private, organizatave dhe shoqatave të shoqërisë civile dhe qytetarëve në tërësi, përsa i përket çështjeve të vlerësimin dhe zvogëlimi të riskut të fatkeqësive.

Gjithashtu, për përgatitjen e strategjisë vendore për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë janë marrë në konsideratë edhe ligje apo akte nënligjore të cilat adresojnë në mënyrë direkte apo indirekte çështje që lidhen me mbrojtjen civile.

Në këtë kornizë ligjore përcaktohen institucionet dhe strukturat vendore përgjegjëse për çështjet e mbrojtjes civile, të cilat janë prefekti i qarkut, komisioni i mbrojtjes civile në nivel qarku dhe bashkitë. Brenda ligjit gjithashtu nënvizohen edhe detyrimet përkatëse të këtyre strukturave institucionale. Ligji thekson që bashkitë kanë detyrimin për hartimin dhe miratimin e dokumentit të vlerësimit të riskut të fatkeqësive, strategjisë të zvogëlimit të riskut dhe të planit të emergjencave.

Përtej sa më sipër, Ligji 139/2015 “Për qeverisjen vendore”, i ndryshuar, përcakton saktësisht kompetencat e bashkive dhe fushat ku ato mund të ndërhyjnë për mbrojtjen Civile. Ndërkohë, një listë e plotë me aktet ligjore të cilat ndikojnë në fushën e mbrojtjes civile është paraqitur në aneksin 5.

1.2 Procesi i përgatitjes së Strategjisë

Me qëllim për tu njohur mirë me profilin e bashkisë Mallakastër dhe ekspozimin e cenueshmërinë e saj ndaj fatkeqësive natyrore ekspertët e angazhuar zhvilluan një punë përgatitore duke u konsultuar fillimisht me raportet e Vlerësimit të Riskut të hartuar për këtë bashki në kuadër të projektit RESEAL, dokumente të cilat kanë qenë edhe baza kryesore e të

dhënave për profilin e bashkisë, ekspozimin ndaj fatkeqësive, periodicitetin e tyre dhe projeksionet mbi efektet socio-ekonomike e mjedisore që kjo bashki do të përballej në rast fatkeqësie. Për të bërë të mundur dakordësimin mbi të dhënat referencë që do të përdreshin për hartimin e Strategjisë, ekspertët e angazhuar, përdorën dy mënyra: zhvillimin e takimeve me persona kyç në bashki dhe plotësimin e pyetësorëve për përfitim të të dhënave (pyetësori gjendet në Aneks 4), të cilat në përfundim të procesit ju paraqitën grupit të punës në bashki në formën e një raporti përmbledhës.

Si një hap i dytë tepër i rëndësishëm për procesin e hartimit të Strategjive Vendore të ZRF për Qarkun e Fierit një takim në nivel drejtuesish, ndërmjet kryetarëve të 6 bashkive (minutat e takimit gjenden në Aneks 2) në prezencën edhe të Prefektit të Qarkut Fier, u zhvillua me qëllim nisjen e një procesi gjithëpërfshirës e ndër-bashkiak si dhe ndërgjegjësimin për nevojën e marrjes së masave strategjike në nivel vendor por edhe rajonal. Ky takim shërbeu gjithashtu për të marrë mbështetjen e kryetarëve të bashkive të cilët shprehën vullnetin e tyre për të çuar përpara këtë proces tepër të nevojshëm për një territor i cili historikisht është i ekspozuar ndaj fatkeqësive natyrore.

Gjatë takimeve të zhvilluara u pa nevoja e përditësimit të grupit të punës për shkak të lëvizjeve të stafit por edhe nevojës për të përfshirë sektorë të tjerë në bashki, dhe përtej saj, të cilët janë tepër vendimtar në procesin e marrjes së masave për parandalimin e riskut. Më pas procesi vijoi me disa takime të tjera ndërmjet ekspertëve të përfshirë në projekt dhe stafit të bashkisë të cilët kanë zhvilluar takime të përbashkëta për të koordinuar punën por edhe individuale me sektorë të ndryshëm për tu ndalur specifikash tek problematika të tilla si përmytjet, zjarret apo përparimi i detit në zonën perëndimore të bashkisë. Takimet dhe konsultimet (minutat e takimit gjenden në Aneks 3) ishin tepër të vlefshme pasi lejuan hartimin e objektivave strategjik dhe aktiviteteve të cilat synojnë ndërmarrjen e veprimeve konkrete për parandalimin e riskut nga fatkeqësitë.

Pjesë e aktiviteteve të zhvilluara ishte edhe zhvillimi i një trajnimit për përfaqësuesit e 61 bashkive të vendit ku u trajtuan dy tema kryesore: a) procesi i hartimit të Strategjive Vendore ZRF, proces ky i cili është i detyruar për të gjitha bashkitë e vendit; si dhe b) hartimi i projekt propozimeve si një mënyrë për të thithur fonde nga institucionet vendore por edhe ato të huaja. Ky i fundit është një hap shumë i rëndësishëm duke marrë në konsideratë se buxheti i bashkisë nuk mund të përballojë financiarisht zbatimin e plotë të Strategjisë Vendore.

Një hap tjetër i rëndësishëm i cili shërbeu për të konsoliduar punën e kryer ishte edhe zhvillimi i një takimi me kryetarët e të 6 bashkive (minutat e takimit gjenden në Aneks 2), me qëllim ilustrimin e vizionit, objektivave, aktiviteteve kryesore me fokus ato ndër-bashkiake dhe theksimin e nevojës për bashkëpunim dhe angazhim nga të gjithë aktorët për të marrë masa paraprake për parandalimin e fatkeqësive natyrore pasi ato nuk njohin kufij territorial. Përfshirja aktive e kryetarëve të bashkive dhe Prefektit të Qarkut duhet evidentuar si një vlerë e shtuar në këtë proces pasi tregon vullnetin e tyre për të ndryshuar qasjen në raport me masat dhe përgjigjen ndaj fatkeqësive natyrore.

Pas konsolidimit të dokumentit të Strategjisë Vendore ZRF dhe dakordësimit ndërmjet grupit të punës, ekspertëve të përfshirë, AKMC dhe UNDP mbi të dhënat e objektivat e paraqitur në dokumentin procesi ndoqi procedurat e konsultimit publik dhe prezantimin në Këshillin Bashkiak të Bashkisë Mallakastër.

1.3 Dokumentet Strategjike Kombëtare dhe Lokale

Duke ju referuar ligjit nr. 45/2019 'Për mbrojtjen civile' neni 12, dokumenti i Strategjisë për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë, qoftë në nivel kombëtar qoftë në nivel vendor, ka prioritet

ndaj strategjive apo planeve të tjera. Në fjalë të tjera, çdo dokument tjetër, në nivel qendror dhe vendor, duhet të jetë i harmonizuar me SZRF. Në këtë kontekst, është e rëndësishme të kuptojmë dhe të evidentojmë këto dokumente që janë relevante për ZRF. Gjithashtu, Strategjia vendore për ZRF duhet të jetë në linjë me Strategjinë kombëtare për ZRF për të siguruar një kohezion të mirë ndër-institucional dhe ndër-sektorial, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë 2023-2030 (SKZRF) – vizioni i strategjisë synon një Shqipëri të sigurt dhe të qëndrueshme, e aftë të zvogëlojë risqet nga fatkeqësitë natyrore dhe efektet e ndryshimeve klimatike. Ndër objektivat strategjike mund të përmendim: menaxhimi i risqeve ekzistuese dhe parandalimi i risqeve të reja; rritja e ndërgjegjësimit dhe njohurive mbi ZRF dhe MC duke lehtësuar shkëmbimin e dijeve për të krijuar komunitete ripërtëritëse dhe të qëndrueshme; përmirësimi i kapaciteteve të përgjigjes; harmonizimi i politikave, kuadrit ligjor dhe rregullator të MRF; përforsimi i aftësive menaxhuese të riskut nga fatkeqësitë me qëllim anëtarësimin në Mekanizmin e Mbrojtjes Civile të BE-së (MMC BE).

Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë në nivel qendror (VKRF) – evidenton 8-të risqe potenciale për Shqipërinë që janë: përmbytjet, rrëshqitjet, zjarret, tërmetet, risku teknologjik, risku biologjik, ortekët, dhe çarja e digave. Sipas vlerësimit, më problematikët shfaqen të jenë përmbytjet, risku teknologjik dhe ai biologjik. Sipas analizës krahasuese të qarqeve për risqet e paraqitura në gjashtë raportet tematike, qarqet më të ekspozuara ndaj fatkeqësive në vend përfshijnë Tiranën, Vlorën dhe Shkodrën (risk i lartë), pasuar nga Fieri, Elbasani dhe Durrësi (risk i lartë). Berati dhe Kukësi (mesatar në të lartë), Korça, Lezha, Dibra, dhe Gjirokastra (risk mesatar) janë më pak të rrezikuara për sa i përket tetë rreziqeve kryesore. Vlerësimi sugjeron rritjen e kapaciteteve në tre drejtime kryesore: zbutjen e risqeve; hartimin e strategjisë për menaxhimin e fatkeqësive; ndërmarrja e vlerësimeve periodike në kontekstin e ZRF. Përsa i përket qarkut të Fierit, fatkeqësitë më problematike shfaqen të jenë përmbytjet, çarjet e digave dhe risqet teknologjike. Fushat e rëndësishme të ngritjes së kapaciteteve të MRF-së në këtë qark përfshijnë a) menaxhimin e riskut nga përmbytjet, b) menaxhimin e riskut nga zjarret masive dhe c) monitorimin dhe zbutjen e risqeve teknologjike.

Plani Kombëtar për Emergjencat Civile (PKEC) – synon të ndihmojë në kryesisht në fazat e përgjigjes dhe rimëkëmbjes në rastin e një fatkeqësie duke ngritur procedurat e nevojshme për të kaluar nga një situatë e përditshme në një situatë emergjence me humbje minimale. Objektivat strategjike të planit janë: harmonizimi me praktikën më të mira ndërkombëtare dhe rajonale; dhënia e informacioneve mbështetëse për të gjitha grupet e interesit me qëllim përdorimin e terminologjisë, përkufizimeve dhe koncepteve të përbashkëta; njohja me procedurat dhe informacionet me qëllim koordinimin e burimeve në mënyrë të sigurt, efektive dhe efikase gjatë përgjigjes ndaj emergjencave; dhënia e kontekstit për kalimin në fazën e rimëkëmbjes pas emergjencave dhe dhënia e ndihmës për vazhdimësinë e veprimtarisë së qeverisë, bizneseve dhe shërbimeve.

Plani i Përgjithshëm Vendor i Bashkisë Mallakastër (PPV) – orientimet kryesore të PPV-së së bashkisë Mallakastër i referohen zhvillimit ekonomik, strukturimin dhe gjallërimit të vendbanimeve dhe aspektet kulturore, rekreative, sportive dhe mjedisore. Përsa i përket zhvillimit ekonomik, synohet një ekonomi e balancuar që krijon vende punë të kualifikuara dhe një mjedis të përshtatshëm për zhvillimin e sektorit primar, industrisë dhe shërbimeve me një pushtet vendor bashkëpunues dhe transparent. Në kontekstin e strukturimit të vendbanimeve, synohet krijimi i një mjedisi të sigurt, të mbuluar nga shërbimet bazë, të pajisur me një treg të diversifikuar strehimi për të gjitha shtresat e shoqërisë, dhe ndërhyrje për të minimizuar impaktin mjedisor. Përsa i përket aseteve kulturore dhe natyrore të bashkisë, plani synon përdorimin e tyre për të promovuar territorin duke i integruar në aktivitetet rekreative dhe kulturore të shoqërisë.

Vlerësimi Strategjik Mjedisor i Bashkisë Mallakastër (VSM) - është dokumenti që vlerëson pasojat mjedisore të propozimeve të PPV-së dhe propozon objektiva strategjik për adresimin e tyre me qëllim minimizimin e impaktit mjedisor. Konkretisht, në rastin e bashkisë Mallakastër, adreson këto fusha: toka, biodiversiteti, uji, ajri, peizazhi, faktorët klimatik, popullsia dhe asetet materiale, shëndetin e njeriut, mbetjet, dhe trashëgiminë kulturore. Në linja të përgjithshme, në kontekstin e tokës, ujit dhe ajrit, objektivat strategjike të VSM-së synojnë të promovojnë një menaxhim më të qëndrueshëm të këtyre pasurive duke ulur nivelet e ndotjeve në përputhje me standardet e BE-së dhe OBSH-së. Përsa i përket peizazhit, biodiversitetit dhe trashëgimisë kulturore, objektivat synojnë mbrojtjen e tyre dhe rritjen e aktiviteteve rekreative në këto zona për të rritur ndërvëprimin njeri-naturë. Përsa i përket mbetjeve, popullatës dhe aseteve materiale, objektivat sugjerojnë mbulimin e të gjitha vendbanimeve me shërbimet bazë dhe aplikimin e praktikave të riciklimit në sektorin e mbetjeve (sidomos në sektorin e industrisë). Në kontekstin e ndryshimeve klimatike, VSM-ja sugjeron përshtatjen e infrastrukturës kritike të bashkisë drejt një infrastrukture riaftësuese si përgjigje ndaj ndryshimeve klimatike dhe reduktimin e emetimeve të GES.

Përtej sa më sipër, në Aneksin 6, janë paraqitur në formë të përmbledhur të gjitha strategjitë të cilat impaktojnë në përgatitjen e këtij dokumenti. Këto dokumente janë si në nivel kombëtar ashtu dhe në nivel vendor.

Aktorët

Për të adresuar fatkeqësitë në të gjitha hallkat e menaxhimit (parandalim, përgatitje, përgjigje, rimëkëmbje) është e rëndësishme një njohje e mirë e aktorëve qeveritarë dhe jo-qeveritarë që operojnë në mënyrë direkte apo indirekte në këtë fushë. Bashkërendimi dhe bashkëpunimi është një hap themelor në rastin e fatkeqësive. Linja e parë për menaxhimin e fatkeqësive janë institucionet qeveritare, kombëtare dhe lokale, që e kanë detyrim dhe përgjegjësi këtë detyrë. Më pas kemi organizatat e shoqërisë civile që operojnë në territor dhe kanë përgjithësisht marrëdhënie të mira me komunitetet lokale. Donatorët gjithashtu janë të rëndësishëm, të cilët hapin thirrje të ndryshme për projekte që mund të shfrytëzohen për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë. Media mund të përdoret si një kanal i rëndësishëm komunikimi që përcjell informacionet e duhura tek komuniteti në rastin e ZRF. Rol kyç luan edhe komuniteti nga i cili formohen grupet vullnetare, të gatshme të përgjigjen në rastin e emergjencave. Më poshtë listohen disa aktorë thelbësor në kontekstin e ZRF:

- Ministria e Mbrojtjes (MM) – një nga grupet kryesore të interesit dhe një vendimmarrës në zhvillimin e sistemit të MRF-së. Aktualisht, AKMC është në varësi të MM. Si e tillë, MM luan një rol të rëndësishëm në marrjen e vendimeve mbi detyrat dhe funksionet e AKMC-së. Ligji “Për mbrojtjen civile” parashikon se Forcat e Armatosura angazhohen në operacione të ciklit të menaxhimit të fatkeqësive, nëse kapacitetet në dispozicion janë të pamjaftueshme për këtë qëllim, për të mbështetur institucionet, autoritetet qendrore e vendore dhe komunitetin. Një strukturë tjetër e rëndësishme në varësi të MM-së është Qendra Kombëtare e Shërbimit të Kërkim-Shpëtimit (QKSHKSH).
- Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile (AKMC) – aktori kryesor për menaxhimin e riskut nga fatkeqësitë në nivel qendror. AKMC-ja është agjencia udhëheqëse me përgjegjësi të drejtpërdrejtë për të garantuar zhvillimin e kapaciteteve të MRF-së në vend dhe angazhimin e grupeve të tjera kryesore të interesit në fusha të caktuara funksionale. AKMC është përgjegjëse për bashkërendimin e punës, për hartimin e strategjisë kombëtare për zvogëlimin e riskut të fatkeqësive, për planin kombëtar për emergjencat civile dhe vlerësimin e riskut të fatkeqësive në nivel qendror. AKMC organizon punën për ngritjen e kapaciteteve të strukturave të mbrojtjes civile në nivel qendror dhe vendor, si dhe për trajnimin e subjekteve private dhe vullnetare. Në nivel vendor, sipas ligjit “Për mbrojtjen

civile", AKMC është e organizuar dhe vepron në nivel rajonal përmes 4 qendrave të mbrojtjes civile në qark. Aktualisht ka hartuar VRF në nivel qendror, SKZRF, PKEC dhe një strukturë për ndërtimin e një databaze të unifikuar për fatkeqësitë në të gjitha nivelet e qeverisjes.

Ministria e Brendshme (MB) – është një tjetër aktor thelbësor në këtë fushë. Krahas sigurisë publike, Ministria e Brendshme është përgjegjëse për a) koordinimin me njësitë e vetë qeverisjes vendore dhe shoqatat e lidhura me to; b) hartimin e politikave, koordinimin dhe mbikëqyrjen e shërbimit të mbrojtjes nga zjarri; c) mbrojtjen dhe kontrollin e territorit dhe ndërtimeve. MB kontribuon në menaxhimin e emergjencave përmes strukturave në varësi të saj, si Policia e Shtetit, Drejtoria e Përgjithshme e Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimet, Agjencia për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore, Drejtoria e Përgjithshme për Çështjet Vendore dhe Prefekturat, dhe Inspektorati Kombëtar i Mbrojtjes së Territorit.

- Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE) – angazhimi i këtij grupi interesi në sistemin e MRF-së është e lidhur kryesisht me menaxhimin e burimeve financiare, zbatimin e procedurave doganore ligjore, adresimin e nevojave të përgjigjes dhe rimëkëmbjes në subjektet private, infrastrukturën publike dhe kritike. MFE është burimi kryesor i mbështetjes financiare për sistemin e MRF-së.
- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) - si struktura përgjegjëse kryesore përsa i përket infrastrukturës kritike dhe që bashkëpunon për vlerësimin e riskut dhe reduktimin e tij, veçanërisht në zonat me një shtrirje të madhe të aktivitetit teknologjik e industrial në fushën e sektorit energjetik e hidrokarbur, infrastrukturës së transportit, si dhe për infrastrukturën e furnizimit me ujë dhe të industrisë jo ushqimore.
- Ministritë e linjës (ML) – pothuajse të gjitha ministritë e linjës mund të angazhohen me efikasitet në sistemin e MRF-së. Megjithatë, MRF nuk është drejtpërdrejt pjesë e misionit të tyre, ose në rastin më të mirë, kufizohet në menaxhimin e riskut në fushën e tyre përkatëse të punës. Për rrjedhojë, aktualisht roli i tyre është i kufizuar dhe ato angazhohen kryesisht në identifikimin e riskut përmes shkëmbimit të informacionit dhe komunikimit. Është e rëndësishme të identifikohen strategjitë e duhura për angazhimin më të mirë të ministrive në zhvillimin e sistemit të MRF-së dhe në integrimin e qasjes së MRF-së në të gjitha funksionet e tyre. Ministritë e linjës në vijim janë angazhuar në sistemin e MRF-së në Shqipëri: Ministria e Turizmit dhe Mjedisit (MTM); Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS); Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MShMS); Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MBZhR).
- Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor (ASIG) – përgjegjës për organizimin dhe funksionimin e infrastrukturës kombëtare të informacionit gjeohapësinor në Republikën e Shqipërisë.
- Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM) – Agjencia qendrore që është pjesë e strukturës ekzekutive të MTM dhe është përgjegjëse për krijimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të informacionit mjedisor dhe monitorimit të ndotjes në territor duke përfshirë edhe subjektet private.
- Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN) – si institucioni qendror që është përgjegjës edhe për aktivitetin e kërkimit dhe prodhimit të hidrokarbureve, ku bashkitë e qarkut Fier përfshijnë vendburimet kryesore të naftës dhe gazit në vend.
- Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore (AMBU) – është organi qendror përgjegjës për menaxhimin e integruar të burimeve ujore. Menaxhimi në këtë rast ndodh në shkallë baseni ujqor duke përfshirë territore të gjera: Baseni Drin – Bunë; Baseni Mat; Baseni Ishëm; Baseni Erzen; Baseni Shkumbin; Baseni Seman; Baseni Vjosë.
- Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (AKZM) – Agjencia Kombëtare Shqiptare e cila është një institucion përgjegjës për menaxhimin e sistemit kombëtar të zonave të mbrojtura në Shqipëri, dhe që konkretisht janë prezentë edhe në bashkitë e Qarkut Fier.
- Shërbimi Gjeologjik Shqiptar (SHGJSH) – këshilltar shtetëror teknik dhe shkencor dhe

institucioni publik në fushën e Shkencës së Tokës, i cili trajton edhe çështjet e rrëshqitjeve të tokës dhe fenomene të tjera gjeologjike.

- Komiteti i Mbrojtjes Civile (KMC) – roli potencial i KMC-së është përshkruar në ligjin 45/2019 dhe Planin Kombëtar për Emergjencat Civile, si një strukturë rregullatore dhe e koordinimit të përgjithshëm.

Shërbimi i Urgjencës Mjekësore (ShUM) – përgjegjës për zhvillimin e sistemit të shërbimit të urgjencës mjekësore nëpërmjet planifikimit dhe menaxhimit të të gjitha aseteve ekzistuese në një sistem shtetëror të unifikuar. Ai funksionon bazuar në ligjin nr. 147/2014, “Për shërbimin e urgjencës mjekësore”. Zvogëlimi dhe gatishmëria ndaj riskut të fatkeqësive janë elementë të rëndësishëm në misionin e këtij institucioni. Gjatë një emergjence, ky shërbim bëhet pjesë thelbësore e forcave operacionale dhe duhet të koordinojë veprimet me ta në mënyrë që të mundësojë një përgjigje efektive (bazuar në ligjin “Për mbrojtjen civile”). Gjithashtu, mund të japë informacione të dobishme për identifikimin e riskut të fatkeqësive, veçanërisht për sa i përket riskut biologjik.

- Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial (ISHTI) – si institucioni qendror që mbulon kontrollin dhe inspektimin e gjithë instalimeve dhe pajisjeve teknologjike e industriale, të cilat janë bazë dhe mbështetje për aktivitetet përkatëse në shumicën e bashkive të Qarkut Fier.
- Kryqi i Kuq Shqiptar (KKSh) – Aktiviteti i KKSh-së bazohet në ligjin nr. 7864, datë 29.9.1994 “Për Kryqin e Kuq Shqiptar”, i ndryshuar. Roli i KKSh-së në MRF është shumë i ngjashëm me atë të ShUM-it. Në rastin e një emergjence civile, KKSh krijon qendra informacioni, realizon vlerësime të dëmeve dhe nevojave, ofron asistencë/shërbim psiko-social dhe të dhënies së ndihmës së parë, shpërndan paketa ushqimore dhe garanton kushte jetese normale për popullsinë e prekur.
- Policia e Shtetit – Strukturë aktive dhe operacionale gjatë një emergjence. Bazuar në nivelin e emergjencës, Policia e Shtetit mund të aktivizohet nga drejtuesi i operacioneve ndërkohë që forcat e tyre komandohen nga eprorët përkatës.
- Shërbimi i Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimit (ShMZSh) – ka rol thelbësor për gatishmërinë dhe përgjigjen. Detyrat e ShMZSh janë standardizimi, kontrolli i zbatimit të të gjithave akteve ligjore në rastin e zjarreve masive dhe koordinimi i strukturave zjarrfikëse në nivel vendor.
- Shërbimi i vullnetarëve për mbrojtjen civile – kjo është një strukturë vullnetare, e cila është në proces formimi dhe zhvillimi (krijuar në vitin 2013). Aktualisht, shërbimi është një strukturë e përgjigjes operacionale. Gjithashtu, ai ofron shërbime të urgjencës mjekësore me ambulanca gjatë një emergjence.
- Prefektura e Fierit – janë ndër partnerët kryesorë për zhvillimin e sistemit të decentralizuar të menaxhimit të riskut të fatkeqësive në vend. Është e përfshirë në të gjitha fushat funksionale të menaxhimit të riskut. Ligji 45/2019 adresoi mangësitë në funksionimin e autoriteteve në nivel qarku dhe bashkie gjatë emergjencave të kaluara, duke e vënë më tepër theksin te roli i prefektëve dhe kryetarëve të bashkive në koordinimin e strukturave për përgjigjen ndaj emergjencave në nivel qarku dhe bashkie. Ligji 45/2019 e përforcoi rolin e qarkut për sa i përket bashkërendimit dhe bashkëveprimit në rast emergjencash.
- Bashkitë – një nga grupet kryesore të interesit në sistemin e MRF-së. Bazuar në ligjin nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, “Bashkitë janë përgjegjëse për mbrojtjen civile, në nivel vendor, dhe administrimin e strukturave përkatëse, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj”. Përvoja e sistemeve të suksesshme të MRF-së tregon se bashkitë janë duke luajtur një rol thelbësor në garantimin e aftësive ripërtëritëse në nivel vendor dhe gatishmërisë ndaj fatkeqësive të mundshme. Janë të përfshira në të gjitha fushat kryesore funksionale të MRF-së. Bashkitë kanë përgjegjësinë e përgatitjes së vlerësimeve të riskut të fatkeqësive në nivel vendor, hartimin e strategjisë për zvogëlimin e riskut të fatkeqësive në bashki dhe planin vendor të emergjencave civile. Planet e tjera të

bashkisë, si PPV-ja, planet e strehimit social, planet e mobilitetit etj., duhet të harmonizohen me këto vlerësime dhe strategji të riskut.

Partnerët ndërkombëtarë, OJQ-të dhe donatorët – ky grup interesi ka luajtur një rol kyç që nga ngritja e sistemit të emergjencave civile në vitin 2001 në Shqipëri. Tre donatorët kryesorë, janë BE, BB dhe OKB, që kanë ndihmuar Shqipërinë veçanërisht në përpjekjet e rimëkëmbjes pas fatkeqësive (përmytyt e shpeshhta dhe tërmeti i kohëve të fundit). Përveç tyre, në Shqipëri operojnë edhe donatorë të tjerë që hapin thirrje të ndryshme për projekte që lidhen me menaxhimin e fatkeqësive si GIZ, IADSA, JICA etj. Rol të rëndësishëm luajnë edhe organizatat e shoqërisë civile (OSHC) të cilët operojnë ngushtësisht me komunitetin në punën e tyre dhe si pasojë janë të rëndësishëm në aktivitetet e informimit, ndërgjegjësimin dhe trajnimit të komuniteteve.

- Universiteti Politeknik i Tiranës (UPT) – një aktor i rëndësishëm në fushën e kërkimit, zhvillimit të njohurive dhe kuptimit mbi elementët e riskut të fatkeqësive. UPT përmes njësive të tij kryesore (IGJEO, FGJM, FIN, FAU, FTI etj.) prodhon të dhëna të rëndësishme për ngjarjet e rrezikshme natyrore dhe territoret ku ato ndodhin, të dhëna për modelet e ekspozimit dhe tipologjitë ndërtimore të zhvilluara në territor si dhe të dhëna për modelet e cenueshmërisë së stokut të ekspozuar ndaj rreziqeve. Gjithashtu, IGJEO është identifikuar si struktura kombëtare e monitorimit dhe paralajmërimit për aktivitetin meteorologjik, hidrologjik dhe sizmologjik në Shqipëri. IGJEO ofron informacion për AKMC-në dhe agjencitë e tjera përmes “Qendrës kombëtare për parashikimin dhe monitorimin e rreziqeve natyrore” dhe qendrës kombëtare për monitorimin e veprimtarisë sismike.
- Universitetet – janë aktorë të rëndësishëm në aktivitete kërkimore dhe studimore që lidhen me fatkeqësitë. Falë laboratorëve të tyre mund të kryejnë analiza të detajuara, të prodhojnë të dhëna të rëndësishme për komponentë të caktuar, të kryejnë kërkime shkencore të cilat mund të shfrytëzohen në kontekstin e menaxhimit të fatkeqësive për hallka të ndryshme të tij.

2. Konteksti i ZRF-ve bashkiake

2.1 Vlerësimi i riskut

Bashkia Mallakastër është një ndër bashkitë e Qarkut të Fierit, me një sipërfaqe prej 329.19 km² që përbëhet nga 9-të njësi administrative, përkatësisht NjA Ballsh, NjA Aranitas, NjA Fratar, NjA Greshicë, NjA Hekal, NjA Kutë, NjA Ngraçan, NjA Qendër Dukas dhe NjA Selitë. Popullsia e kësaj bashkie është e shpërndarë në 41 fshatra dhe 1 qytet (Ballsh). Sipas Censurit të popullsisë dhe banesave të 2011 në bashkinë e Mallakastrës gjejmë 27,062 banorë me dendësi 82 banorë/km², ndërsa sipas regjistrit të gjendjes civile pranë bashkisë gjejmë 40,907 banorë me dendësi 124 banorë/km². Në bashkinë e Mallakastrës aktivitetet ekonomike me peshë më të madhe janë bujqësia dhe blegtoia me 21.74%, industria me 8.45% dhe shërbimet me 67.45%.

Në këtë bashki stoku i ndërtesave përbëhet nga 9,015 ndërtesa ku 70.5% e tyre janë ndërtuar përpara viteve 90-të, 25.7% midis viteve 1990-2000 dhe 3.8% e tyre pas viteve 2000. Përsa i përket infrastrukturës kritike, në bashkinë e Mallakastrës gjenden: 5 monumente kulture, 9 diga, 10 ura, 6 struktura shëndetësore dhe 38 struktura arsimore.

Tabela 1 Shpërndarja e ndërtesave sipas periudhës së ndërtimit për çdo njësi administrative

Njësia administrative	Periudha e ndërtimit				
	Deri 1960	1961 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	Pas 2011
ARANITAS	157	700	138	120	0
BALLSH	124	349	317	128	44
FRATAR	278	733	121	157	0
GRESHICË	64	267	45	45	39
HEKAL	311	634	109	133	128
KUTË	232	456	79	143	-10
NGRAÇAN	45	140	16	29	77
QENDËR DUKAS	453	1,035	338	326	35
SELITË	131	246	31	43	29
Total	1,795	4,560	1,194	1,124	342

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Në kuadër të zvogëlimit të riskut nga fatkeqësitë, janë shqyrtuar 6 risqe potenciale për bashkinë e Mallakastër: risku biologjik, rrëshqitjet, risku sizmik, përmbytjet, risku teknologjik, dhe zjarret në pyje. Për secilën nga këto rreziqe është zhvilluar një vlerësim i thelluar për impaktin, riskun dhe cënueshmërinë potenciale të tyre në kontekstin specifik. Humbjet mesatare vjetore në shkallë qarku (AAL-QF) për këto risqe janë në intervalin 10-15 milion Euro. Vlera e humbjeve mesatare vjetore për bashkinë Mallakastër (AAL-BM) rezulton 14.39% e AAL-QF ose maksimalisht 2,158,500 Euro në vit.

Tabela 2 Shpërndarja e humbjeve mesatare vjetore – Bashkia Mallakastër

Bashkia	Risku Biologjik	Risku nga Rrëshqitjet	Risku Sizmik	Risku nga Përmbytjet	Risku Teknologjik	Risku nga Zjarret në Pyje	Shuma	Vlera
ARANITAS	1.36%	3.80%	0.89%	1.04%	0.66%	0.31%	8.06%	173,975
BALLSH	3.85%	1.34%	5.71%	0.05%	0.67%	0.27%	11.89%	256,646
FRATAR	1.62%	1.74%	2.00%	0.10%	0.63%	0.28%	6.36%	137,281
GRESHICË	0.58%	1.32%	0.71%	0.04%	0.20%	0.68%	3.52%	75,979
HEKAL	1.32%	7.20%	1.88%	3.34%	1.21%	0.68%	15.63%	337,374
KUTË	0.99%	2.00%	2.07%	3.45%	0.19%	0.70%	9.40%	202,899
NGRAÇAN	0.30%	1.50%	0.27%	0.02%	0.08%	0.28%	2.45%	52,883
QENDËR DUKAS	3.14%	12.16%	3.30%	1.14%	18.52%	0.23%	38.49%	830,807
SELITË	0.44%	2.17%	0.54%	0.70%	0.11%	0.23%	4.20%	90,657
Shuma	13.60%	33.22%	17.39%	9.87%	22.26%	3.66%	100%	
Vlera	29,716	72,586	37,997	21,566	48,638	7,997	2,158,500	

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

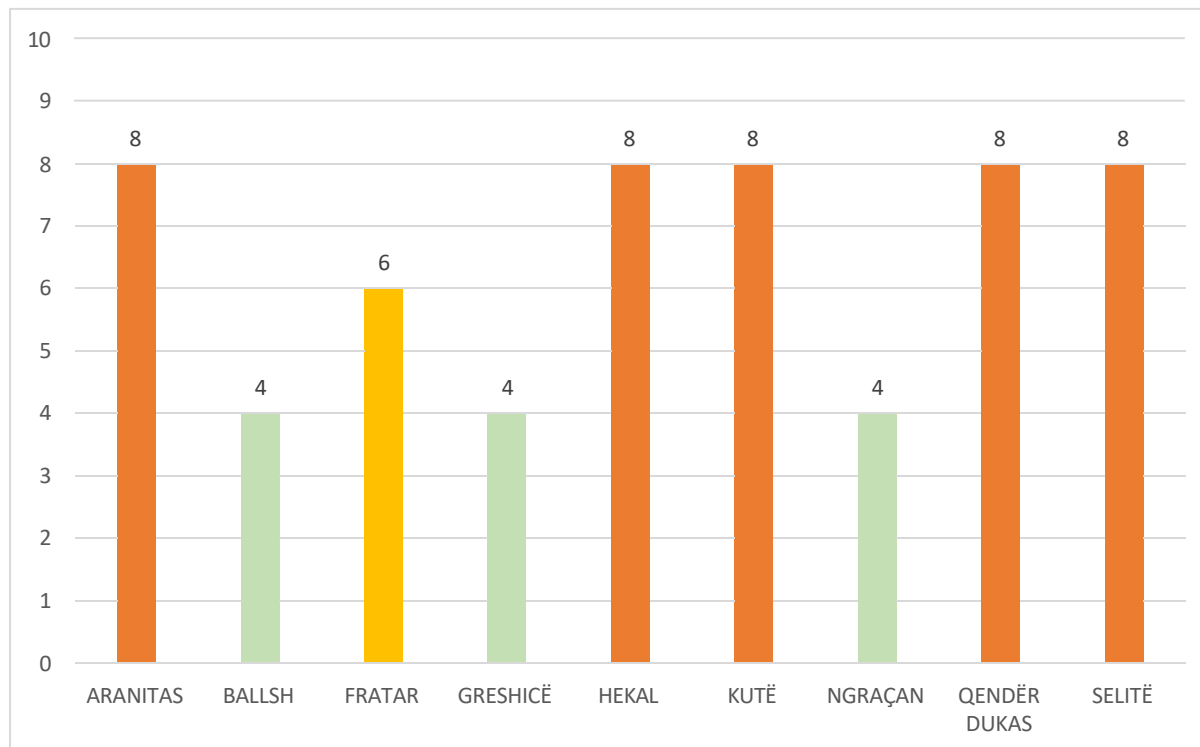
e Mallakastrës janë të pranishëm dhe një numër i madh përrrenjsh kodrinor, të cilët shkaktojnë përmbytje në disa vendbanime në sezonin e reshjeve.

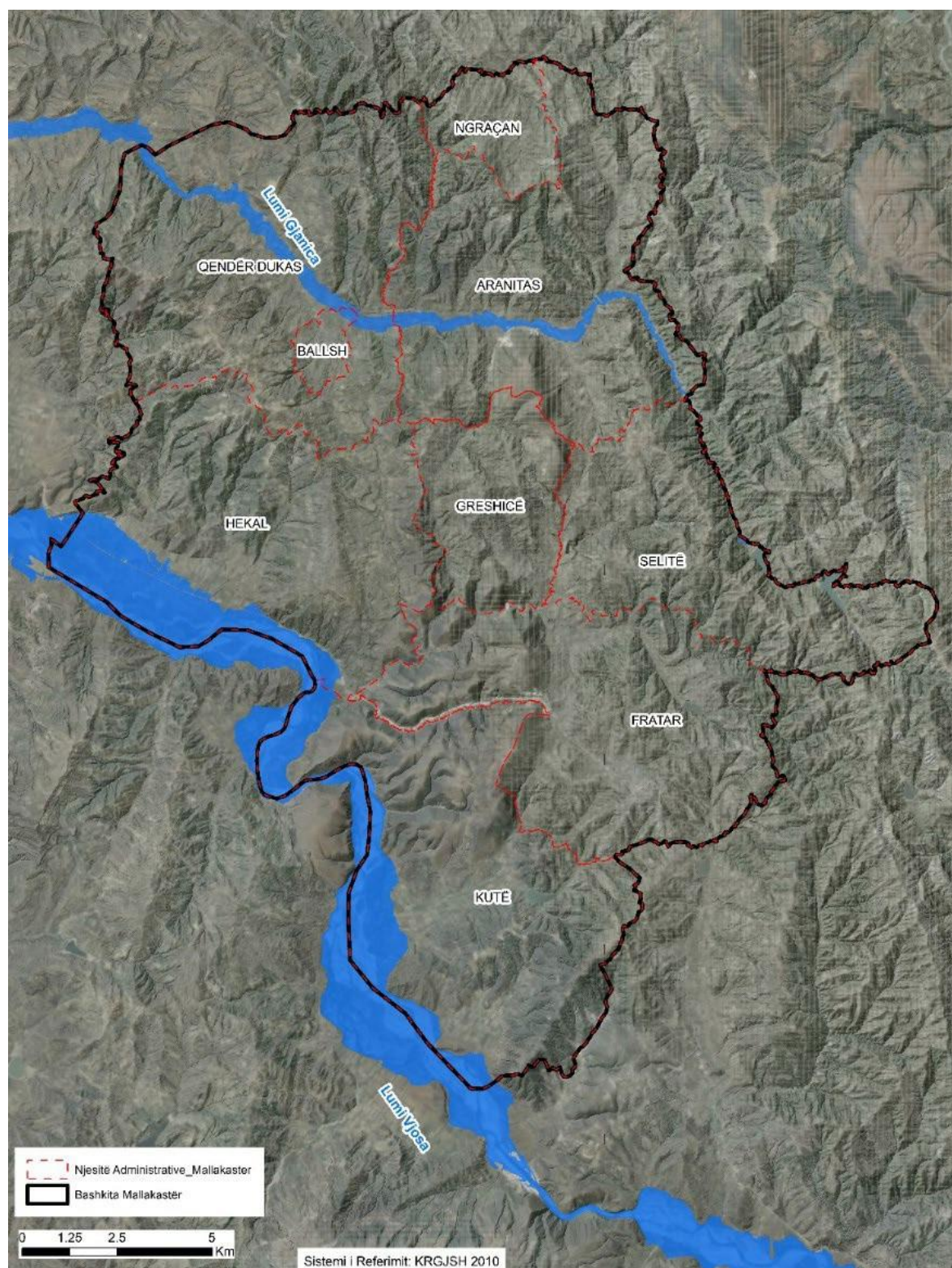
Konkretisht, nga rreziku i përmbytjeve në bashki cenohen 4 fshatra dhe një lagje, Çorrush, Kutë, Hekal, Rromes dhe lagjja Gllavica. Këto vendbanime janë të pozicionuar në afërsi të shtratis të lumit të Vjosës ose në afërsi të përrrenjve lokal. Kryesisht përmbytjet shkaktohen nga reshjet e vrullshme që mbingarkojnë rrjetin hidrologjik si natyror ashtu edhe njerëzor. Nëqoftëse bazohemi tek kalendari historik, në Mallakastër kanë ndodhur dy ngjarje përmbytjesh të rëndësishme në 2015 dhe në 2017 ku për shkak të reshjeve lumenjtë kanë dalë nga shtrati i tyre duke dëmtuar toka bujqësore, ndërtesa dhe duke shkaktuar evakuime. Në skenarin e përmbytjes me periudhë kthimi 1 herë në 100 vjet, në bashkinë e Mallakastrës parashikohet të preken 316 banorë me një dëm ekonomik rreth 13.3 milion euro.

Infrastruktura kritike në kontekstin e përmbytjeve në këtë bashki përbëhet nga 9 diga që janë: Lumar 1, Lumar 2, Çuçem, Marushë, Greshicë, Gadureovë, Bejar, Çorrush 1 dhe Çorrush 2. Sipas skenarëve në dokumentin e vlerësimit të riskut të bashkisë Mallakastër, digat nuk paraqesin rrezik pasi prurja transportohet nga lumi ose përrrenjtë mbi të cilin ato janë ndërtuar.

Rekomandimet e përgjithshme për riskun e përmbytjeve i referohen aktiviteteve monitoruese, ngritjes së sistemeve të paralajmërimit, kontrolli dhe mirëmbajtja periodike e infrastrukturës përkatëse, bashkërendimi me struktura të tjera qeveritare, aktivitete trajnuese për komunitetin lokal dhe krijimi i databazës. Duke qenë se rreziku i përmbytjeve është një rrezik kufitar i bashkisë, duhet të adresohet në koordinim të plotë me bashkitë e tjera kufitare, përkatësisht bashkinë Fier, Selenicë, Roskovec, Memaliaj, Berat dhe Patos nëpërmjet ndërmjetësimit të prefektëve të qarqeve.

Figura 3 Harta e rrezikut nga përmbytjet në bashkinë Mallakastër dhe niveli i riskut nga përmbytjet sipas NJA-ve

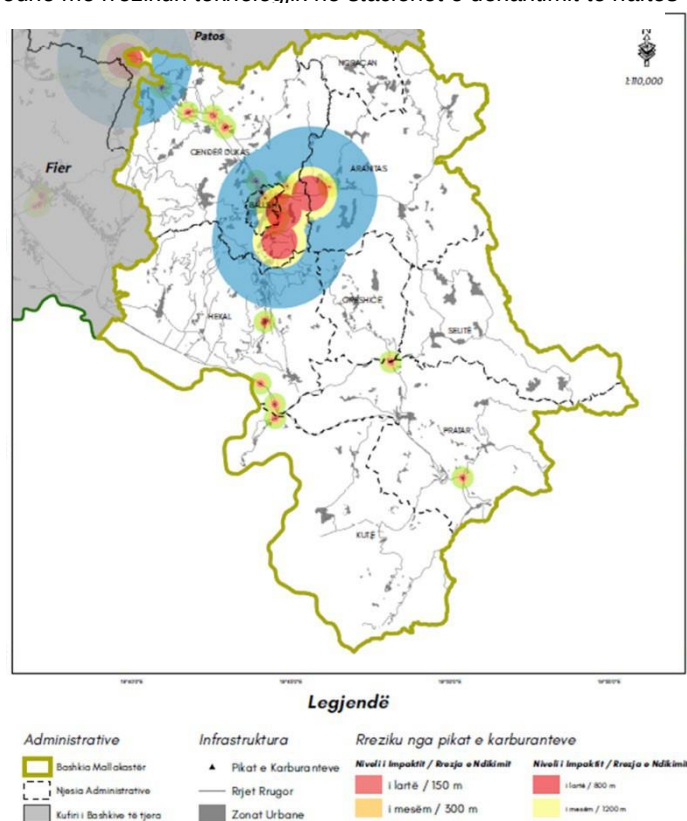
Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Risku Teknologjik

Rreziku teknologjik përfshin rreziqet e mundshme që vijnë si pasojë e dëmtimeve apo aksidenteve në infrastrukturën teknologjike dhe industriale, infrastrukturën e ujësjellësit dhe kanalizime dhe në infrastrukturën e energjisë elektrike. Përsa i takon infrastrukturës teknologjike dhe industriale, në bashkinë e Mallakastrës ka një rëndësi të veçantë. Mallakastra bën pjesë në fushën naftëmbajtëse Patos-Marinëz, e cila konsiderohet baseni tokësor më i madh naftëmbajtës në Evropë, me një rezerve prej 7.7 miliardë fuçi naftë.

Në territorin e bashkisë Mallakastër gjenden tre vendburime të identifikuar të hidrokarbureve, Vendburimi i Naftës Ballsh-Hekal, Vendburimi i Naftës Kondesat Cakran Mollaj dhe Vendburimi i Naftës Visokë. Nxjerrja dhe menaxhimi i hidrokarbureve bëhen nga Albpetrol Sh.a., një shoqëri me pronësi shtetërore, sipas ligjit në fuqi. Përveç saj, ekzistojnë edhe kompani të tjera që operojnë në territor si ANIO OIL në vendburimin Ballsh-Hekal dhe TERRA OIL SwIS në vendburimin Visokë. Përveç vendburimeve, industria e hidrokarbureve përbëhet nga një infrastrukturë e gjerë si stacionet e dekantimit (3), tubacionet për transportin e naftës dhe të gazit, strukturat e përpunimit të naftës (Kombinati i Përpunimit të Thellë të Naftës KPTHN), pika depozitimi, rrjeti i shpërndarjes së nën-produkteve të naftës (GLN 20), etj. Pjesa më e madhe e kësaj infrastrukture nuk është funksionale por vazhdon të jetë fizikisht prezentë në territor. Degradimi i saj dhe mungesa e çmontimit të kontrolluar impaktojnë shëndetin e mjedisit dhe të njeriut. Në këtë industri janë regjistruar 3 aksidente të rënda: në vitin 2004 e shoqëruar me zjarr, dëme në objekt dhe në mjedis; në vitin 2021 e shoqëruar me një humbje jete; dhe në vitin 2017 e shoqëruar me lëndime në njerëz dhe dëme mjedisore. Në kontekstin e rrezikut teknologjik, komuniteti lokal është kryesisht i shqetësuar për shëndetin e tyre, si pasojë e nivelit të lartë të ndotjes në tokë, ujë dhe ajër në këtë territor dhe sigurisë së produkteve të tyre bujqësore.

Figura 4 Harta e rrezikut teknologjik në stacionet e karburantit dhe depozitat e tregimit të GLN në territorin e bashkisë Mallakastër, kombinuar edhe me rrezikun teknologjik në stacionet e dekantimit të naftës

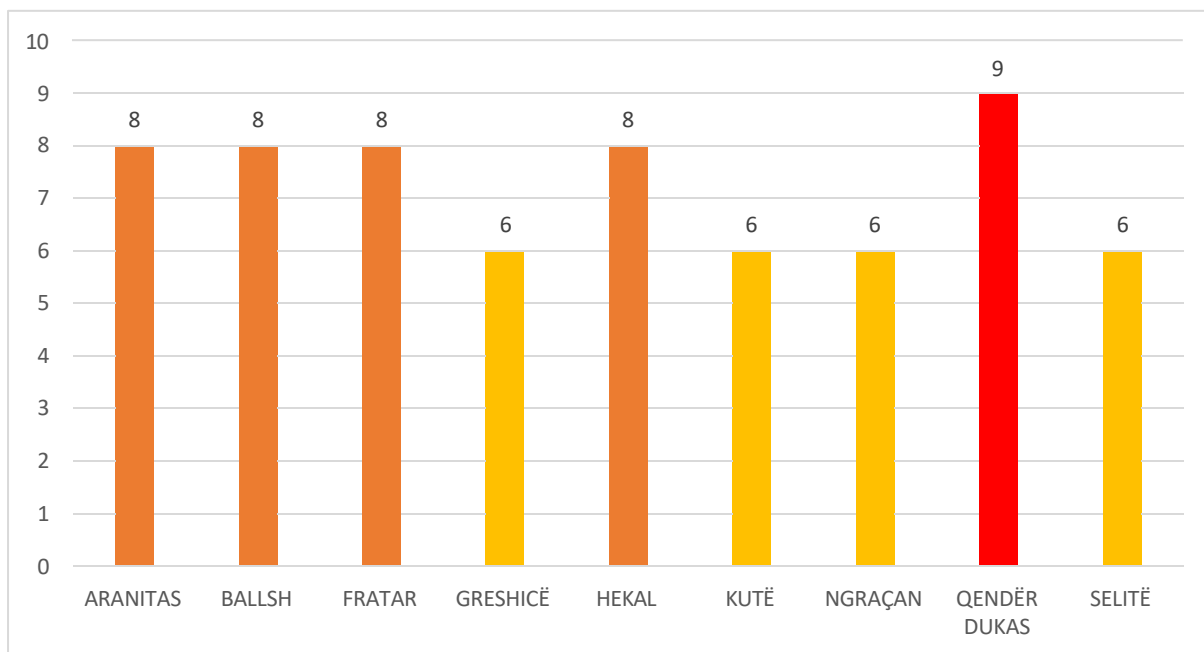

Në hartën e mësipërme janë të paraqitura vendbanimet që preken më së shumti nga rreziku teknologjik në bashkinë e Mallakastrës. Njësitë administrative më të prekura janë Ballsh, Qendër Dukas, Aranitas dhe Hekal. Duhet theksuar që rreziku teknologjik shfaqet në momentin e aksidenteve të shkaktuara nga faktori human apo nga fatkeqësi natyrore. Ndryshe nga disa rreziqe të tjera, nuk ndodh në mënyrë periodike. Nga ana tjetër, sektori i naftënxyrrjes trajton lëndë që kanë një rrezikshmëri të lartë për ndotjen e ajrit, të ujit dhe të tokës duke cenuar kështu shëndetin e njeriut. Si pasojë veprimtaria e këtij sektori në territor duhet të monitorohet në mënyrë të vazhdueshme dhe periodike për të minimizuar risqet e ndotjes dhe të impaktit në shëndetin e njeriut.

Infrastruktura e energjisë elektrike në bashkinë e Mallakastrës përbëhet nga 3 nën-stacione dhe një rrjet i gjerë linjash elektrike. Aksidentet të lidhura me këtë infrastrukturë shoqërohen shpesh herë me zjarre dhe dëmtime të rënda. Në bashkinë e Mallakastrës janë regjistruar 5-së aksidente të tilla. Rrjeti i furnizimit me ujë të pijshëm mbulon mbi 90% të zonave urbane dhe vetëm 30% të zonave rurale. Hidrografia e Mallakastrës karakterizohet nga pasuri e ujërave sipërfaqësore dhe varfëri në rezervat e ujërave nëntokësore. Dëmtime në infrastrukturën e ujësjellësit mund të bllokojnë aksesin në ujë të pijshëm për një sërë vendbanimesh.

Në figurën e mëposhtme shfaqet niveli i riskut teknologjik sipas njësive administrative për bashkinë e Mallakastrës. Si pasojë e një përqendrimi më të lartë të popullsisë, niveli i riskut për NjA Ballsh dhe Qendër Dukas vlerësohet të jetë shumë i lartë. Gjithashtu, edhe për disa njësi të tjera niveli i këtij risku specifik rezulton i lartë. Në këtë kontekst mund të themi që menaxhimi i riskut teknologjik është mjaft prioritar për bashkinë e Mallakastrës.

Figura 5 Niveli i riskut teknologjik sipas NjA-ve në bashkinë Mallakastër

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Risku nga Rrëshqitjet

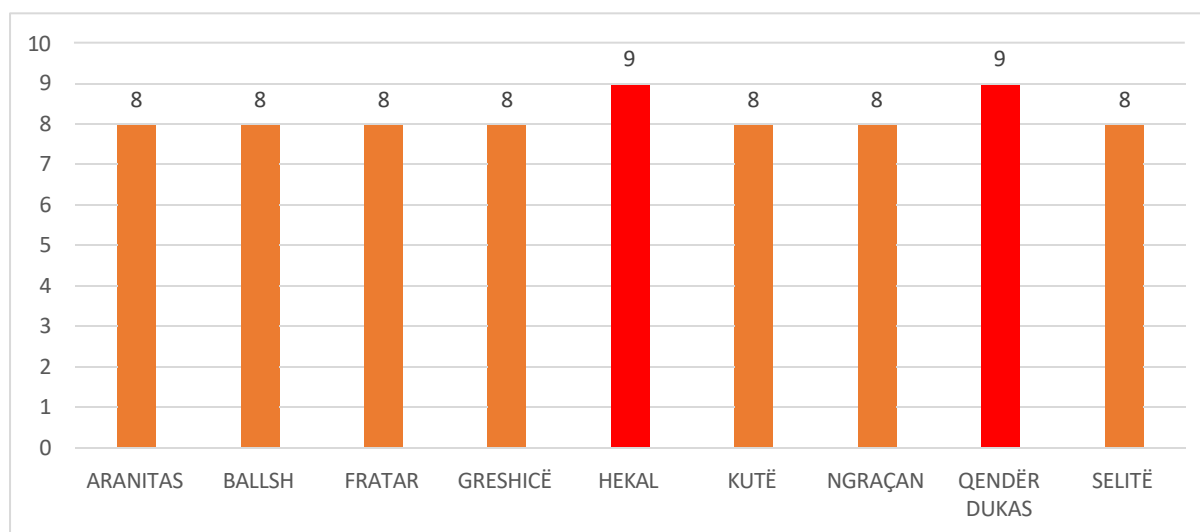
Rrëshqitjet ose shkarjet e dheut janë një rrezik që shfaqet kryesisht në zonat me relief kodrinor dhe malor. Shkaqet e këtij fenomeni mund të jenë të ndryshme duke variuar nga faktori human deri tek fenomene natyrore. Faktori njerzor i referohet kryesisht aspekteve ndërtimore si vendndodhja e objektit, mënyra e ndërtimit, cilësia e ndërtimit, e të tjera. Ndërsa fenomenet natyrore kanë të bëjnë kryesisht me erozionin, shirat, prezenca e vegjetacionit, stuhitë e të tjera.

Rreziku nga rrëshqitjet në bashkinë e Mallakastrës është i pranishëm në të gjitha njësitë administrative (vlerësuar në nivelin 8), por më i theksuar në NjA Hekal dhe Qendër Dukas (vlerësuar në nivelin 9). Në bazë të inventarit të rrëshqitjeve dhe relievit të territorit, është kryer analiza e ndjeshmërisë ndaj rrëshqitjeve për çdo njësi administrative të bashkisë. Nga kjo analizë rezulton se 34.5% e territorit të bashkisë ka një nivel rreziku të lartë apo shumë të lartë nga fenomeni i rrëshqitjeve. Njësite administrative me ndjeshmëri të lartë ndaj rrëshqitjeve janë NjA Ballsh me 69.4% e ndjekur nga Ngraçani (62.8%), Qendër Dukas me 55.6%, Greshica me 52.2%, Hekal me 37.7%, Aranitas me 33.8%, Kutë me 22.6%, dhe më pas Fratari me 19.7% dhe Selita me 17.5% të territorit të përfshirë në klasat e ndjeshmërisë “E Lartë” dhe “Shumë e Lartë”.

Nga databaza e Desinventarit, në periudhën 1974-2013, janë regjistruar 18 ngjarje rrëshqitjesh, ndërsa nga SHGJSH-ja, në vitin 2015, janë regjistruar 78 ngjarje. Databaza e rrëshqitjeve përbëhet gjithsej nga 480 ngjarje në bashkinë e Mallakastrës. Gjatë takimeve me komunitetin lokal, rrëshqitjet shfaqen problematike kryesisht në fshatrat Hekal, Ngraçie, Aranitas dhe Greshicë. Sipas kalendarit sezonal të riskut janë më prezentë në muajt Nëntor-Prill. Banorët mendojnë se shkak kryesor janë aktivitet industriale të naftë-nxjerrjes duke shkaktuar boshllëqe në shtresat e tokës. Proces i dëmshpërblimit në shumicën e këtyre rasteve nuk është kryer. Përsa i përket infrastrukturës kritike, 38.1% e infrastrukturës së transportit, 43.8% e monumenteve kulturore dhe 4.5% e objekteve inxhinierike publike janë në rrezik.

Nga fokus grupet me komunitetin spikatën rekomandime si: kontroll më i fortë nga ana e bashkisë përsa i përket lejeve të ndërtimit në zonat me rrezik të lartë të rrëshqitjeve; ndërgjegjësim më i lartë mbi problemin; dhe rishikim i legjislacionit përsa i përket dëmshpërblimit.

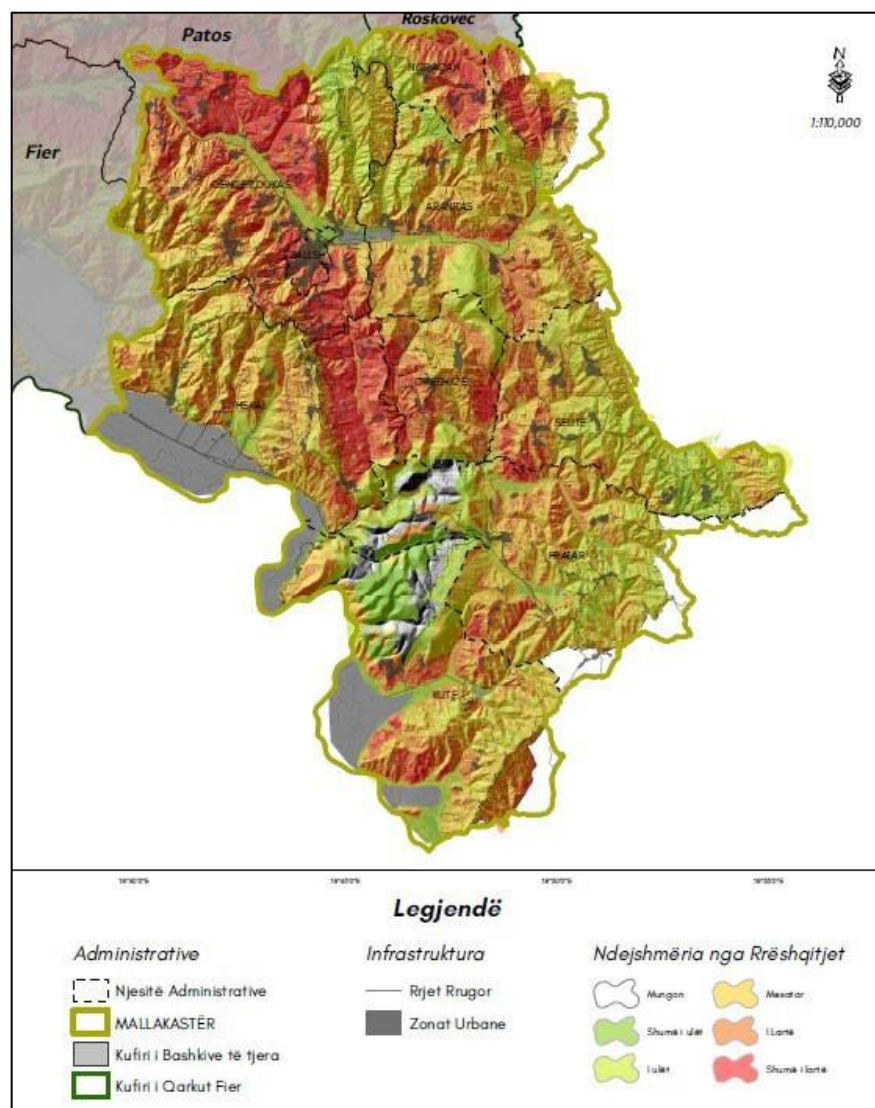
Figura 6 Niveli i riskut nga rrëshqitjet në bashkinë Mallakastër dhe ndjeshmëria ndaj rrëshqitjeve në territor

NjA	Mungon	Shumë i ulët	I ulët	Mesatar	I lartë	Shumë i lartë
		(< 0.2)	(0.2 - 0.4)	(0.4 - 0.6)	(0.6 - 0.8)	(> 0.8)
ARANITAS	42	571	977	2464	1021	0
BALLSH	0	21	25	65	138	0
FRATAR	31	3020	762	859	155	0
GRESHICË	0	331	378	611	518	0
HEKAL	1167	1423	902	1168	792	0
KUTË	917	2458	770	1003	478	0
NGRAÇAN	0	18	69	290	456	0
QENDËR DUKAS	0	297	739	2365	2173	4
SELITË	55	445	352	1984	608	0
BASHKIA MALLAKSTER	2212	8584	4974	10809	6339	4
	6.7%	26.1%	15.1%	32.8%	19.3%	0.0%

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Figura 7 Harta e ndjeshmërisë nga rrëshqitjet

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Risku nga Zjarret në Pyje

Bashkia Mallakastër ka nën administrimin e saj rreth 9,672 ha tokë pyjore, e cila është e shpërndarë në të gjithë territorin e bashkisë. Duke u bazuar tek historiku i zjarreve ndër vite, rezulton se frekuenca e zjarreve në pyje është 6 rast në vit, me një sipërfaqe mesatare të djegur prej 2.7 ha tokë për çdo rast zjarri. Numri më i lartë i zjarreve është regjistruar në vitin 2017 me 32 raste, e pasuar nga viti 2019 me 24 raste. Për bashkinë e Mallakastrës evidentohen dy sezona zjarresh, bazuar tek historiku i ngjarjeve, ku më i gjati është sezoni Maj-Tetor dhe më i shkurtri është sezoni Janar-Prill. Nga rastet e regjistruara, 65% e tyre kanë ndodhur në fondin pyjor dhe 35% kanë ndodhur në tokë jo-pyjore (tokë bujqësore, urbane, etj.). Nga këto raste, 83% e tyre janë shkaktuar nga neglizhenca, 12% kanë shkaqe të panjohura dhe 5% e tyre kanë qenë të qëllimshme.

Në linja të përgjithshme mund të themi që në fondin pyjor shfaqen më vulnerabël pyjet halorë mesdhetarë dhe më pak kullotat. Ndërsa në tokë bujqësore më vulnerabël janë ullishtat dhe drurët frutorë. Sipas të dhënave në dispozicion, dëmet më të mëdha ekonomike janë shkaktuar kur zjarret kanë cenuar tokën bujqësore, me vlerën 729,005 Euro. Më pas vjen dëmi ekonomik në tokat pyjore me vlerën 150,161 Euro dhe dëmi në ndërtesa me vlerë 105,600 Euro. Në bashkinë Mallakastër përlogaritet që zjarret mund të shkaktojnë rreth 1 milion Euro dëme ekonomike ose 0.05% e PBB-së të bashkisë. Dëmi më i lartë përlogaritet të jetë në NjA Aranitas (448,010 Euro), pasur nga NjA Fratar (140,083 Euro), Kutë (117,740 Euro) dhe Ballsh (108,533 Euro). Tokat pyjore më të rrezikuara ndodhen në NjA Kutë, Aranitas, Selitë dhe Hekal.

Tabela 3 Dëmi ekonomik i shkaktuar nga zjarret në bashkinë Mallakastër

Dëmi ekonomik (Euro)		NjA								
		Ballsh	Qendër Dukas	Greshicë	Aranitas	Hekal	Ngraçan	Kutë	Fratar	Selitë
Pyll	Trungish te	-	9,267	-	29,914	4,310	-	-	15,086	2,586
	Cungish te	-	345	-	345	2,069	2,069	7,103	345	414
	Shkurre	-	345	-	431	13,190	276	36,065	216	23,707
	Kullotë	43	-	226	-	1,177	-	198	375	60
	Total pyje	43	9,957	226	30,690	20,745	2,345	43,366	16,022	26,767
Kulturat bujqësore	Ullishte	107,070	-	-	192,560	43,160	-	58,100	124,061	-
	Pemë frutore	1,420	-	-	195,960	-	-	6,674	-	-
	Total bujqësi	108,490	-	-	388,520	43,160	-	64,774	124,061	-
Dëmi në ndërtesa		-	48,000	19,200	28,800	-	-	9,600	-	-
Dëmi total ekonomik		108,533	57,957	19,426	448,010	63,905	2,345	117,740	140,083	26,767

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Në nivel vendbanimi, fshatrat që kanë shprehur shqetësimin e tyre përsa i përket rrezikut nga zjarret, në fokus grupet përkatëse, janë Lofkend, Belishovë, Çorrush, Hekal, Greshicë dhe Drizar. Komuniteti lokal i percepton zjarret si një rrezik i vazhdueshëm që në disa raste ka cenuar trashëgiminë kulturore, banesa dhe jetë njerëzish. Përgjigja ndaj zjarreve nga autoritetet kompetente vlerësohet si e ngadaltë nga ana e komunitetit. Kjo vjen si pasojë e

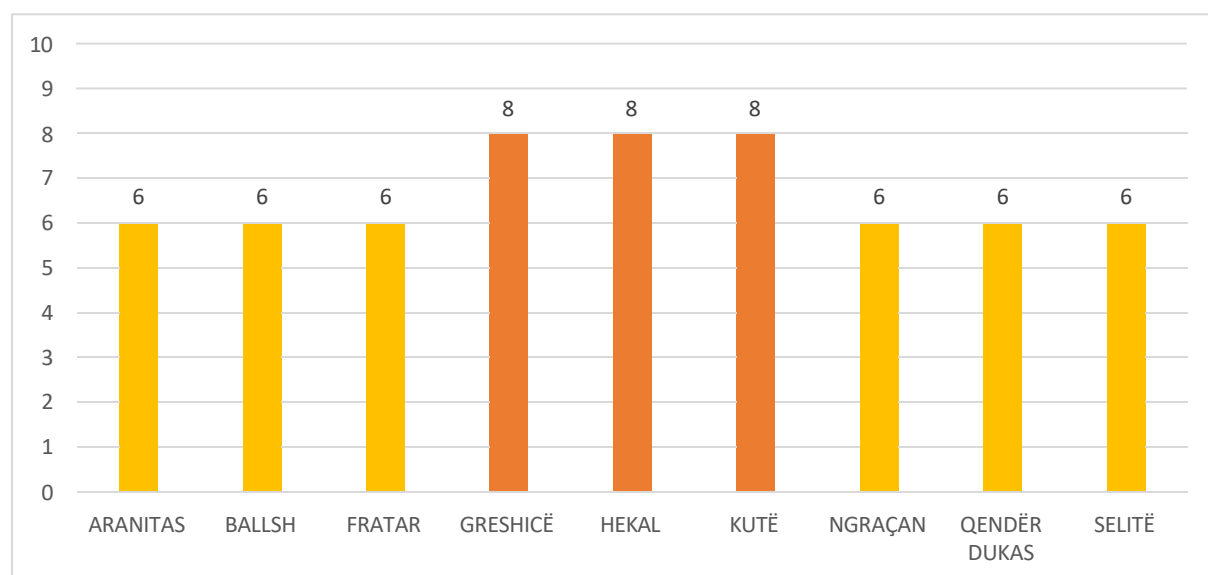
shtrirjes së gjerë të territorit të bashkisë dhe kapaciteteve të pamjaftueshme të bashkisë për ta mbuluar siç duhet me shërbimin e zjarrëfikses.

Tabela 4 Klasifikimi i territorit sipas nivelit të riskut nga zjarri

Nr	Vendodhjet në bashkinë Mallakastër	Niveli i riskut nga zjarri
1	Lofkënd	I lartë
2	Belishovë	I lartë
3	Çorrush	I lartë
4	Hekal	I lartë
5	Greshicë	I lartë
6	Drizar	I lartë
7	Aranitas	I mesëm
8	Çerri	I mesëm
9	Gjerbës	I mesëm
10	Gadurovë	I mesëm
11	Ninësh	I mesëm
12	Drenovë	I ulët
13	Fratar	I ulët
14	Kutar	I ulët
15	Lapulec	I ulët
16	Lavdan	I ulët
17	Kash	I ulët

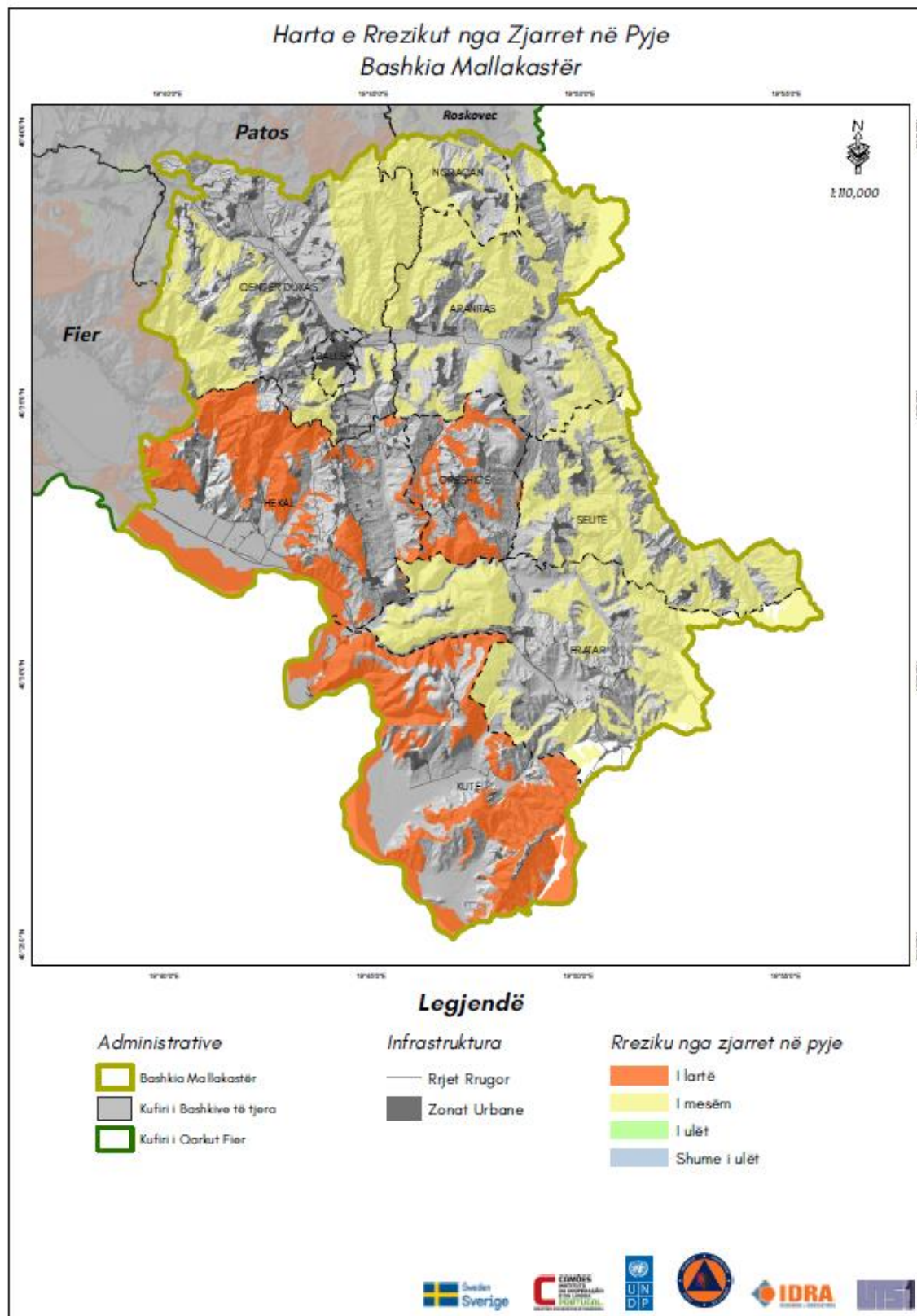
Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Figura 8 Niveli i riskut nga zjarret në pyje sipas NjA-ve

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Figura 9 Harta e riskut nga zjarret në pyje

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Risku Sizmik

Risku sizmik mund të listohet si një ndër risqet më problematike në rang vendi si pasojë e kapacitetit të lartë shkatërrues që ka dhe nivelit të lartë të paparashikueshmërisë. Duke qënë se Shqipëria pozicionohet në afërsi të dy pllakave tektonike, kjo përkthehet në një territor mjaft aktiv nga pikëpamja sizmike. Duke iu referuar historikut të tërmeteve, vihet re që tërmetet më shkatërruese kanë një magnitudë mbi 6-të të shkallës Richter dhe shoqërohen gjithmonë me fatkeqësi të tjera si çarje toke, rrëshqitje dheu, rënie gurësh etj. Gjithashtu shkaktojnë dëme të mëdha në jetë njerëzore, në ekonomi dhe në shoqëri. Rasti konkret është tërmeti i 2019 me epiqendër në Thumanë, Durrës që shkaktoi 51 humbje jete, 913 të plagosur, 10,225 persona të pastrehë, dhe rreth 2 milion Euro dëme ekonomike⁴. Nga ana tjetër, tërmete kaq të forta ndodhin relativisht 1 herë në 30 vjet në të gjithë territorin e Shqipërisë. Për të minimizuar impaktin e tërmeteve të tilla është e nevojshme të merren disa masa përgatitore në nivel vendor.

Në rastin e bashkisë Mallakastër, rrezikshmëria shfaqet shumë i lartë në NjA Ballsh dhe i lartë në gjashtë njësi të tjera administrative, ku përqendrimi i popullsisë është më i lartë dhe si pasojë edhe objektet e banimit (shumëkatëshe apo njëkatëshe), por jo vetëm, janë më të shumta në numër. Në bashkinë e Mallakastrës gjejmë gjithsej 9,015 ndërtesa, ndër të cilat 70.5% janë ndërtuar përpara viteve '90, 25.7% janë ndërtuar në intervalin 1990-2011 dhe vetëm 3.8% e tyre janë ndërtuar pas vitit 2011 (Census 2011, INSTAT). Nga pikëpamja e infrastrukturës kritike, në Mallakastër gjejmë 5 monumente kulture, 9 diga, 10 ura, 6 struktura shëndetësore dhe 38 struktura arsimore, siguria e të cilave është e domosdoshme në rastin e një tërmeti.

Tabela 5 Periudha e ndërtimit të stokut të ndërtesave dhe infrastruktura kritike sipas NjA-ve

NjA	Periudha e ndërtimit				
	Deri 1960	1961 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	Pas 2011
ARANITAS	157	700	138	120	0
BALLSH	124	349	317	128	44
FRATAR	278	733	121	157	0
GRESHICË	64	267	45	45	39
HEKAL	311	634	109	133	128
KUTË	232	456	79	143	-10
NGRAÇAN	45	140	16	29	77
QENDËR DUKAS	453	1,035	338	326	35
SELITË	131	246	31	43	29
Total	1,795	4,560	1,194	1,124	342
%	Përpara viteve 90		1990-2011		Pas 2011
	70.5%		25.7%		3.8%

NjA	Monumente Kulture	Diga	Ura	Sistemi shëndetësor	Sistemi arsimor
ARANITAS	1	1	0	2	4
BALLSH	2	0	0	2	5

⁴ Albania Post-Disaster Needs Assessment, Volume A Report – publikuar në Shkurt 2020 në Tiranë, shkruar nga Këshilli i Ministrave, Banka Botërore, UN Albania dhe BE.

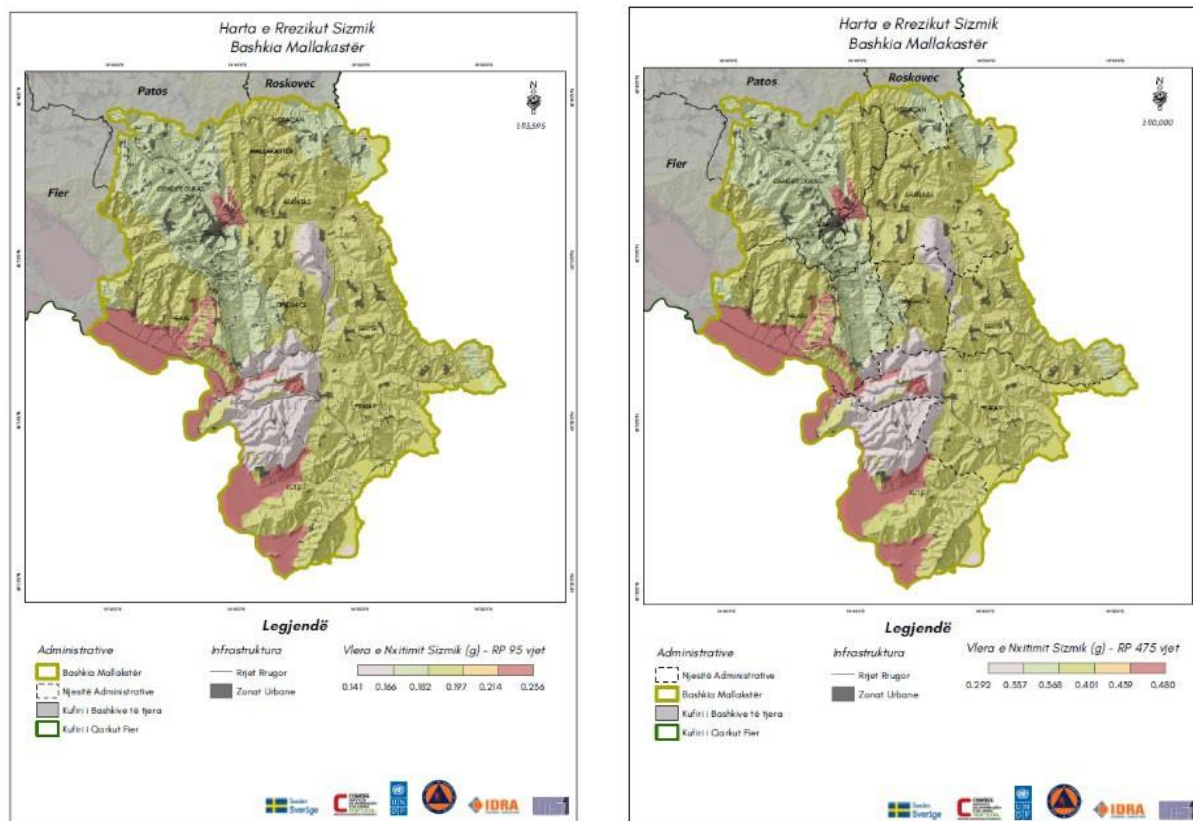
FRATAR	0	2	3	0	5
GRESHICË	0	1	0	0	1
HEKAL	1	1	4	0	5
KUTË	1	2	2	1	4
NGRAÇAN	0	0	0	0	1
QENDËR DUKAS	0	0	1	1	11
SELITË	0	2	0	0	2
Total	5	9	10	6	38

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

Nga analizat e paraqitura në dokumentin e vlerësimit të riskut, rezulton se 1% e sipërfaqes së bashkisë ka troje të dobëta dhe në këtë sipërfaqe është e pozicionuar 4.5% e stokut të ndërtesave. Në këtë kontekst, studimet përkatëse strukturore, gjeologjike dhe inxhinierike të këtyre ndërtesave janë të domosdoshme për të minimizuar impaktin e një tërmeti të mundshëm.

Një rast të veçantë për bashkitë e qarkut Fier përbën infrastruktura dhe industria e naft-nxjerrjes në kontekstin e rrezikut sizmik. Nëqoftëse kjo infrastrukturë nuk sigurohet siç duhet, bazuar në konventat, ligjet dhe rregulloret përkatëse, bashkërenduar gjithashtu me organet kompetente në nivel vendor (mbrojtja civile, zjarrfikëset, policia bashkiake), mund të amplifikojë dëmet në territor dhe ekonomi, me zjarre, ndotje të pakontrolluara, shpërthime etj.

Figura 10 Harta e rrezikut sizmik probabilitet tejkalimi 10% në 10 vjet (majtas), 10% në 50 vjet (djathtas)

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

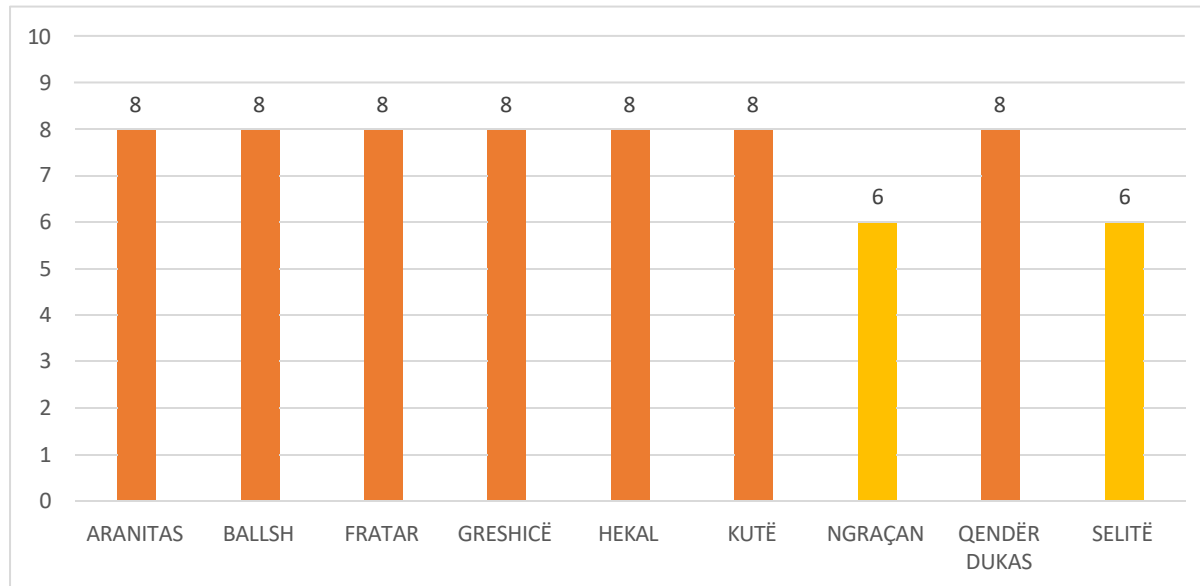
Risku Biologjik

Pandemia COVID-19 vërtetoi në mbarë botën që kapacitetet e infrastrukturës shëndetësore të një shteti nuk janë në gjendje ti bëjnë ballë një fenomeni të tillë. Në vendin tonë pandemia zgjati zyrtarisht për dy vite, dhe shkaktoi rreth 3,500 viktima dhe 275 mijë të infektuar⁵. Në rastin e bashkisë së Mallakastrës, risku biologjik vlerësohet në nivelin 8 (i lartë) të shkallës së riskut, si pasojë e gatishmërisë së ulët të sistemit shëndetësorë për të përballuar një pandemi të ngjashme me COVID-19.

Në këtë kontekst, gjasat e përsëritjes së një pandemie të ngjashme me COVID-19 përlogariten të jenë rreth 2%, ku dëmi njerëzor përlogaritet të jetë rreth 83 humbje jete, 415 raste të rënda dhe 1,661 raste të moderuara në vit në bashkinë Mallakastër. Gjasat e ndodhjes së një sezoni të rëndë gripi (jo-pandemik) përlogariten të jenë rreth 10% në vit, dëmi njerëzor përlogaritet të jetë rreth 4 humbje jete, 58 raste të rënda dhe 3,384 raste të moderuara në vit. Gjasat e një epidemie të gjerë fruthi përlogariten të jenë të paktën 10% në vit, duke shkaktuar në qarkun Fier infektimin e 90% të popullatës së pavaksinuar dhe rreth 5% të popullatës së vaksinuar. Gjithashtu vlen për tu marrë parasysh edhe rasti i infektimit që vijnë si pasojë e ndotjes mjedisore në ajër, tokë dhe ujë në këtë territor duke qenë se ka një aktivitet të theksuar të industrisë së rëndë.

Përsa i përket kapacitetit mbajtës të infrastrukturës shëndetësore, të dhënat në nivel bashkie janë të pakta. Në linja të përgjithshme në kontekstin Shqiptar: nuk ka pika të përcaktuara për parandalimin dhe kontrollin e infeksioneve; standardet e distancimit, e numrit të shtretërve, e numrit të pacientëve për mjek, e faciliteteve sanitare, të higjienës etj., nuk aplikohen siç duhet; struktura shëndetësore nuk kanë ventilimin e përshtatshëm apo pajisjet e nevojshme.

Figura 11 Shkalla e riskut biologjik sipas NjA-ve

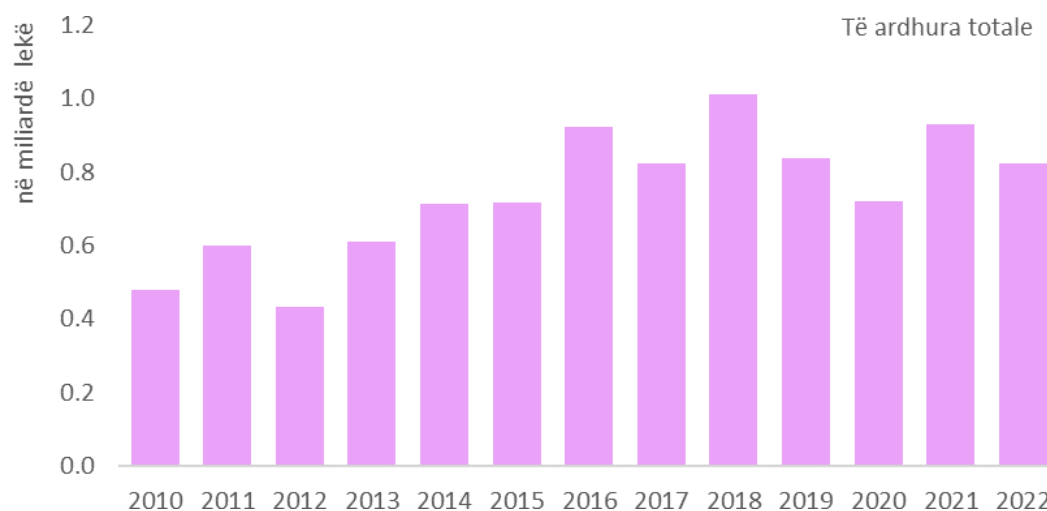

Burimi: Vlerësimi i Riskut nga Fatkeqësitë, Bashkia Mallakastër (2023)

⁵ Open Data Albania - <https://open.data.al/covid-19/#about-section>

2.2 Kapacitetet financiare të Bashkisë

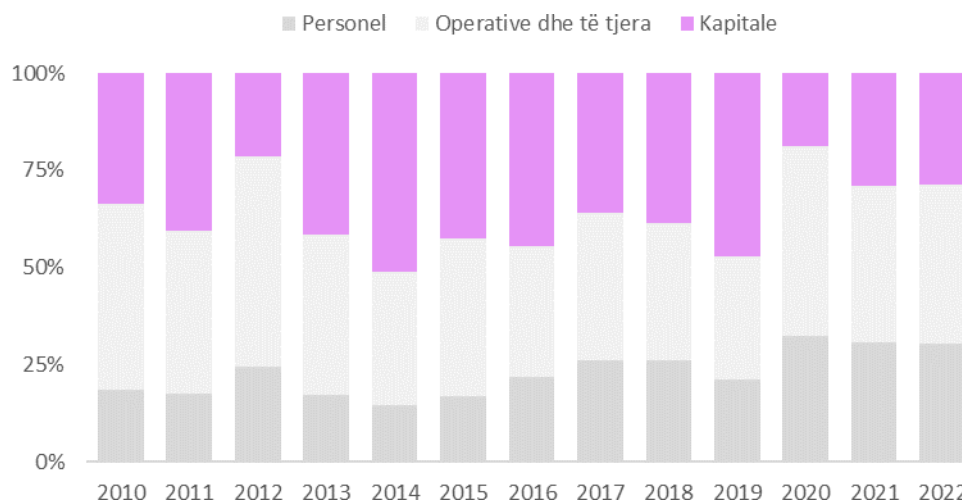
Burimet financiare në dispozicion të bashkisë Mallakastër paraqiten të luhatshme përgjatë periudhës në analizë. Në fund të vitit 2022, të burimet financiare në dispozicion të bashkisë Mallakastër shënuan një nivel prej rreth 823 milionë lekë, në rënie me rreth 12% në terma vjetorë. Ngushtimi i burimeve financiare në dispozicion u përcaktua nga rënia e njëkohshme e të ardhurave nga burimet e veta vendore (-22%) dhe në të hyrat nga transfertat ndërqeveritare (-9%). Ndër zërat e të ardhurave nga burimet e veta vendore, të ardhurat nga taksa mbi pasuritë e paluajtshme shënoi rënie vjetore të theksuar. Të hyrat nga transfertat ndërqeveritare u tkurrën me rreth 9% në terma vjetorë, veçanërisht të hyrat nga transfertat e kushtëzuara (ku përfshihet ndër të tjera transfertat e kushtëzuar për mbrojtjen civile).

Grafik 1. Ecuria e të ardhurave totale

Burimi: www.financatvendore.al dhe përpunime të autorëve

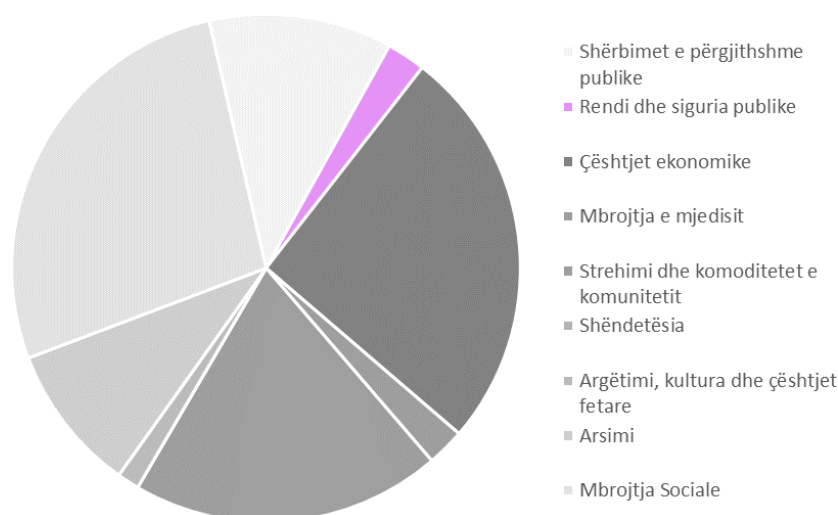
Shpenzimet e kryera nga bashkia Mallakastër shënuan një nivel prej rreth 898 milionë lekë në fund të vitit 2022, në rritje me rreth 4% në terma vjetorë. Sipas natyrës ekonomike, bashkia Mallakastër përdori rreth 71% të burimeve financiare në dispozicion për vitin 2022 për mbulimin e shpenzimeve korrente, shpenzime personeli dhe operative dhe të tjera. Gjatë vitit 2022, kjo kategori shpenzimesh u zgjerua me rreth 4% në terma vjetorë. Investimet apo shpenzimet kapitale përfaqësuan rreth 29% të shpenzimeve totale dhe shënuan rritje me rreth 3% në terma vjetorë. Kjo vlerë përfshin investime të kryera me fonde të veta të bashkisë (nga burimet e veta vendore dhe me fonde të kushtëzuara).

Grafik 2. Përdorimi i burimeve financiare

Burimi: www.financatvendore.al dhe përpunime të autorëve

Në klasifikimin sipas funksioneve të qeverisjes, shpenzimet rezultojnë të jenë përqendruar në masën 27% në funksionin “mbrojtja sociale” dhe shënuan rritje me rreth 6% krahasuar me vitin e mëparshëm. Në funksionin “çështjet ekonomike”, bashkia Mallakastër shpenzoi rreth 26% të burimeve financiare në dispozicion, ndjekur nga 20% të tyre në funksionin “strehim dhe komoditete të komunitetit” dhe rreth 12% në funksionin “shërbime të përgjithshme publike”. Mesatarisht në tre vitet e fundit, bashkia Mallakastër ka shpenzuar rreth 2.5% të buxhetit në dispozicion në funksionin “rendi dhe siguria publike” ku janë të përfshira ndër të tjera shërbimet e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi, parandalimi dhe menaxhimi të fatkeqësive natyrore (mbrojtja civile). Në fund të vitit 2022, bashkia Mallakastër rriti shpenzimet në këtë funksion me rreth 15% krahasuar me një vit më parë.

Grafik 3. Shpenzimet sipas funksioneve

Burimi: www.financatvendore.al dhe përpunime të autorëve

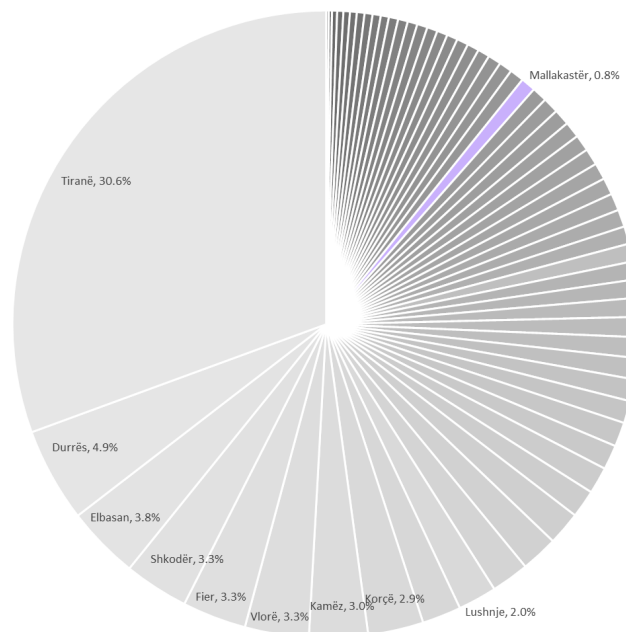
Në financimin e shërbimit të emergjencave civile, bashkitë në Shqipëri përdorin disa burime: fonde të cilat vijnë si transfertë e kushtëzuar nga ministria përgjegjëse e linjës, fonde të

parashikuara në buxhetin vjetor deri në masën 1% të tij dhe fonde të tjera nga burimeve të veta vendore. Bazuar në ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”, bashkitë kanë në drejtë të përftojnë një fond për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë dhe mbrojtjen civile (fond i cili vjen si një transfertë e kushtëzuar). Bazuar në këtë ligj, specifikisht neni 65 parashikon që *“bashkitë, për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë dhe mbrojtjen civile, si dhe kryerjen e detyrave në zbatim të këtij ligji, mbështeten në parashikimin minimal prej 4 për qind të totalit të buxhetit vjetor të tyre, të cilat sigurohen nga fondet e kushtëzuara të buxhetit të shtetit.”*

Për vitin 2022 u parashikua alokimi i një fondi prej rreth 1 miliardë lekë për 61 bashkitë në vend dhe ndarë bashkive duke përdorur si kriter peshën specifike që zë buxheti i çdo bashkie ndaj totalit të buxhetit të të gjitha bashkive. Për vitin 2022, bashkia Mallakastër vlerësohet të ketë patur në dispozicion rreth 0.8% të këtij fondi. Nisur nga niveli aktual i shpenzimeve për funksionin “rendi dhe siguria publike”, vlerësohet se bashkia Mallakastër mund të mos ketë përfituar plotësisht nga fondi në dispozicion për të përmirësuar ofrimin e këtij shërbimi për komunitetin.

Krahas fondeve të kushtëzuara, bashkitë duhet të planifikojnë në buxhetin vjetor, fonde për mbrojtjen civile deri në 1% të buxhetit të tyre.⁶

Grafik 4. Transferta e kushtëzuar nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile” (viti 2022)

Burimi: www.financatvendore.al dhe përpunime të autorëve

⁶ Burimi: Shkresë dërguar Bashkive, Thesarit dhe Këshillit të Qarkut nga Drejtoria e Financave Vendore 22/12/2021, prot. nr. 23026.

2.3 Donatorë, projekte, programe dhe mundësi të tjera financimi

Programe të AKMC: AKMC çdo vit hap thirrje për projekte nga bashkitë në fushën e mbrojtjes civile. Të gjitha bashkitë e territorit të Shqipërisë mund të aplikojnë për financimin e projekteve të ndryshme. Gjithashtu, AKMC në vitin 2024 ka hapur dhe një program të ri e të fokusuar në diga. Kjo është një nismë e shkëlqyer edhe për bashkitë e Qarkut Fier duke marrë në konsideratë digat e ndryshme që gjenden në territorin e tyre si dhe nevojën imediate për ndërhyrje.

IPA South Adriatic: Programi ndërkufitar midis Shqipërisë – Italisë dhe Malit të Zi ofron mundësi të mira për bashkitë në të gjithë territorin e Shqipërisë për të qenë pjesë e projekteve dhe partneriteteve me institucione nga dy vendet e tjera pjesë e programit. Programi për periudhën 2021-2027 ka një buxhet total prej 81.258.768,19 Euro. Pjesë e aksioneve prioritare të programit është dhe prioriteti 2 i cili synon të promovojë Agjendën e Gjellbër për Adriatikun Jugor. Objektivi Strategjik 2.1 është drejtpërdrejtë i fokusuar tek përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike dhe zvogëlimi i riskut të fatkeqësive. Gjithashtu, prioriteti 2 ka të alokuar dhe pjesën më të madhe të buxhetit të programit, përkatësisht çka nënkupton mundësi të mira për bashkitë për të avancuar agjendat e tyre në zvogëlimin e riskut. Në kuadër të këtij program priten të hapen dhe dy thirrje për projekte, një thirrje e cila do të hapet në vitin 2024 për projekte standarde dhe një thirrje e pritshme të hapet në vitin 2025 për projekte në shkallë të vogël. Kjo do të thotë që bashkitë e Qarkut Fier, të cilat janë të lejuara të aplikojnë për këto projekte, kanë mundësi të mira për të jetësuar disa nga masat e strategjive nëpërmjet këtyre thirrjeve. Është e rëndësishme që të kihet parasysh norma e bashkë-financimit e cila për projekte të tilla është minimumi 15%.

INTERREG Adrion: Është një tjetër program i rëndësishëm ku bashkitë e Qarkut Fier mund të marrin pjesë duke u bashkuar në partneritete të ndryshme në përgjigje të thirrjeve përkatëse. Në krahasim me programet ndërkufitare, INTERREG është më kompleks pasi kërkon partneritete më të zgjeruara dhe një kapacitet më të lartë institucional, gjithsesi, kjo nuk do të thotë që bashkitë nuk mund të aplikojnë apo nuk mund të llobojnë për të qenë pjesë e projekteve të ndryshme. Projektet janë të natyrave të ndryshme dhe përfshijnë si aktivitete për ngritje kapacitetesh ashtu edhe projekte të cilat synojnë ndërhyrje pilot. Në ngjashmëri me IPA South Adriatic, edhe në këtë rast, prioriteti 2 fokusohet tek Tranzicioni i Gjellbër, dhe veçanërisht objektivi 2.1 fokusohet tek rritja e aftësisë ripërtëritëse, ndryshimet klimatike dhe zvogëlimi i riskut të fatkeqësive.

INTERREG Euro-MED: Është një ndër programet më të rëndësishme të BE për bashkëpunimin ndër-rajonat. Ky program përfshin të gjitha vendet e Mesdheut dhe ka një buxhet mbi 290 milion Euro. Prioriteti 2 i programit “Mesdheu i Gjellbër”, fokusohet tek ndryshimet klimatike dhe zvogëlimi i riskut. Ashtu si INTERREG Adrion është një program kompleks por sërish bashkitë e Qarkut Fier mund të bëhen pjesë e partneriteteve të ndryshme. Parashikohen që të hapen thirrje për projekte në gjysmën e dytë të vitit 2024 dhe dy thirrje të tjera në vitin 2026, çka përbëjnë një mundësi të mirë për bashkitë për tu angazhuar në gjetjen e partnerëve dhe aplikimin për projekte të ndryshme. Fakti që bashkitë e Qarkut Fier do të kenë një Strategji të miratuar për Zvogëlimin e Riskut është një avantazh për të konkurruar dhe bërë pjesë e partneriteteve.

INTERREG Balkan-Med: Është një program relativisht i ri i BE i cili synon të mbështesë vendet e Ballkanit në Mesdhe. Shqipëria si pjesë e vendeve të cilat synojnë të futen në BE është pjesë e këtij programi dhe në të mund të aplikojnë për projekte bashki dhe institucione nga i gjithë territori. Ky program ka një buxhet më të reduktuar krahasuar me Euro-MED por është një mundësi e mirë për bashkitë duke qenë se konkurrenca është më e vogël në krahasim me programin tjetër. Edhe në këtë rast, prioriteti 2 i cili fokusohet tek mjedisi ka

objektiva të dedikuar për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike dhe zvogëlimin e riskut të fatkeqësive.

Horizon Europe: Është programi më i madh i Bashkimit Evropian i cili financon kërkimin shkencor në fusha të ndryshme. Ky është një program shumë ambicioz dhe relativisht i vështirë për bashkitë që të bëhen pjesë. Gjithësesi, një mundësi e mirë në këtë rast është bashkëpunimi i bashkive të Qarkut Fier me institucione akademike e kërkimore në mënyrë që të futen në partneritet për të konkurruar. Kuptohet që duke qenë një program me një fokus kryesor në kërkim shkencor dhe inovacion roli i bashkive mund të jetë kryesisht në formën e pilotimit të nismave të ndryshme dhe ngritjen e kapaciteteve. Veçanërisht në këtë kuadër janë të rëndësishme nisma nën ombrellën e BAUHAUS.

DG-ECHO: Është Departamenti i Komisionit Evropian për Mbrojtjen Civile dhe Ndhimën e Operacionet Humanitare. Shpesh, DG-ECHO hap thirrje të ndryshme të cilat synojnë mbështetjen në rritjen e kapaciteteve apo të projekteve për përshtatjen për zvogëlimin e riskut. Në këtë rast, duke qenë se Shqipëria është pjesë e Mekanizmit Evropian të Mbrojtjes Civile, bashkitë kanë të drejtë që të jenë pjesëmarrëse në projekte. Gjithësesi, strategjikisht do të ishte mirë që bashkitë të koordinohen me AKMC në mënyrë që të jenë pjesë e projekt aplikimeve të përbashkëta. Bashkitë e Qarkut Fier duke pasur të hartuara Strategjitë e Zvogëlimit të Riskut kanë një avantazh konkurrues ndaj bashkive të tjera. Po ashtu, programet e DG-ECHO janë shumë të rëndësishme për të ofruar trajnime e mbështetje në rritjen e kapaciteteve.

IADSA: është programi për Shkëmbimin e Borxhit midis Qeverisë Italiane dhe asaj Shqiptare. Në këtë program, bazuar në thirrje të ndryshme, bashkitë kanë të drejtë që të aplikojnë me projekte. Pjesë e prioritetëve të këtij programi është dhe mbështetja e bashkive për zvogëlimin e riskut ndaj fatkeqësive, përshtatja ndaj ndryshimeve klimatike etj. Bashkitë në përgjithësi kanë eksperiencë me këtë program dhe mund të aplikojnë sipas thirrjeve të ndryshme.

Agjenci Zhvillimi Ndërkombëtare dhe Donatorë: Agjenci të ndryshme zhvillimi ndërkombëtare operojnë në Shqipëri prej vitesh si UNDP, GIZ, SIDA, SDC, JICA etj. të cilat në programet e tyre synojnë edhe përmirësimin e kushteve të mjedisit, përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike dhe reduktimin e riskut. Mbështetja mund të ofrohet nëpërmjet ndihmës së drejtpërdrejtë, ku bashkitë për zgjidhen nga vetë institucionet për mbështetje ose nëpërmjet aplikimeve apo granteve konkurruese. Bashkitë duhet të jenë të kujdesshme për të aplikuar në projekte të tilla ose për të lobuar për tu bërë pjesë e mbështetjes që ofrohet nga këto institucione. Gjithashtu, bashkitë duhet të koordinojnë me OSHC të cilat operojnë në territorin e tyre për ti orientuar që projektet të jenë në sinergji me objektivat strategjike e zhvillimore të bashkive.

3. Vizioni, Synimi dhe Objektivat Strategjike

Vizioni i Strategjisë Vendore për ZRF në bashkinë Mallakastër, shkon përtej kohëzgjatjes së kësaj strategjie dhe synon të udhëzojë vendimmarrësit dhe politikat lokale e sektoriale për marrjen e masave për parandalimin, gatishmërinë, përgjigjen dhe rimëkëmbjen e shpejtë ndaj fatkeqësive natyrore. Nga ana tjetër vizioni vendos në fokusin e saj komunitetin dhe ndërveprimin e tij me autoritetet vendore si dy aktorët kryesor të cilët mund të marrin masa për parandalimin e risqeve në nivel vendor.

Vizioni:

Bashkia Mallakastër, një bashki me një bashkëpunim të fortë ndërsektorial, komunitar dhe institucional për menaxhimin e fatkeqësive në të gjitha hallkat e saj: parandalim,

gatishmëri, përgjigje dhe rimëkëmbje. Me një ndërveprim të lartë ndër-bashkiak brenda dhe përtej qarkut të Fierit për të zvogëluar riskun nga fatkeqësitë. Në linjë dhe e harmonizuar me politikat kombëtare dhe ndërkombëtare për të përballuar në mënyrë eficiente efektet negative të ndryshimeve klimatike në territorin e saj duke mbështetur kështu një zhvillim të qëndrueshëm për të ardhmen.

Misioni:

Të bashkëpunojmë në mënyrë ndër-sektorale me qëllim mbrojtjen e jetës, gjësë së gjallë, pronës, trashëgimisë kulturore dhe mjedisit nën administrimin tonë. Të përforcojmë aftësinë tonë ripërtëritëse në nivel lokal dhe rrjedhimisht kombëtare duke krijuar struktura të përgjegjshme të mbrojtjes civile. Për më tepër, të fuqizojmë individët, grupet e cënueshme, gratë, organizatat dhe komunitetet që të marrin masa proaktive për sigurinë dhe prosperitetin e përbashkët.

Në përputhje me vizionin dhe misionin e përgjithshëm të strategjisë së ZRF, me parimet e kuadrit SENDAI, dhe me ciklin e menaxhimit të fatkeqësive, bashkia Mallakastër ka hartuar objektivat strategjike e mëposhtme:

OS1 – Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qendrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF

OS2 – Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për parandalimin dhe përballimin e fatkeqësive

OS3 – Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë

4. Projektet dhe Masat Strategjike

OS1	Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qëndrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF		
PS1.1	Forcimi i kapaciteteve financiare dhe alokuese të bashkisë për ZRF		
Përshkrim Ky projekt strategjik fokusohet në forcimin e aftësive financiare dhe alokuese të bashkisë për të menaxhuar në mënyrë efektive përpjekjet për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë (ZRF). Duke forcuar mekanizmat financiarë dhe duke përmirësuar proceset e disbursimit, bashkia synon të përmirësojë aftësinë e saj për të financuar dhe zbatuar iniciativa që synojnë zvogëlimin e cenueshmërisë ndaj fatkeqësive natyrore dhe rritjen e aftësisë ripërtëritëse të komunitetit.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M1.1.1	Trajnimi i stafit për menaxhimin financiar të çështjeve që lidhen me ZRF	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve të kryera; Nr. i stafit të trajnuar
M1.1.2	Identifikimi i bizneseve lokale, OSHC-ve dhe donatorëve të huaj për të gjetur mundësi financimi për projekte/mjete për ZRF.	Masë jo-strukturore	Listë me aktorët e identifikuar
M1.1.3	Kërkimi/aplikimi për grante për financimin e projekteve të cilat adresojnë Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë	Masë jo-strukturore	Nr. i aplikimeve për projekte që lidhen me ZRF
M1.1.4	Studim për vendosjen e tarifave të përkohshme për adresimin e masave për ZRF.	Masë jo-strukturore	Tarifa e vendosur
M1.1.5	Integrimi i ZRF në PBA <i>Përshkrim - Hartimi i një plani buxhetor disa vjeçar i cili adreson nevojat e ZRF i konsultuar me të gjithë grupet e interesit</i>	Masë jo-strukturore	Plani buxhetor për ZRF

M1.1.6	Parashikimi në buxhet për incentivimin monetar të grupit të vullnetarëve	Masë jo-strukturore	Plani buxhetor për ZRF (vullnetarët)
M1.1.7	Parashikimi për pagesa shtesë për sigurimin e jetës për zjarrfikësit	Masë jo-strukturore	Nr. i punonjëse të zjarrfikësve të siguruar
M1.1.8	Sigurimi i aseteve në pronësi të bashkisë <i>Përshkrim - Sigurimi i pronave (objekte dhe tokë) dhe makinerive në pronësi të bashkisë do të ulte ndjeshëm kostot e rimëkëmbjes në rast fatkeqësie.</i>	Masë jo-strukturore	Nr. i aseteve të siguruara
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Në kontekstin e kapacitimit financiar të bashkisë për çështje që lidhen me ZRF, trajnimi i stafit në lidhje me aspektin financiar të ZRF dhe integrimi i strukturuar i ZRF në planifikimin buxhetor bashkiak është prioritar. Paralelisht me këto masa ecin dhe masa si identifikimi i aktorëve relevant që operojnë në territor dhe aplikimi për projekte që adresojnë ZRF-të. Si rrjedhojë e planifikimit buxhetor, duhet menduar për mekanizma që mundësojnë incentivimin e mëtejshëm së operatorëve që i përgjigjen fatkeqësive në terren dhe për sigurimin e aseteve në pronësi të bashkisë. Vendosja e tarifave specifike për ZRF është një praktikë që duhet pilotuar nga bashkia për raste të izoluara fatkeqësie për të kuptuar potencialin e tyre.		

OS1	<i>Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qendrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF</i>
PS1.2	Forcimi i kapaciteteve administrative dhe teknike të stafit komunal për ZRF

Përshkrim Ky projekt fokusohet në rritjen e aftësive administrative dhe teknike të stafit bashkiak për të menaxhuar në mënyrë efektive përpjekjet për ZRF. Përmes programeve të ndryshme të trajnimit, workshopeve dhe iniciativave për ngritjen e kapaciteteve, projekti synon të pajisë stafin bashkiak me aftësitë dhe njohuritë e nevojshme për të adresuar sfidat e ZRF në mënyrë proaktive. Duke forcuar procedurat administrative dhe ekspertizën teknike, projekti synon të përmirësojë aftësinë e bashkisë për të zhvilluar dhe zbatuar strategji, politika dhe plane reagimi efektive për ZRF.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M1.2.1	Trajnimi i vazhduar i stafit të bashkisë dhe Komisionit të Mbrojtjes Civile për ZRF në fusha të tilla si, por jo vetëm: - Ngritja e bazës së të dhënave dhe popullimi periodik i tij - Përdorimi i programit GIS - Shkrimin e projekt propozimeve për adresimin e çështjeve që lidhen me ZRF - Menaxhimi i qëndrueshëm i pyjeve	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve të kryera; Nr. i stafit të trajnuar
M1.2.2	Rishikimi i PPV-së, strategjive dhe planeve sektoriale me fokus përshtatjen me ZRF	Masë jo-strukturore	Nr. i planeve dhe strategjive të rishikuara
M1.2.3	Ngritja e bazës së të dhënave digjitale referuar metodologjisë së raportimit të AKMC	Masë jo-strukturore	Struktura e bazës së të dhënave e ngritur dhe e populluar
M1.2.4	Raportimi në bazë mujore për fatkeqësitë natyrore të ndodhura në territorin e bashkisë tek AKMC në formatin e përcaktuar	Masë jo-strukturore	Nr. i raportimeve
M1.2.5	Formalizimi i kanaleve të komunikimit ndërmjet sektorit të mbrojtjes civile në bashki dhe atij në qark	Masë jo-strukturore	Kanali i komunikimit i përcaktuar

Kosto Totale	Shih planin e veprimit
Kohëzgjatja	2024-2030
Prioritarizimi	Trajnimi përmbajtësor i stafit të bashkisë mbi tematika të ndryshme të ZRF është thelbësore për rritjen e njohurive si teorike po ashtu edhe praktike të specialistëve bashkiak. Trajnimet lehtësojnë punën e përditshme por edhe procesin e aplikimit për projekte që adresojnë ZRF. Gjithashtu ngritja e një bazë të dhënash gjithëpërfshirëse lehtëson procesin e dokumentimit dhe hartimit të planeve dhe strategjive në vitet pas ardhëse. Baza e të dhënave duhet të jetë e unifikuar për të gjithë territorin e Shqipërisë, prandaj është e domosdoshme një bashkëpunim i ngushtë me AKMC-në për ngritjen e saj. SVZRF ka prioritet ndaj strategjive, planeve të tjera vendore në bashki, prandaj është e rëndësishme rishikimi i tyre nga drejtoritë/sectorët përkatës.

OS1	Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qëndrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF		
PS1.3	Forcimi i kapaciteteve të gatishmërisë dhe reagimit ndaj emergjencave në bashkisë		
Përshkrim Ky projekt i dedikohet forcimit të kapaciteteve të gatishmërisë dhe reagimit ndaj emergjencave në bashki. Nëpërmjet pajisjes së bashkisë me mjetet e nevojshme, hartimit të planeve të emergjencave dhe të evakuimit, projekti synon të rrisë aftësinë e bashkisë për të parashikuar, përgatitur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrë efektive llojeve të ndryshme të emergjencave. Duke i pajisur aktorët kryesorë me aftësitë dhe burimet e nevojshme, projekti kërkon të përmirësojë koordinimin, komunikimin dhe vendimmarrjen gjatë situatave të krizës.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M1.3.1	Hartëzimi i fatkeqësive dhe dëmeve të shkaktuara nga fatkeqësitë ndër vite në GIS (Në bashkëpunim me ASIG)	Masë jo-strukturore	File GIS për ZRF
M1.3.2	Hartimi dhe monitorimi i Planit të Emergjencave Civile	Masë jo-strukturore	PEC i hartuar
M1.3.3	Përshtatja e objekteve institucionale (arsimore, shëndetësore, administrative, etj.) në pronësi të bashkisë me elementët e nevojshëm të sigurisë (shkallë emergjence, sistem alarmi kundër zjarreve, etj.) për të lehtësuar evakuimin në rast fatkeqësie	Masë strukturore	Nr. i objekteve të përshtatura

M1.3.4	Hartimi i planeve të evakuimit për: - të gjitha kopshtet dhe çerdhet në territorin e bashkisë - të gjitha shkollave 9-vjeçre në territorin e bashkisë - të gjitha shkollat e mesme në territorin e bashkisë - të gjitha qendrat shëndetësore në territorin e bashkisë - të gjitha institucionet në varësi të bashkisë (qendra kulturore, njësi administrative, etj.)	Masë jo-strukture	Nr. i institucioneve në varësi të bashkisë të pajisura me plane evakuimi
M1.3.5	Krijimi i rezervave për emergjencat (rezerva ushqimore, çadra, tenda, shtretër)	Masë strukture	Përditësimi i vazhdueshëm i inventarit
M1.3.6	Ngritja e një Qendre Operacionale të emergjencave civile në Bashkinë Mallakastër	Masë strukture	QOE e ngritur
M1.3.7	Pajisja e sektorit të mbrojtjes civile me mjete zyre (PC, printer, mjete kancelarie, tavolina pune, mjete motorike)	Masë strukture	Listë me pajisjet e blera për MC
M1.3.8	Sigurimi i funksionalitetit të Komisionit të Mbrojtjes Civile (KMC) në të gjitha fazat e ciklit të menaxhimit të fatkeqësive	Masë jo-strukture	Mbajtja e minutave
M1.3.9	Pilotimi i sistemeve të alarmit të hershëm në linjë me SKZRF	Masë strukture	Sistemi i alarmit të hershëm pjesërisht i ngritur
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Përforcimi i kapaciteteve operative është e rëndësishme për një përgjigje të shpejtë ndaj emergjencave. Për këtë arsye ngritja e një qendre operacionale, e pajisur me të gjitha mjetet e nevojshme, është e domosdoshme për këtë qëllim. Paralelisht me të, është prioritar hartimi i planit të emergjencave civile i vili ndihmon për funksionalitetin e qendrës operacionale nëpërmjet ndërtimit të mekanizmave të reagimit. Gjithashtu hartimi i planeve të evakuimit për të gjitha godinat në pronësi të bashkisë lehtëson reagimin e komunitetit në rast fatkeqësie. Ngritja e sistemit të alarmit të hershëm duhet të pilotohet për risqe specifike dhe zona të caktuara të bashkisë, në koordinim me AKMC-në dhe në linjë me SKZRF.		

OS1	Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qëndrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF		
PS1.4	Projekte ndërkufitare në nivel vendor për ZRF		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në promovimin e nismave ndërkufitare në nivel lokal për të rritur përpjekjet për ZRF. Nëpërmjet organizimit të konferencave ku përfshihen aktorë të ndryshëm dhe vendosjes së marrëveshjeve të bashkëpunimit, projekti synon të lehtësojë shkëmbimin e njohurive, koordinimin dhe veprimin e përbashkët për çështjet e ZRF që prekin territorin. Duke nxitur partneritetet ndërkufitare, projekti synon të adresojë dobësitë e përbashkëta dhe të rrisë aftësinë ripërtëritëse ndaj fatkeqësive në rajon.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M1.4.1	Organizimi i konferencave të donatorëve për ZRF ne nivel Qarku	Masë jo-strukturore	Nr. i konferencave të organizuara; Nr. i pjesëmarrësve
M1.4.2	Lidhja e një marrëveshjeje bashkëpunimi midis bashkisë Mallakastër, Patos dhe Roskovec për menaxhimin e përbashkët të pyllit Drenie	Masë jo-strukturore	Marrëveshja e bashkëpunimit
M1.4.3	Hartimi i një plani masash të përbashkët për pyllin Drenie dhe zbatimi i masave sipas planit dhe marrëveshjes	Masë jo-strukturore	Plani i veprimit i hartuar
M1.4.4	Ngritja e infrastrukturës së nevojshme kundër zjarrit (korridore/rrugë pyjore, sisteme alarmi, etj) nëpërmjet bashkëpunimit	Masë Strukturore	Infrastruktura e ngritur
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Në shumicën e rasteve, fondet në dispozicion të bashkisë nuk janë të mjaftueshme për menaxhimin e fatkeqësive, prandaj organizimi i eventeve të tilla si konferenca të donatorëve që operojnë në kontekstin e ZRF është fitimprurëse për të gjitha palët e interesit. Fatkeqësitë nuk njohin kufij administrativ, prandaj menaxhimi i përbashkët i tyre duhet të shihet si një praktikë e domosdoshme. Bashkitë Patos, Roskovec dhe Mallakastër duhet të mendojnë për mekanizma që mundësojnë menaxhimin e përbashkët të fondit pyjor (Pylli Drenie).		

Figura 12 Paraqitje skematike e OS1

OS1 Rritja e kapaciteteve teknike, operacionale dhe forcimi i qendrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF

PS1.1

PS1.2

PS1.3

PS1.4

PS1.1 - Forcimi i kapaciteteve financiare dhe alokuese të bashkisë për ZRF

Trajnimi i stafit për menaxhimin financiar i cili lidhet me ZRF.

Sigurimi i asteve (objekte dhe tokë) dhe makinerive në pronësi të bashkisë

Parashikimi për pagesa shtesë për sigurimin e jetës për për zjarrfikësit

Parashikimi në buxhet për incentivimin monetar të grupit të vullnetarëve

PS1.2 - Forcimi i kapaciteteve administrative dhe teknike të stafit të bashkisë për ZRF

Trajnimi i vazhduar i stafit të bashkisë dhe Komisionit të Mbrojtjes Civile për ZRF në fusha të tilla si:

- Përdorimin e programit GIS,
- Shkrimin e projekt propozimeve,
- Menaxhimine qendrueshëm të pyjeve

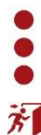
PS1.3 - Forcimi i kapaciteteve të gatishmërisë dhe reagimit ndaj emergjencave të bashkisë Mallakastër

Hartimi dhe monitorimi i Planit të Emergjencave Civile në bashkinë Mallakastër

Ngritja e një Qendre Operacionale të mbrojtjes civile në Bashkinë Mallakastër

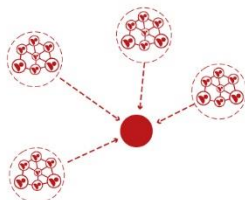
Krijimi i rezervave për emergjencat

Hartimi i planeve të evakuimit për:

- kopshet dhe çerdhet
- shkollat 9-vjeçre
- shkollat e mesme
- qendrat shëndetësore
- institucionet në varësi të bashkisë

PS1.4 - Projekte ndërkufitare në nivel vendor për ZRF

Organizimi i konferencave të donatorëve për ZRF në nivel Qarku

Burimi: Përpunim i autorëve

OS2	Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për të parandaluar dhe përballuar fatkeqësitë		
PS2.1	Ndërgjegjësimi dhe edukimi i qytetarëve dhe grupeve të interesit mbi ZRF		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në ndërgjegjësimin dhe edukimin e qytetarëve dhe grupeve të interesit për ZRF. Nëpërmjet fushatave informuese, workshopeve dhe trajnimeve, projekti synon të rrisë njohuritë mbi risqet nga fatkeqësitë, mbi masat parapërgatitore dhe mbi strategjitë për zvogëlimin e cënueshmërisë të komunitetit dhe palëve të interesit. Nëpërmjet këtyre aktiviteteve, projekti synon të nxisë një kulturë sigurie dhe angazhimi në përpjekjet për ZRF.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M2.1.1	Hartimi dhe aprovimi i moduleve/protokolleve të unifikuara të trajnimit të grupeve të interesit në bashkëpunim me AKMC	Masë jo-strukturore	Moduli/protokolli i trajnimit
M2.1.2	Hartimi dhe aprovimi i një kalendari për zhvillimin e seminareve/workshopeve me grupet e interesit	Masë jo-strukturore	Kalendari
M2.1.3	Rritja e bashkëpunimit me TV dhe Radio lokale të cilat mund të shërbejnë për njoftimin e popullatës në rast fatkeqësie	Masë jo-strukturore	Lidhja e marrëveshjeve të bashkëpunimit
M2.1.4	Përdorimi i rrjeteve sociale të bashkisë për të rritur ndërgjegjësimin dhe për paralajmërimin në rast fatkeqësish	Masë jo-strukturore	Nr. i postimeve për ZRF

M2.1.5	Zhvillimi i trajnimeve me qytetarët e grup-moshave të ndryshme, me fokus ZRF, të tilla si: - Trajnimi i qytetarëve mbi risqe specifike në nivel Njësie Administrative - Trajnimi i komunitetit mbi pastrimin e kanaleve tretësore - Trajnimi i komunitetit mbi menaxhimin e ekonomive pyjore - Trajnim i komunitetit për shërbimet e ekosistemit me fokus shkollat 9 vjeçare dhe të mesme - Trajnimi i kryepleqve të fshatrave për të rritur kapacitetet e tyre në lidhje me ZRF	Masë jo-strukture	Nr. i trajnimeve të zhvilluara; Nr. i qytetarëve të trajnuar; Nr. i kryepleqve të trajnuar
M2.1.6	Fushata ndërgjegjësimi për pastrimin e kanaleve tretësore nga fermerët	Masë jo-strukture	Nr. fushatave të zhvilluara
M2.1.7	Zhvillimi i fushatave informuese derë më derë <i>Përshkrim - fokusi janë zonat e ekspozuara ndaj risqeve, për të informuar qytetarët për procedurat të cilat duhet të ndiqen në rast fatkeqësie</i>	Masë jo-strukture	Nr. i familjeve të informuara
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Projekti strategjik në fjalë synon rritjen e bashkëpunimit të bashkisë me komunitetin nëpërmjet trajnimeve tematike për ZRF dhe edukimit të të rinjve. Përveç trajnimeve dhe seminareve, janë të rëndësishme dhe fushatat e ndërgjegjësimit në zona të caktuara për risqe specifike. E gjithë kjo nuk mund të realizohet pa bashkëpunimin me mediat lokale dhe informimit nëpërmjet rrjeteve sociale të bashkisë.		

OS2	Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për të parandaluar dhe përballuar fatkeqësitë		
PS2.2	Ndërgjegjësimi dhe edukimi i grupeve të cenueshme dhe grave		
Përshkrim Ky projekt i dedikohet rritjes së ndërgjegjësitimit dhe edukimit mbi ZRF i përshtatur posaçërisht për grupet e cenueshme dhe gratë. Nëpërmjet trajnimeve të ndryshme dhe fushatave informuese synohet pajisja e këtyre komuniteteve me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të përballuar dhe për t'iu përgjigjur fatkeqësive në mënyrë efektive. Gjithashtu, duke fuqizuar grupet e cenueshme dhe gratë për çështje që lidhen me ZRF, projekti synon të rrisë pjesëmarrjen e tyre në përpjekjet për përgatitjen dhe reagimin ndaj fatkeqësive.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M2.2.1	Trajnime të cilat kanë në fokus grupet e cenueshme dhe gratë mbi reagimin në rast fatkeqësie	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve; Nr. i pjesëmarrësve
M2.2.2	Zhvillimi i seancave praktike trajnimi mbi ndihmën e parë, procedurat e evakuimit nga ndërtesat publike e private me fokus të veçantë tek gratë dhe grupet e cenueshme	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve; Nr. i pjesëmarrësve
M2.2.3	Zhvillimi i fushatave specifike ndërgjegjësuere për ZRF të cilat targetojnë grupet e cenueshme dhe gratë	Masë jo-strukturore	Nr. i fushatave të zhvilluara
M2.2.4	Zhvillimi i trajnimeve të evakuimit me komunitetin Rom dhe Egjiptian në zonat informale	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve; Nr. i pjesëmarrësve
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		

Prioritarizimi	Grupet e cënueshme dhe minoritetet janë ndër më të cënuarit në rast fatkeqësie, prandaj është e rëndësishme që të ngrihen trajnime specifike që targetojnë pikërisht këtë fashë të popullsisë në bashki.
----------------	--

OS2	Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për të parandaluar dhe përballuar fatkeqësitë		
PS2.3	Konsolidimi dhe trajnimi i grupeve vullnetare në bashki në kuadër të ZRF		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në konsolidimin dhe ofrimin e trajnimeve për grupet vullnetare brenda bashkive për të rritur përpjekjet për ZRF. Nëpërmjet trajnimeve të ndryshme, projekti synon të fuqizojë grupet vullnetare me njohuritë dhe ekspertizën e nevojshme për të kontribuar efektivisht në aktivitetet e ZRF-së. Duke nxitur bashkëpunimin dhe koordinimin ndërmjet grupeve vullnetare, projekti kërkon të shfrytëzojë fuqitë dhe burimet e tyre kolektive për të përmirësuar qëndrueshmërinë e komunitetit dhe aftësitë e reagimit.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M2.3.1	Ngritja e një baze digjitale të dhënash për regjistrimin e grupeve vullnetare për ZRF	Masë jo-strukturore	Regjistri digjital i vullnetarëve
M2.3.2	Trajnimi i grupeve vullnetare mbi ZRF në koordinim me modulet e përgatitura nga AKMC	Masë jo-strukturore	Nr. i trajnimeve; Nr. i pjesëmarrësve
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Grupet vullnetare janë të domosdoshme në rast fatkeqësie por edhe për procese parandaluese apo përgatitore. Në këtë kontekst, një bazë të dhënash e përditësuar, dedikuar për grupet vullnetare është thelbësore. Gjithashtu, për rezultate sa më të suksesshme dhe domethënëse, trajnimi i këtyre grupeve duhet të kryhet në mënyrë periodike nga bashkia.		

Figura 13 Paraqitje skematike e OS2

OS2 Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për të parandaluar dhe përballuar fatkeqësitë

PS2.1

PS2.2

PS2.3

PS2.1 - Ndërgjegjësimi dhe edukimi i qytetarëve dhe grupeve të interesit mbi ZRF

Zhvillimi i trajnimeve me qytetarët e grup-moshave të ndryshme, me fokus ZRF, të tilla si:

- Trajnimi i qytetarëve mbi risqe specifike
- Trajnimi i komunitetit mbi pastrimin e kanaleve tretësore
- Trajnimi i komunitetit mbi menaxhimin e ekonomive pyjore
- Trajnimi i komunitetit për shërbimet e ekosistemit me fokus shkollat 9 vjeçare dhe të mesme
- Trajnimi i kryepleqve të fshatrave për të rritur kapacitetet e tyre në lidhje me ZRF

Fushata ndërgjegjësimi

PS2.2 - Ndërgjegjësimi dhe edukimi i grupeve vulnerable dhe grave

Trajnime të cilat kanë në fokus grupet vulnerable dhe gratë mbi reagimin në rast fatkeqësie

Zhvillimi i seancave praktike trajnimi mbi ndihmën e parë, procedurat e evakuimit nga ndërtesat publike e private me fokus të veçantë tek gratë dhe grupet vulnerable

Zhvillimi i fushatave specifike ndërgjegjëse për ZRF të cilat targetojnë grupet vulnerable dhe gratë

PS2.3 - Konsolidimi dhe trajnimi i grupeve vullnetare në bashki

Ngritja e një baze digjitale të dhënash për regjistrimin e grupeve vullnetare për ZRF

Trajnimi i grupeve vullnetare mbi ZRF në koordinim me modulet e përgatitura nga AKMC

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.1	Rritja e gatishmërisë dhe kapaciteteve parandaluese ndaj përmbytjeve		
Përshkrim Ky projekt i dedikohet rritjes së gatishmërisë dhe kapaciteteve parandaluese ndaj përmbytjeve brenda territorit të bashkisë. Nëpërmjet një kombinimi të vlerësimeve të rrezikut, përmirësimeve të infrastrukturës dhe kapacitimit me mjetet e nevojshme, projekti synon të rrisë aftësinë e bashkisë për të menaxhuar riskun nga përmbytjet. Nëpërmjet praktikave periodike të monitorimit, vlerësimeve dhe studimeve të thelluara dhe masave konkrete në territor, projekti synon të zvogëlojë cenueshmërinë e komunitetit ndaj rreziqeve nga përmbytjet.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M3.1.1	Hartimi i një protokolli të standardizuar dhe monitorimi i vazhdueshëm i kanaleve kulluese dhe vaditëse në pronësi të bashkisë	Masë jo-strukturore	Protokolli i monitorimit
M3.1.2	Monitorimi periodik i kanaleve parësore (në pronësi të bashkisë), dytësore dhe tretësore duke u bazuar në një kalendar të unifikuar (sektori i mbrojtjes civile, drejtoria e bujqësisë, bordi i kullimit dhe ujitjes).	Masë jo-strukturore	Kalendari i monitorimit; Raporti i monitorimit
M3.1.3	Mirëmbajtja e vazhdueshme e pompave të ujitjes dh të kullimit	Masë jo-strukturore	Evidenca të aktiviteteve të monitorimit
M3.1.4	Monitorimi dhe vlerësimi i gjendjes së argjinaturave të lumit Vjosa dhe Gjanica	Masë jo-strukturore	Raporti i monitorimit
M3.1.5	Rehabilitimi dhe përmirësimi i argjinaturës së lumit "Gjanica" në afërsi të fshatit Lavdan për zvogëlimin e riskut nga përmbytjet (projekt i fituar)	Masë strukturore	Argjinatura e rehabilituar
M3.1.6	Pastrimi dhe monitorimi periodik i sistemit të largimit të ujërave të shiut në qytetin e Ballshit (prioritet lagjja Gllavica)	Masë jo-strukturore	Evidenca të monitorimit

M3.1.7	Hartimi i pasaportës së gjendjes së rezervuarëve dhe digave në pronësi të bashkisë	Masë jo-strukturore	Pasaporta për çdo rezervuarë dhe digë
M3.1.8	Vlerësimi teknik i digave dhe rezervuarëve në pronësi të bashkisë (prioritet diga Lumar 1, Lumar 2 dhe Gadurova)	Masë jo-strukturore	Vlerësimi teknik për çdo digë dhe rezervuarë
M3.1.9	Rikonceptimi i funksionit të digave që janë jashtë përdorimit në pronësi të bashkisë (prioritet Çorush 1 dhe Marusha)	Masë jo-strukturore	Studim
M3.1.10	Përmirësimi i gjendjes së digave dhe rezervuarëve në pronësi të bashkisë sipas vlerësimit	Masë strukturore	Projekte në bazë të studimit; Ndërhyrje në bazë të studimit
M3.1.11	Studim inxhinierik për gjendjen e urave në pronësi të bashkisë (prioritet ura e lartë)	Masë jo-strukturore	Studim inxhinierik për çdo urë
M3.1.12	Ndërtimi i urave të reja duke u bazuar në studim	Masë strukturore	Nr. i urave të reja të ndërtuara
M3.1.13	Blerja e pajisjeve për pastrimin e kanaleve	Masë strukturore	Nr. i Pajisjeve të blera; Nr i pajisjeve të zëvendësuar
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Prioritare për bashkinë, në kontekstin e përmbajtjeve, është blerja e pajisjeve të nevojshme (duke zëvendësuar dhe pajisjet e amortizuara) që lehtësojnë dhe mundësojnë kryerjen e proceseve të monitorimit dhe të mirëmbajtjes. Paralelisht është e nevojshme që këto procese të standardizohen dhe dokumentohen në arkivat e bashkisë. Gjithashtu vlerësimi i infrastrukturës kritike në territorin e bashkisë (si diga, ura, etj.) është i domosdoshëm për marrjen e masave më konkrete për zvogëlimin e riskut.		

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.2	Zvogëlimi, zbutja e pasojave të mundshme negative të rrëshqitjeve		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në reduktimin dhe zbutjen e pasojave të mundshme negative të rrëshqitjeve të dheut. Nëpërmjet vlerësimeve gjithëpërfshirëse të riskut, analizave të terrenit dhe ndërhyrjeve inxhinierike, projekti synon të identifikojë zonat e prirura për rrëshqitje dheu dhe të zbatojë masa për të minimizuar ndikimin e tyre. Këto masa mund të përfshijnë stabilizimin e pjerrësisë, ripyllëzimin, e të tjera, bazuar në studimet përkatëse.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M3.2.1	Studim dhe monitorim i zonave me rrezik të lartë të rrëshqitjeve (prioritet fshatrat Kutë, Fratar, Selitë, Qendër Dukas, Hekal, Ngraçie, Aranitas, Greshicë)	Masë jo-strukturore	Studim mbi rrëshqitjet
M3.2.2	Marrja e masave për stabilizimin e rrëshqitjeve bazuar në studime (prioritet fshatrat Kutë, Fratar, Selitë, Qendër Dukas, Hekal, Ngraçie, Aranitas, Greshicë)	Masë strukturore	Projekte për rrëshqitjet; Ndërhyrje për rrëshqitjet
M3.2.3	Studim mbi largimin e Shkëmbinjve/ Gurëve me rrezik	Masë jo-strukturore	Studim mbi largimin e gurëve
M3.2.4	Marrja e masave për largimin e shkëmbinjve dhe gurrëve me rrezik bazuar në studime	Masë strukturore	Projekte për largimin e gurëve; Ndërhyrje për largimin e gurëve
M3.2.5	Studim mbi vatrat e erozionit prezente në territorin e bashkisë (prioritet vatrat e erozionit të shkaktuara nga lumi Vjosë)	Masë jo-strukturore	Studim mbi erozionin
M3.2.6	Marrja e masave për zbutjen e erozionit bazuar në studime	Masë strukturore	Projekte për erozionin; Ndërhyrje për erozionin

M3.2.7	Studim mbi nevojën e pritave për zvogëlimin e riskut nga përrenjtë e rrëmbyeshëm	Masë jo-strukture	Studim mbi nevojën për prita
M3.2.8	Ndërtimi dhe rehabilitimi i pritave bazuar në studim	Masë strukture	Nr. i pritave të ndërtuara dhe të rehabilituara
M3.2.9	Ndërhyrje në fshatin Ngraçie sipas projektit për të zbutur riskun nga rrëshqitjet	Masë strukture	Nr. i banesave të vlerësuara; Nr. i familjeve të zhvendosura
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohë zgjatja	2024-2030		
Prioriteti	Për projektin strategjik PS3.2 do të konsiderohej e nevojshme kryerja e studimeve të thelluara në zonat me probleme të theksuara përse i përket rrëshqitjeve, erozionit dhe rënies së gurëve në mënyrë që të implementohen masat e duhura për të zvogëluar riskun.		

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.3	Parandalimi dhe përmirësimi i menaxhimit të riskut nga zjarri		
Përshkrim			
Ky projekt synon të përforcojë dhe përmirësojë menaxhimin e riskut nga zjarri brenda territorit të bashkisë. Nëpërmjet një hartimit të planeve të menaxhimit të ekonomive pyjore, përmirësimin e aksesueshmërisë dhe përmirësimit të infrastrukturës reaguese, projekti synon të reduktojë gjasat dhe ashpërsinë e zjarreve. Duke zbatuar masa parandaluese, projekti synon të mbrojë jetë, ekosistemin dhe të minimizojë ndikimin negativ socio-ekonomik të zjarreve.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M3.3.1	Hapja e rrugëve apo korridoreve pyjore	Masë strukturore	Nr. i rrugëve të hapura
M3.3.2	Hartimi i planit të masave për parandalimin dhe menaxhimin e zjarreve në fondin pyjor/kullosor	Masë jo-strukturore	Plani i masave
M3.3.3	Ripyllëzimi i zonave të dëmtuara nga zjarret ndër vite	Masë strukturore	Sipërfaqet e ripyllëzuara
M3.3.4	Përgatitja e planeve për menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve	Masë jo-strukturore	Plani i menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve i hartuar
M3.3.5	Pajisja me mjetet e nevojshme për përballimin e situatave të zjarreve ekstreme	Masë strukturore	Nr. i pajisjeve të blera apo të zëvendësuara
M3.3.6	Ndërtimi i një rrjeti pikash të reagimit të shpejtë për zjarret në afërsi të zonës pyjore	Masë strukturore	Nr. i pikave të reagimit të ngritura
M3.3.7	Ndërtimi i një rrjeti kullash vrojtimi në funksion të ngritjes së alarmit në rast zjarri	Masë strukturore	Nr. i kullave të vrojtimit të ngritura

M3.3.8	Studim mbi planifikimin e Lerave për zbutjen e riskut ndaj zjarreve në pyje	Masë jo-strukturore	Studim
M3.3.9	Ndërmarrja e fushatave të rekrutimit për të kompletuar me njerëz trupën e zjarrfikëseve	Masë strukturore	Nr. i personave të rekrutuar
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioriteti	Në rastin e PS3.3 do të konsiderohej si prioritar hartimi i planeve të menaxhimit të qëndrueshëm të pyjeve, hapja e rrugëve pyjore dhe pajisja me mjete e sektorit të MZSH.		

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.4	Rritja e gatishmërisë dhe reagimit të bashkisë ndaj riskut sizmik		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në rritjen e gatishmërisë dhe reagimit të bashkisë ndaj rreziqeve sizmike. Nëpërmjet vlerësimeve të riskut, vlerësimeve të infrastrukturës dhe stërvitjeve emergjente, projekti synon të përmirësojë gatishmërinë e bashkisë për të zbutur dhe për t'iu përgjigjur në mënyrë efektive ngjarjeve sizmike. Komponentët kryesorë përfshijnë rinovimin e strukturave të cënueshme, duke targetuar si fillim ndërtesat më të vjetra, institucionet në pronësi të bashkisë, monumentet e kulturës dhe zonat informale. Projekti synon të minimizojë ndikimin e ngjarjeve sizmike dhe të rrisë aftësinë ripërtëritëse në përgjithësi të bashkisë.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M3.4.1	Studim sizmik për ndërtesat mbi 50 vjeçare (1,795 ndërtesa të ndërtuara para vitit 1960)	Masë jo-strukturore	Nr. i ndërtesave të studiuara

M3.4.2	Studim sizmik për ndërtesat me rëndësi të veçantë (godina në pronësi të bashkisë, infrastruktura kritike)	Masë jo-strukture	Nr. i ndërtesave të studiuara
M3.4.3	Studim sizmik për ndërtesat informale në territorin e bashkisë	Masë jo-strukture	Nr. i ndërtesave të studiuara
M3.4.4	Studim sizmik për monumente kulturore në varësi të bashkisë	Masë jo-strukture	Nr. i monumenteve të kulturës të studiuara
M3.4.5	Marrja e masave për përmirësimin e gjendjes së strukturave bazuar në studimet e mësipërme	Masë strukture	Projekte për zvogëlimin e riskut sizmik; Ndërhyrje për zvogëlimin e riskut sizmik
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Priorit arizimi	Me qëllim zvogëlimin e riskut sizmik, konsiderohet prioritare kryerja e studimeve inxhinierike për objekte me rëndësi të veçantë (monumente, godina administrative, arsimore, shëndetësore, etj.) në pronësi të bashkisë për të orientuar marrjen e masave.		

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.5	Zbutja e impaktit të ngjarjeve me shumë risqe/multirisk		
Përshkrim			
Ky projekt i dedikohet zbutjes së ndikimit të ngjarjeve me shumë risqe duke inkurajuar studime dhe vlerësime gjithëpërfshirëse. Nëpërmjet vlerësimeve të integruara të riskut, planifikimit të emergjencës dhe angazhimit të komunitetit, projekti synon të rrisë gatishmërinë dhe qëndrueshmërinë ndaj risqeve të njëpasnjëshme. Duke ndërmarrë studime të ndryshme që marrin në konsideratë natyrën e ndërlidhur të rreziqeve, projekti kërkon të identifikojë dobësitë dhe të zbatojë masa për të reduktuar gjasat dhe ashpërsinë e ngjarjeve multi-risk.			
Masa		Lloji i masës	Indikator
M3.5.1	Hartëzimi i hot-spotëve teknologjike në territorin e bashkisë	Masë jo-strukturore	Harta me hot-spotet
M3.5.2	Vendosja e këndeve të informimit në qendrat e fshatrave për afishimin e njoftimeve për ZRF	Masë strukturore	Nr. i këndeve të informimit të vendosura
M3.5.3	Kryerja në mënyrë periodike e analizave të cilësisë së ajrit, ndotjes së tokave bujqësore dhe ujërave sipërfaqësore në zonën Patos-Marinëz	Masë jo-strukturore	Raport mbi analizat e kryera
M3.5.4	Kryerja e një studimi pilot për të evidentuar problematika të shëndetit të banorëve të cilët jetojnë pranë vendburimeve të naftës me fokus të veçantë gratë dhe grupet e cënueshme	Masë jo-strukturore	Studim
M3.5.5	Vlerësim i impaktit mjedisor i puseve të shpimit në territorin e bashkisë	Masë jo-strukturore	Nr. i puseve të vlerësuara
M3.5.6	Krijimi i rezervave ujore në rast fatkeqësie <i>Përshkrim - Duke qenë se një pjesë e territorit të bashkisë Mallakastër furnizohet me ujë nga burime ujore sipërfaqësore dhe nëntokësorë pranë lumenjve kryesorë të bashkisë ato mund të jenë subjekt ndotjeje teknologjike e bakteriologjike. Ndotja e tyre do të linte një pjesë të popullsisë pa ujë sanitar. Marrja e masave për krijimin e rezervave ujore për fshatrat apo NjA-të më të</i>	Masë strukturore	Nr. i rezervave të krijuara; Sasia e ujit në njësi

	<i>ekspozuara do të ishte një masë parandaluese e cila do të adresonte problematikën e ujit sanitar për banorët.</i>		
M3.5.7	Vlerësimi i kapaciteteve të institucioneve shëndetësore në territorin e bashkisë për përballimin e një epidemie të mundshme (bashkëpunim sektori i mbrojtjes civile, shëndetësia).	Masë jo-strukturore	Raport
M3.5.8	Vlerësimi i të gjithë pus shpimeve për ujë të pijshëm në territorin e bashkisë Mallakastër për të vlerësuar cilësinë e ujërave	Masë jo-strukturore	Nr. i pus shpimeve të vlerësuara
M3.5.9	Vlerësim i ndotjes së tokave bujqësore dhe kalimit të elementëve të ndotjes potenciale tek zinxhiri ushqimor	Masë jo-strukturore	Vlerësim
M3.5.10	Vlerësimi i impaktit të risqeve nga fatkeqësitë në trashigiminë kulturore në varësi të bashkisë	Masë jo-strukturore	Nr. i aseteve të trashëgimisë kulturore të vlerësuara
M3.5.11	Studim mbi rehabilitimin e objekteve ish-industriale në pronësi të bashkisë (brown fields)	Masë jo-strukturore	Studim
M3.5.12	Studim mbi nivelin e ndotjes së ajrit nga sektori teknologjik/industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	Masë jo-strukturore	Studim
M3.5.13	Studim mbi nivelin e ndotjes së tokës nga sektori teknologjik/industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	Masë jo-strukturore	Studim
M3.5.14	Studim mbi nivelin e ndotjes së ujit nga sektori teknologjik/industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	Masë jo-strukturore	Studim

M3.5.15	Marrja e masave në bazë të studimeve për sigurimin e cilësisë së ajrit, tokës dhe ujit nga ndotja në përputhje me kompetencat e bashkisë (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	Masë strukturore	Projekte për adresimin e ndotjes së ajrit, tokës, ujit; Ndërhyrje për adresimin e ndotjes së ajrit, tokës, ujit
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Priorit arizimi	Për projektin strategjik PS3.5 do të konsiderohej si prioritar vlerësimi i hotspoteve mjedisore (kryesisht të lidhur me industrinë e nxjerrjes dhe përpunimit të hidrokarbureve) dhe impaktit që ato kanë në shëndetin e qytetarëve dhe në mjedis.		

OS3	Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë		
PS3.6	Vlerësimi i impaktit të ndryshimeve klimatike në territorin e bashkisë dhe aplikimi i zgjidhjeve të bazuara në natyrë për zbutjen e impakteve negative		
Përshkrim Ky projekt fokusohet në vlerësimin e ndikimit të ndryshimeve klimatike në territorin e bashkisë dhe implementimin e zgjidhjeve të bazuara në natyrë në kuadër të ZRF për të zbutur ndikimet negative. Duke kryer vlerësime dhe studime gjithëpërfshirëse të cënueshmërisë klimatike dhe risqet nga fatkeqësitë, projekti nxjerr konkluzion dhe rekomandime të vlefshme për të rritur aftësinë ripërtëritëse të bashkisë. Nëpërmjet aplikimit të zgjidhjeve të bazuara në natyrë si infrastruktura e gjelbër, rehabilitimi i ekosistemit dhe masat për zbutjen e risqeve natyrore, projekti synon të japi orientime mbi zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë, përmirësimin e shërbimeve të ekosistemit dhe mbi qëndrueshmërinë e komunitetit në kontekstin e ndryshimeve klimatike. Duke integruar qasjet e bazuara në natyrë në planifikimin dhe zbatimin e ZRF-së, projekti kërkon të ndërtojë komunitete të qëndrueshme dhe ripërtëritëse të afta për t'i bërë ballë ndikimeve të ndryshimeve klimatike.			
Masa		Lloji i masës	Indikator

M3.6.1	Studim mbi implementimin e zgjidhjeve të gjelbra (NbS) për reduktimin e riskut nga rrëshqitjet	Masë jo-strukturore	Studim
M3.6.2	Studim mbi ndikimin e ndryshimeve klimatike në përkeqësimin e situatës së zjarreve në pyje në territorin e bashkisë	Masë jo-strukturore	Studim
M3.6.3	Vlerësimi i ndikimit të ishujve të nxehtë urban në qytetin e Ballshit dhe eksplorimi i përdorimit të zgjidhjeve të bazuara në natyrë për adresimin e tyre	Masë jo-strukturore	Studim
M3.6.4	Vlerësimi i riskut të thatësirave në kontekstin e ndryshimeve klimatike	Masë jo-strukturore	Studim
M3.6.5	Hartimi i Planit lokal të veprimit për zbutjen e ndryshimeve klimatike.	Masë jo-strukturore	Plani i hartuar
Kosto Totale	Shih planin e veprimit		
Kohëzgjatja	2024-2030		
Prioritarizimi	Për projektin strategjik PS3.6 do të konsiderohej si prioritar hartimi i Planit Lokal të Përshtatjes ndaj Ndryshimeve Klimatike dhe impakti që kanë thatësitrat në sektorin e bujqësisë.		

Figura 14 Hartëzimi i projekteve strategjike të OS3

Burimi: Përpunim i autorëve

4.3 Plani i Veprimit dhe Boshllëku Financiar

Objektivat strategjik të këtij dokumenti, janë të përkthyer në projekte konkrete zbatimi, të cilat do të jenë baza për punën dhe ndërhyrjet e investimeve gjatë viteve në vazhdim për bashkinë Mallakastër në kuadër të ZRF. Në këtë strategji gjenden të listuara projektet të cilat janë konsideruar si strategjike, përse i përket menaxhimit të riskut në të gjitha hallkat e menaxhimit: parandalimi, gatishmëria, përgjigja, dhe rimëkëmbja. Projektet janë ndarë në projekte jo-strukturore, të cilat synojnë kryesisht trajnimin e komunitetit dhe stafit të bashkisë, dhe projekte strukturore, të cilat synojnë kryesisht ndërhyrje në territor me qëllim zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë.

Secili nga projektet ka të identifikuar mundësitë e financimit, bazuar në natyrën e projektit dhe kapaciteti financiar të aktorëve aktiv në sektorin në fjalë. Zbatimi i këtyre projekteve është parashikuar përgjatë një periudhe kohore prej 5-10 vjeçare. Janë prioritarizuar projektet që kanë një nevojë imediate zbatimi në kontekstin e mbrojtjes civile. Strategjia është një instrument që orienton investimet e bashkisë dhe ndihmon në thithjen e fondeve nga palë të treta.

Tabela e mëposhtme vijon duke shpjeguar projektet dhe programet e objektivave strategjike si dhe financuesit e mundshëm, zbatuesit, zonën apo NjA-në ku ndodh projekti, kostot e projektit, periudhën e zbatimit, treguesit dhe indikatorët e zbatimit dhe ndryshimet e nevojshme ligjore ose institucionale.

Objektivi Strategjik	Projekte Strategjike	Masa		Koha	Institucionet		Kosto		Boshllëku financiar	
					Bashkia	Institucione kontribuuese	EUR	USD	EUR	USD
OS1 Rritja e kapaciteteve administrative, teknike, operacionale dhe forcimi i qëndrueshmërisë financiare për të marrë masa paraprake, përgatitur dhe përgjigjur në mënyrë efektive për ZRF	PS1.1 Forcimi i kapaciteteve financiare dhe disbursuese të bashkisë për ZRF	M1.1.1	Trajnimi i stafit për menaxhimin financiar të çështjeve që lidhen me ZRF	2024-2030	x	AKMC, UNDP, Donatorë	20,000		15,000	
		M1.1.2	Identifikimi i bizneseve lokale, OSHC-ve dhe donatorëve të huaj për të gjetur mundësi financimi për projekte/mjete për ZRF.	2024-2030	x	Bashkia	0		0	
		M1.1.3	Kërkimi/aplikimi për grante për financimin e projekteve të cilat adresojnë Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë	2024-2030	x	AKMC, OSHC,	0		0	
		M1.1.4	Studim mbi Vendosjen e tarifave të përkohshme për adresimin e masave për ZRF.	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M1.1.5	Integrimi i ZRF ne PBA	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M1.1.6	Parashikimi në buxhet për incentivimin monetar të grupit të vullnetarëve	2024-2030	X	Bashkia	10,000		10,000	
		M1.1.7	Parashikimi për pagesa shtesë për sigurimin e jetës për zjarrfikësit	2024-2030	X	Bashkia	15,000		15,000	
	PS1.2 Forcimi i kapaciteteve administrative dhe teknike të stafit komunal për ZRF	M1.2.1	Trajnimi i vazhduar i stafit të bashkisë dhe Komisionit të Mbrojtjes Civile për ZRF ne fusha te tilla si, por jo vetëm: - Ngritja e bazës së të dhënave dhe popullimi periodik i tij - Përdorimi i programit GIS - Shkrimin e projekt propozimeve për adresimin e çështjeve që lidhen me ZRF - Menaxhimi i qëndrueshëm i pyjeve	2024-2030	X	AKMC, UNDP, Donatorë	30,000		15,000	

		M1.2.2	Rishikimi i PPV-së, strategji dhe planeve sektoriale me fokus përshtatjen me ZRF	2024-2026	X	Bashkia	0		0	
		M1.2.3	Ngritja e bazës së të dhënave digjitale referuar metodologjisë së raportimit të AKMC	2024-2025	X	Bashkia, AKMC	0		0	
		M1.2.4	Raportimi në bazë mujore për fatkeqësitë natyrore të ndodhura në territorin e bashkisë tek AKMC në formatin e përcaktuar	2024-2030	X	AKMC	0		0	
		M1.2.5	Formalizimi i kanaleve të komunikimit ndërmjet sektorit të mbrojtjes civile në bashki dhe atij në qark	2024-2030	X	Prefektura, Këshilli Qarkut	0		0	
	PS1.3 Forcimi i kapaciteteve të gatishmërisë dhe reagimit ndaj emergjencave në bashkisë	M1.3.1	Hartëzimi i fatkeqësive dhe dëmeve të shkaktuara nga fatkeqësitë ndër vite në GIS (Në bashkëpunim me ASIG)	2024-2030	X	Bashkia, ASIG	0		0	
		M1.3.2	Hartimi dhe monitorimi i Planit të Emergjencave Civile	2024-2026	X	Bashkia, UNDP, RESEAL, AKMC	0		0	
		M1.3.3	Përshtatja e objekteve institucionale (arsimore, shëndetësore, administrative, etj.) në pronësi të bashkisë me elementët e nevojshëm të sigurisë (shkallë emergjence, sistem alarmi kundër zjarreve, etj.) për të lehtësuar evakuimin në rast fatkeqësie	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë	100,000		75,000	

		M1.3.4	Hartimi i planeve të evakuimit për: - të gjitha kopshtet dhe çerdhet në territorin e bashkisë - të gjitha shkollave 9-vjeçre në territorin e bashkisë - të gjitha shkollat e mesme në territorin e bashkisë - të gjitha qendrat shëndetësore në territorin e bashkisë - të gjitha institucionet në varësi të bashkisë (qendra kulturore, njësi administrative, etj.)	2024-2026	x	Bashkia, Drejtoria Rajonale Arsimore, Drejtoria Rajonale e Shëndetit Drejtoria Rajonale e Trashëgimisë Kulturore	20,000		0	
		M1.3.5	Krijimi i rezervave për emergjencat (rezerva ushqimore, çadra, tenda, shtretër)	2024-2030	X	Bashkia, Donatorë	50,000		35,000	
		M1.3.6	Ngritja e një Qendre Operacionale të emergjencave civile në Bashkinë Mallakastër	2024-2027	X	Bashkia, AKMC, UNDP,	0		0	
		M1.3.7	Pajisja e sektorit të mbrojtjes civile me mjete zyre (PC, printer, mjete kancelarie, tavolina pune, mjete motorike)	2024-2026	X	Bashkia	30,000		30,000	
		M1.3.8	Sigurimi i funksionalitetit të Komisionit të Mbrojtjes Civile (KMC) në të gjitha fazat e ciklit të menaxhimit të fatkeqësive	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M1.3.9	Pilotimi i sistemeve të alarmit të hershëm në linjë me SKZRF	2024-2026	x	Bashkia, Donatorë	25,000		25,000	

OS2 Ndërgjegjësimi, edukimi dhe trajnimi i komunitetit, me fokus grupet më të cënueshme dhe githëpërfshirjen, për të nxitur një kulturë bashkëpunimi për të parandaluar dhe përballuar fatkeqësitë	PS1.4 Projekte ndërkuftare në nivel vendor për ZRF	M1.4.1	Organizimi i konferencave të donatorëve për ZRF në nivel Qarku	2024-2026	x	Bashkia, AKMC, Qarku, Prefektura	5,000		0	
		M1.4.2	Lidhja e një marrëveshjeje bashkëpunimi midis bashkisë Mallakastër, Patos dhe Roskovec për menaxhimin e përbashkët të pyllit Drenie	2024-2026	X		0		0	
		M1.4.3	Hartimi i një plani masash të përbashkët për pyllin Drenie dhe zbatimi i masave sipas planit dhe marrëveshjes	2026-2028	x	Bashkia Mallakastër, Patos dhe Roskovec	0		0	
		M1.4.4	Ngritja e infrastrukturës së nevojshme kundër zjarrit (korridore/rrugë pyjore, sisteme alarmi, etj.) nëpërmjet bashkëpunimit	2026-2028	x	Bashkia Mallakastër, Patos dhe Roskovec	Sipas studimit		Sipas studimit	
	PS2.1 Ndërgjegjësimi dhe edukimi i qytetarëve dhe grupeve të interesit mbi ZRF	M2.1.1	Hartimi dhe aprovimi i moduleve/protokolleve të unifikuara të trajnimit të grupeve të interesit në bashkëpunim me AKMC	2024-2030	X	Bashkia dhe AKMC	0		0	
		M2.1.2	Hartimi dhe aprovimi i një kalendari për zhvillimin e seminareve workshopeve me grupet e interesit	2024-2025	x	Bashkia	0		0	
		M2.1.3	Rritja e bashkëpunimit me TV dhe Radio lokale të cilat mund të shërbejnë për njoftimin e popullatës në rast fatkeqësie	2024-2030	X	Bashkia, TV dhe Radio Lokale	0		0	
		M2.1.4	Përdorimi i rrjeteve sociale të bashkisë për të rritur ndërgjegjësimin dhe për	2024-2030	x	Bashkia	0		0	

			paralajmërimin në rast fatkeqësish							
		M2.1.5	Zhvillimi i trajnimeve me qytetarët e grup-moshave të ndryshme, me fokus ZRF, të tilla si: - Trajnimi i qytetarëve mbi risqe specifike në nivel Njësie Administrative - Trajnimi i komunitetit mbi pastrimin e kanaleve tretësore - Trajnimi i komunitetit mbi menaxhimin e ekonomive pyjore - Trajnim i komunitetit për shërbimet e ekosistemit me fokus shkollat 9 vjeçare dhe të mesme - Trajnimi i kryepleqve të fshatrave për të rritur kapacitetet e tyre në lidhje me ZRF	2024-2030	X	Bashkia, Donatorë, OSHC, AKMC	20,000		20,000	
		M2.1.6	Fushata ndërgjegjësimi për pastrimin e kanaleve tretësore nga fermerët	2024 - 2030	x	Bashkia	20,000		20,000	

		M2.1.7	Zhvillimi i fushatave informuese derë më derë	2024-2030	x	Bashkia	20,000		20,000	
	PS2.2 Ndërgjegjësimi dhe edukimi i grupeve cenueshme dhe grave	M2.2.1	Trajnime të cilat kanë në fokus grupet e cenueshme dhe gratë mbi reagimin në rast fatkeqësie	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë, OSHC, AKMC	10,000		10000	
		M2.2.2	Zhvillimi i seanca praktike trajnimi mbi ndihmën e parë, procedurat e evakuimit nga ndërtesat publike e private me fokus të veçantë tek gratë dhe grupet e cenueshme	2024-2030	x	Bashkia	30,000		30,000	
		M2.2.3	Zhvillimi i fushatave specifike ndërgjegjësuere për ZRF të cilat targetojnë grupet e cenueshme dhe gratë	2024-2030		Bashkia				
		M2.2.4	Zhvillimi i trajnimeve të evakuimit me komunitetin Rom dhe Egjiptian në zonat informale	2024-2030	x	Bashkia	10,000		10,000	

	PS2.3 Konsolidimi dhe trajnimi i grupeve vullnetare në bashki në kuadër të ZRF	M2.3.1	Ngritja e një baze digjitale të dhënash për regjistrimin e grupeve vullnetare për ZRF	2024	x	Bashkia	0		0	
		M2.3.2	Trajnimi i grupeve vullnetare mbi ZRF në koordinim me modulet e përgatitura nga AKMC	2024	x	Bashkia dhe AKMC	30,000		30,000	
OS3 Planifikimi i ndërhyrjeve në territor për të parandaluar dhe zbutur riskun, si dhe për të marrë masa për rimëkëmbje pas fatkeqësisë	PS3.1 Rritja e gatishmërisë dhe kapaciteteve parandaluese ndaj përmbytjeve	M3.1.1	Hartimi i një protokollit të standardizuar dhe monitorimi i vazhdueshëm i kanaleve kulluese dhe vaditëse në pronësi të bashkisë	2024	x	Bashkia	0		0	
		M3.1.2	Monitorimi periodik i kanaleve parësore (në pronësi të bashkisë), dytësore dhe tretësore duke u bazuar në një kalendar të unifikuar (sektori i mbrojtjes civile, drejtorja e bujqësisë, bordi i kullimit dhe ujitjes).	2024-2030	x	Bashkia	0		0	
		M3.1.3	Mirëmbajtja e vazhdueshme e pompave të ujitjes dhe të kullimit	2024-2030	x	Bashkia	0		0	
		M3.1.4	Monitorimi dhe Vlerësimi i gjendjes së argjinaturave të lumit Vjosa dhe Gjanica	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M3.1.5	Rehabilitimi dhe përmirësimi i argjinaturës së lumit "Gjanica" në afërsi të fshatit Lavdan për zvogëlimin e riskut nga përmbytjet (projekt i fituar)	2024	x	Bashkia	-		-	

		M3.1.6	Pastrimi dhe monitorimi periodik i sistemit të largimit të ujërave të shiut në qytetin e Ballshit (prioritet lagjja Gllavica)	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M3.1.7	Hartimi i pasaportës së gjendjes së rezervuarëve dhe digave në pronësi të bashkisë	2024	X	Bashkia	0		0	
		M3.1.8	Vlerësimi teknik i digave dhe rezervuarëve në pronësi të bashkisë (prioritet diga Lumar 1, Lumar 2 dhe Gadurova) ⁷	2024-2026	x	Bashkia	100,000		100,000	
		M3.1.9	Rikonceptimi i funksionit të digave që janë jashtë përdorimit në pronësi të bashkisë (prioritet Çorush 1 dhe Marusha)	2026-2030	x	Bashkia	50,000		50,000	
		M3.1.10	Përmirësimi i gjendjes së digave dhe rezervuarëve në pronësi të bashkisë sipas vlerësimit	2024-2030	X	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
		M3.1.11	Studim inxhinierik për gjendjen e urave në pronësi të bashkisë (prioritet ura e lartë)	2024-2026	x	Bashkia	90,000		90,000	
		M3.1.12	Ndërtimi i urave të reja duke u bazuar në studim	2026-2030		Bashkia				
		M3.1.13	Blerja e pajisjeve për pastrimin e kanaleve në bazë të inventarit të bashkisë	2024-2026	x	Bashkia	75,000		75,000	

⁷ Kosto është përafërsisht 10,000 – 15,000 EUR për digë dhe varion në bazë të madhësisë.

PS3.2 Zvogëlimi, zbutja e pasojave të mundshme negative të rrëshqitjeve	M3.2.1	Studim dhe monitorim i zonave me rrezik të lartë të rrëshqitjeve (prioritet fshatrat Kutë, Fratar, Selitë, Qendër Dukas, Hekal, Ngraçie, Aranitas, Greshicë) ⁸	2024-2026	x	Bashkia	30,000		30000	
	M3.2.2	Marrja e masave për stabilizimin e rrëshqitjeve bazuar në studime (prioritet fshatrat Kutë, Fratar, Selitë, Qendër Dukas, Hekal, Ngraçie, Aranitas, Greshicë)	2024-2026	x	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
	M3.2.3	Studim mbi largimin e Shkëmbinjve/ Gurëve me rrezik ⁹	2024-2026	x	Bashkia	15,000		15,000	
	M3.2.4	Marrja e masave për largimin e shkëmbinjve dhe gurëve me rrezik bazuar në studime	2024-2030	x	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
	M3.2.5	Studim mbi vatrat e erozionit prezente në territorin e bashkisë (prioritet vatrat e erozionit të shkaktuara nga lumi Vjosë)	2024-2030	X	Bashkia	20,000		20,000	
	M3.2.6	Marrja e masave për zbutjen e erozionit bazuar në studime	2024-2030	x	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
	M3.2.7	Studim mbi nevojën e pritave për zvogëlimin e riskut nga përrenjtë e rrëmbyeshëm	2024-2026	x	Bashkia	30,000		30,000	
	M3.2.8	Ndërtimi dhe rehabilitimi i pritave bazuar në studim	2024-2030	x	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	

⁸ Një studim për një zonë të tillë mund të shkojë rreth 30,000 Euro.

⁹ Një studimi për një zonë të tillë mund të shkojë rreth 5,000 Euro duke qenë se kryhet vazhdimisht në terren.

		M3.2.9	Ndërhyrje në fshatin Ngraçie sipas projektit për të zbutur riskun nga rrëshqitjet	2024-2030	x	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
	PS3.3 Parandalimi dhe përmirësimi i menaxhimit të riskut nga zjarri	M3.3.1	Hapja e rrugëve apo korridoreve pyjore ¹⁰	2024-2030	X	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
		M3.3.2	Hartimi i planit të masave për parandalimin dhe menaxhimin e zjarreve në fondin pyjor/kullosor	2024-2030	X	Bashkia	0		0	
		M3.3.3	Ripyllëzimi i zonave të dëmtuara nga zjarret ndër vite	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë	200,000		200,000	
		M3.3.4	Përgatitja e planeve për menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve ¹¹	2024-2026	x	Bashkia, Donatorë	30,000		30000	
		M3.3.5	Pajisja me mjetet e nevojshme për përballimin e situatave të zjarreve ekstreme në bazë të inventarit të bashkisë	2024-2030	x	Bashkia	50,000		50,000	
		M3.3.6	Ndërtimi i një rrjeti pikash të reagimit të shpejtë për zjarret në afërsi të zonës pyjore	2026-2030	x	Bashkia	50,000		50,000	
		M3.3.7	Ndërtimi i një rrjeti kullash vrojtimi në funksion të ngritjes së alarmit në rast zjarri	2026-2030	x	Bashkia	15,000		15,000	
		M3.3.8	Studim mbi planifikimin e Lerave për zbutjen e riskut ndaj zjarreve në pyje	2026-2030	x	Bashkia, Donatorë	10,000		10,000	
		M3.3.9	Ndërmarrja e fushatave të rekrutimit për të kompletuar me njerëz trupën e zjarrfikëseve	2024-2030	x	Bashkia	0		0	

¹⁰ Hapja e një rruge apo korridori pyjor mund të shkojë rreth 200-300 Euro për m linear rrugë. Nënkupton gërmimin dhe shtrimin e një shtrese çakëll.

¹¹ Një plan për menaxhimin e qëndrueshëm të pyjeve ka një kosto prej rreth 10,000 Euro për Ekonomi Pyjore.

	PS3.4 Rritja e gatishmërisë dhe reagimit të bashkisë ndaj riskut sizmik	M3.4.1	Studim sizmik për ndërtesat mbi 50 vjeçare (1,795 ndërtesa të ndërtuara para vitit 1960) ¹²	2024-2030	X	Bashkia, Donatorë	1,800,000-3,600,000		1,800,000-3,600,000	
		M3.4.2	Studim sizmik për ndërtesat me rëndësi të veçantë (godina në pronësi të bashkisë, infrastruktura kritike) ¹³	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë	50,000-75,000		50,000-75,000	
		M3.4.3	Studim sizmik për ndërtesat informale në territorin e bashkisë ¹⁴	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë	250,000		250,000	
		M3.4.5	Marrja e masave për përmirësimin e gjendjes së strukturave bazuar në studimet e mësipërme	2024-2030	x	Bashkia, Donatorë	Sipas studimit		Sipas studimit	
	PS3.5 Zbulimi i impaktit të ngjarjeve me shume risqe/multirisik	M3.5.1	Hartëzimi i hot-spotëve teknologjike në territorin e bashkisë	2024	X	Bashkia	0		0	
		M3.5.2	Vendosja e këndeve të informimit në qendrat e fshatrave për afishimin e njoftimeve për ZRF	2024	x	Bashkia	5,000		0	
		M3.5.3	Kryerja në mënyrë periodike e analizave të cilësisë së ajrit, ndotjes së tokave bujqësore dhe ujrave sipërfaqësore në zonën Patos-Marinëz	2024-2030	X	Bashkia	10,000		0	
		M3.5.4	Kryerja e një studimi pilot për të evidentuar problematikat e shëndetit të banorëve të cilët jetojnë pranë vendburimeve të naftës me fokus të veçantë gratë dhe grupet e cënueshme	2024-2026	x	Bashkia	40,000		40,000	

¹² Për një studim sizmik në shkallë ndërtesë duhet një buxhet rreth 5-10 mijë Euro për ndërtesë, pasi varet nga madhësia e ndërtesës. Në këtë 5-vjeçar bashkia duhet të synojë minimalisht 20% të ndërtesave të ndërtuara përpara vitit 1960.

¹³ Për ndërtesat me rëndësi të veçantë, kostot për një studim sizmik janë rreth 10-15 mijë Euro për ndërtesë. Bashkia duhet të synojë minimalisht 1 në vit.

¹⁴ Në rastin e ndërtesave informale, një studim sizmik është rreth 5,000 Euro për ndërtesë. Bashkia duhet të synojë të realizojë 10 në vit.

		M3.5.5	Vlerësim i impaktit mjedisor i puseve të shpimit në territorin e bashkisë	2024-2026	X	Bashkia	30,000		30,000	
		M3.5.7	Vlerësimi i kapaciteteve të institucioneve shëndetësore në territorin e bashkisë për përballimin e një epidemie të mundshme (bashkëpunim sektori i mbrojtjes civile, shëndetësia).	2024-2026	X	Bashkia	25,000		25,000	
		M3.5.8	Vlerësimi i të gjithë pus shpimeve për ujë të pijshëm në territorin e bashkisë Mallakastër për të vlerësuar cilësinë e ujërave	2024-2030	X	Bashkia	120,000		120,000	
		M3.5.9	Vlerësim i ndotjes së tokave bujqësore dhe kalimit të elementeve të ndotjes potenciale tek zinxhiri ushqimor	2024-2030	X	Bashkia	30,000		30,000	
		M3.5.10	Vlerësimi i impaktit të risqeve nga fatkeqësitë në trashëgiminë kulturore në varësi të bashkisë	2024-2030	X	Bashkia	60,000		60,000	
		M3.5.11	Studim mbi rehabilitimin e objekteve ish-industriale në pronësi të bashkisë (broën fields)	2024-2030	X	Bashkia	75,000		75,000	
		M3.5.12	Studim mbi nivelin e ndotjes së ajrit nga sektori teknologjik/industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	2024-2030	X	Bashkia	60,000		60,000	
		M3.5.13	Studim mbi nivelin e ndotjes së tokës nga sektori teknologjik/industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	2024-2030	X	Bashkia	50,000		50,000	

		M3.5.14	Studim mbi nivelin e ndotjes së ujit nga sektori teknologjik/ industrial i naftë-nxjerrjes (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	2024-2030	X	Bashkia	50,000		50,000	
		M3.5.15	Marrja e masave në bazë të studimeve për sigurimin e cilësisë së ajrit, tokës dhe ujit nga ndotja në përputhje me kompetencat e bashkisë (prioritet fshati Drenovë dhe vendbanimet në afërsi të zonave të dekantimit)	2024-2030	X	Bashkia	Sipas studimit		Sipas studimit	
	PS3.6 Vlerësimi i impaktit të ndryshimeve klimatike në territorin e bashkisë dhe aplikimi i zgjidhjeve të bazuara në natyrë për zbutjen e impakteve negative	M3.6.1	Studim mbi implementimin e zgjidhjeve të gjelbra (NbS) për reduktimin e riskut nga rrëshqitjet	2024-2030	X	Bashkia	85,000		85,000	
		M3.6.2	Studim mbi ndikimin e ndryshimeve klimatike në përkeqësimin e situatës së zjarreve në pyje në territorin e bashkisë	2024-2030	X	Bashkia	105,000		105,000	
		M3.6.3	Vlerësimi i ndikimit të ishujve të nxehtë urban në qytetin e Ballshit dhe eksplorimi i përdorimit të zgjidhjeve të bazuara në natyrë për adresimin e tyre	2024-2030	X	Bashkia	25,000		25,000	
		M3.6.4	Vlerësimi i riskut të thatësirave në kontekstin e ndryshimeve klimatike	2024-2030	X	Bashkia	30,000		30,000	
		M 3.6.5	Hartimi i Planit lokal të veprimit për zbutjen e ndryshimeve klimatike	2024-2027	X	Bashkia	40,000		40,000	

4.3 Zbatimi i Strategjisë

Pas miratimit të Strategjisë në Këshillin Bashkiak, sektori i mbrojtjes civile në bashki ngarkohet me zbatimin e strategjisë. Dokumenti i strategjisë është hartuar në mënyrë gjithëpërfshirëse dhe përtej angazhimit të sektorit të mbrojtjes civile është e nevojshme që të koordinohet me të gjithë sektorët e tjerë sipas angazhimit të tyre në Komisionin e Mbrojtjes civile dhe grupin e punës për hartimin e strategjisë.

Shumë prej projekteve të cilat janë pjesë të planit të veprimit dhe plotësojnë kuadrin strategjik kërkojnë përfshirjen e sektorëve të ndryshëm për zbatimin e tyre. Kjo përfshirje nuk nënkupton thjesht angazhimin e kapaciteteve teknike, por edhe të atyre financiare. Pra, është e rëndësishme që në momentin që hartohet Plan i Buxhetor Afat-mesëm dhe më pas Buxheti Vjetor, të ketë një koordinim të mirë të sektorëve në mënyrë që të përdoren të gjitha burimet dhe kapacitetet teknike e financiare.

Është e qartë që bashkia me kapacitetet e saja financiare nuk mund të mbulojë të gjitha kostot e zbatimit të strategjisë. Për këtë arsye është e nevojshme që sektori i mbrojtjes civile të punojë ngushtësisht me njësinë e projekteve në bashki në mënyrë që të jenë të përgatitur për t'iu përgjigjur thirrjeve të ndryshme për projekt propozime në fushën e mbrojtjes civile. Në seksionin 2.3 të kësaj strategjie janë paraqitur disa nga burimet kryesore të financimit ku bashkia mund të aplikojë për projekte.

Po ashtu, bashkia duhet të synojë që të rrisë bashkëpunimin me organizata të shoqërisë civile, institucione kërkimore, universitete etj. në mënyrë që të krijojë sinergji të aktivitetëve të cilat ndodhin në territorin e saj në kuadër të mbrojtjes civile. Krijimi i partneriteteve me institucione të tilla shërben jo vetëm për nisma të përbashkëta dhe koordinimin e aktorëve në territor, por edhe për të rritur mundësinë për aplikimin për projekte të ndryshme.

Së fundmi, pas miratimit të kësaj strategjie, lind nevoja që të studiohen në detaj strategji të tjera vendore dhe të përshtaten sipas përcaktimeve të kësaj strategjie. Veçanërisht është e nevojshme që të shihet Plan i Përgjithshëm Vendor në mënyrë që të përshtatet me nevojat e riskut të fatkeqësive dhe me parashikimet e Strategjisë së Zvogëlimit të Riskut.

4.4 Monitorimi

Monitorimi i Strategjisë duhet të kryhet në dy nivele. Fillimisht është e rëndësishme që të kuptohet sa dhe si po zbatohet strategjia. Për këtë qëllim, për secilin prej projekteve strategjike janë përcaktuar një sërë treguesish për monitorimin e zbatimit të tyre. Këto tregues duhet të maten në bazë vjetore dhe ato i mundësojnë bashkisë që të shikojë në mënyrë të drejtpërdrejtë zbatimin e strategjisë vendore. Këto tregues duhet të mbledhen në mënyrë vjetore dhe të raportohen si në nivel bashkie tek Komisioni Vendor i Mbrojtjes Civile, tek titullarët e Institucionet dhe në Këshillin Bashkiak. Përtej kësaj, një raport monitorimi i zbatimit të Strategjisë mund të shpërndahet edhe tek Prefekti i Qarkut Fier si dhe tek AKMC.

Përtej monitorimit të zbatimit të Strategjisë, Bashkia duhet të monitorojë dhe impaktin që ka zbatimi i strategjisë në zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë. Ky monitorim mund të kryhet në bazë të treguesve të saktësuar më poshtë. Gjithsesi, këto tregues janë indikativ dhe varësisht të dhënave, bashkia mund të shtojë treguesit për të kryer një panoramikë sa më të plotë të nivelit të riskut. Treguesit e mëposhtëm duhet të maten të paktën 1 herë në vit dhe të raportohen në instancat përkatëse si më sipër.

Është shumë e rëndësishme që procesi i monitorimit të kryhet në kohë dhe në mënyrë sistematike. Monitorimi i mirë ndihmon më pas në momentin që bashkia Mallakastër do

të duhet të rishikojë vlerësimin e riskut (çdo 3-vjet) dhe vetë dokumentin e strategjisë (çdo 5- vjet). Pra, këto tregues, përtej rritjes së transparencës së bashkisë, ndihmojnë në procesin e rishikimit të instrumenteve të mbrojtjes civile.

Indikatorë për monitorimin e strategjisë:

- Zvogëlimi i humbjeve të drejtpërdrejta ekonomike nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i numrit të personave të prekur nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i numrit të banesave të prekura nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i numrit të ndërmarrjeve ekonomike të prekura nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i numrit objekteve publike me rëndësi të veçantë të prekura nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i sipërfaqeve të infrastrukturave kritike të prekura nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i sipërfaqeve natyrore të prekura nga fatkeqësitë;
- Zvogëlimi i sipërfaqeve bujqësore të prekura nga fatkeqësitë;
- % e zbatimit të masave të Strategjisë së ZRF në Bashkinë Mallakastër në investime;
- % e zbatimit të masave të Strategjisë së ZRF në Bashkinë Mallakastër në numër projektesh të zbatuara;
- Mbështetje në ngritjen e kapaciteteve për ZRF në numër pajisjesh dhe lloj pajisjesh;
- Mbështetje në ngritjen e kapaciteteve për ZRF në numër trajnimesh dhe persona të trajnuar kundrejt stafit të bashkisë;
- Investime të ardhura nga donatorë apo projekte ndërkombëtare në (ALL);
- Numër projektesh nga donatorë apo projekte ndërkombëtare;
- Numër marrëveshjesh bilaterale me institucione të tjera në nivel Vendor, Kombëtare dhe Ndërkombëtare në lidhje me ZRF;
- % e popullsisë së mbuluar me trajnime në rast emergjencash;
- % e popullsisë së mbuluar me sisteme të hershme të alarmit nga fatkeqësitë.

5. Referencat

Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore. (2018). *Programi Kombëtar Sektorial i Ujit | Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore*. AMBU.
<http://www.ambu.gov.al/programi-kombetar-sektorial-i-ujit/>

Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore. (2019, June). *Plani Përfundimtar i Menaxhimit për Basenin Ujor Seman*. AMBU.
http://ambu.gov.al/public/Semani%20Final%20RBMP_Final_Alb_June2019.pdf

Ali, E., W. Cramer, J. Carnicer, E. Georgopoulou, N.J.M. Hilmi, G. Le Cozannet, and P. Lionello, 2022: Cross-Chapter Paper 4: Mediterranean Region. In: *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* [H.-O. Pörtner, D.C. Roberts, M. Tignor, E.S. Poloczanska, K. Mintenbeck, A. Alegría, M. Craig, S. Langsdorf, S. Löschke, V. Möller, A. Okem, B. Rama (eds.)]. Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York, NY, USA, pp. 2233–2272, doi:10.1017/9781009325844.021.

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave. (2017, June 16). *Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integrues të Burimeve Ujore*. Konsultimi Publik.
https://konsultimipublik.gov.al/documents/RENJK_40_PROJEKTVENDIMIN%20E%20K%20%8BSHILLIT%20KOMB%20C%8BTAR%20T%20C%8B%20UJIT.pdf

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave. (2017a, May). *STRATEGJIA E UJITJES DHE KULLIMIT NË SHQIPËRI*. bujqesia.gov.al.
https://www.bujqesia.gov.al/wp-content/uploads/2017/12/Strategjia_U_K_korrik_2017_konsultim-1.pdf

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit. (2019). *Strategjia e Ndryshimeve Klimatike dhe Planet e Veprimet*. turizmi.gov.al. <https://turizmi.gov.al/wp-content/uploads/2021/10/2.-Strategjia-e-Ndryshimeve-Klimatike-dhe-Planet-e-Veprimet-Qershor-2019-1.pdf>

PLANI KOMBËTAR SEKTORIAL PËR MENAXHIMIN e MBETJEVE TË NGURTA. (2020, January 13). Ministria E Infrastruktura Dhe Energji.
<https://www.infrastruktura.gov.al/wp-content/uploads/2020/07/PLANI-KOMBETAR-SEKTORIAL-PER-MENAXHIMIN-E-MBETJEVE-TE-NGURTA.pdf>

SASPAC. (2022, October). *Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Europian 2030*. Konsultimi Publik. https://konsultimipublik.gov.al/documents/RENJK_538_Draft-Strategjia-Kombetare-per-Zhvillim-dhe-Integrim-2021--2030-.pdf

UNDP. (2022, November 10). *The fourth National Communication of Albania on Climate Change*. <https://www.undp.org/albania/publications/fourth-national-communication-albania-climate-change>

WorldRiskReport 2022. (2022). Bündnis Entwicklung Hilft.
<https://weltrisikobericht.de/wp-content/uploads/2022/09/WorldRiskReport-2022-Online.pdf>

6. Anekset

ANEKS 1 – Projekte të nxjerra nga plane dhe strategji kombëtare dhe sektoriale

Strategjia Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë 2023-2030

Menaxhimi i riskut nga fatkeqësitë me shumë risqe

Projekti strategjik 4: Mbështetja për krijimin e një sistemi të Mbrojtjes Civile në Bashkinë X

1. Sigurimi i furnizimit me mjete, automjete dhe pajisje për sektorin e MC dhe Shërbimin e MZSH-së;
2. Rritja e formimit profesional të stafit të MZSH-së

Projekti strategjik 7: Mbështetja e mbledhjes dhe shkëmbimit të të dhënave të humbjeve nga fatkeqësitë përmes DesInventar në AKMC, ministri dhe institucione qendrore, qark dhe bashki (UNDP RESEAL)

1. Zbatimi i bazës së të dhënave të humbjeve nga fatkeqësitë
2. Mirëmbajtja e bazës së të dhënave

Projekti strategjik 8: Edukimi dhe ndërgjegjësimi i publikut

1. Kryerja e një studimi për përfshirjen në programet shkollore të njohurive të Mbrojtjes Civile,
2. Zbatimi i planit të veprimit për përfshirjen në programet shkollore të njohurive të Mbrojtjes Civile.
3. Zhvillimi i një programi ndërgjegjësimi publik për ZRF dhe të planit të veprimit
4. Zbatimi i planit të veprimit të ndërgjegjësimi publik për ZRF

Projekti strategjik 9: Forcimi i kapaciteteve të gatishmërisë nëpërmjet programit të trajnimit të Mbrojtjes Civile

1. Zhvillimi i Programit të Trajnimit të Mbrojtjes Civile bazuar, ndër të tjera, në Planin e ri Kombëtar të Emergjencave Civile
2. Mbështetja e konsultimeve ndër-institucionale dhe miratimi i programit të trajnimit
3. Implementimi i Programit të Trajnimit të Mbrojtjes Civile

Projekti strategjik 10: Ngritja dhe forcimi i sistemit të paralajmërimit dhe njoftimit të hershëm për zjarret në pyje (JICA) *(tregon aktivitete të projektit me qeverinë japoneze; aktivitete të mundshme tek projektet strategjike për riskun e zjarreve)*

Projektin strategjik nr.4 të Zjarreve në pyje: “Studim mbi nevojat për ngritjen e sistemit të sinjalizimit dhe të vëzhgimit”;

Projektin strategjik nr.1 të zjarreve në pyje: “Forcimi i kapaciteteve për mbrojtjen nga zjarri dhe përmbajtjet në kuadër të forcimit të kapaciteteve”

Projekti strategjik 12: Forcimi i Sistemit të Paralajmërimit të Hershëm

1. Blerja dronëve të nivelit mesatar;
2. Trajnimi i nevojshëm për përdorimin e dronëve
3. Identifikimi i mangësive të tjera duke pasur parasysh investimet në vijim ose Zhvillimi i Listës Kontrolluese të Sistemit të Paralajmërimit të Hershëm

4. Në afat të shkurtër: blerja e një softueri që do të ndihmojë sistemin e paralajmërimit të hershëm të tipit Katwarn, Nokia
5. Blerja e Licencave përkatëse për Software, Instalim, Integrim
6. Parashikimi i kostove të mirëmbajtjes dhe llogaritja e kostove përkatëse për tarifatat vjetore për kompanitë që blejnë licenca.

Projekti strategjik 14: Forcimi i gatishmërisë financiare të vendit përmes miratimit të një Programi Kombëtar të Financimit të Riskut nga Fatkeqësitë

1. Transparenca e shpenzimeve pas fatkeqësisë dhe ofrimi i likuiditetit të shpejtë
2. Rregullimi i procesit të financimit pas fatkeqësisë
3. Rritja e disponueshmërisë së fondeve për qeveritë vendore
4. Qasje në shërbimet financiare pas fatkeqësisë nga familjet, fermerët dhe bizneset dhe të varfrit
5. Sigurimi nga tërmetet për familjet
6. Mbrojtja sociale e përshtatur
7. Menaxhimi i risqeve të lidhura me fatkeqësitë e sektorit financiar dhe privat dhe mobilizimi i financave për forcimin e aftësisë ripërtëritëse (investime të gjelbra dhe të qëndrueshme)

Projekti strategjik 17: Forcimi i gatishmërisë dhe përgjigjes ndaj emergjencave

1. Punime të mundshme për qendrat e operacionale dhe qendrave të trajnimit
2. Zhvillimi i procedurave standarde operacionale
3. Trajnime

Projekti strategjik 22: Forcimi i kapaciteteve të Shërbimit të MZSH; forcimi i vullnetarizmit; forcim i kapaciteteve monitoruese të AKMC-së; sistem për mbledhjen dhe mbrojtjen e të dhënave për humbjet nga fatkeqësitë natyrore; mbështetje për strukturat operacionale të MZSH në trajnime dhe pajisje.

1. Ndërgjegjësimi dhe ngritja e organizatave vullnetare;
2. Forcimi i teknologjisë për monitorimin operacional;
3. Sistemi për mbledhjen dhe mbrojtjen e të dhënave për humbjet nga fatkeqësitë natyrore;
4. Mbështetje për strukturat operacionale të MZSH në trajnime dhe pajisje.

Përmblytjet, vërshimet e ujit dhe çarjet e digave

Projekti strategjik 1: Rritja e sigurisë së mbrojtjes nga përmblytjet e lumenjve, nëpërmjet rehabilitimit/rindërtimit të argjinaturave ekzistuese dhe ndërtimit të strukturave të reja

1. Kryerja e studimeve të fizibilitetit për të përmirësuar mbrojtjen nga përmblytjet
2. Rehabilitimi/Rikonstruksioni dhe ndërtimi i argjinaturave kundër përmblytjeve dhe strukturave mbrojtëse nga erozioni
3. Rritja e kapaciteteve operacionale, mirëmbajtjes dhe monitoruese të sigurisë së argjinaturave në strukturat përkatëse të MBZHR dhe Bashkive

Projekti strategjik 2: Rritja e sigurisë së digave të rezervuarëve të ujitjes, nëpërmjet rehabilitimit/rindërtimit të digave ekzistuese

1. Kryerja e studimit të fizibilitetit të digave
2. Kryerja e projekteve të zbatimit për grupin prioritar të digave
3. Programimi buxhetor për ndërhyrjet strukturore në diga
4. Rehabilitimi/Rikonstruksioni i digave ekzistuese sipas prioritetit të përcaktuar

5. Ngritja/Konsolidimi dhe trajnimi i Grupeve të Sigurisë së Digave për çdo bashki. Projekti strategjik 3: Vlerësimi i riskut nga përmbytjet dhe paralajmërimi i hershëm

1. Analiza e hidrologjike e prurjeve në lumenj
2. Ndërtimi i një modeli hidrologjik për parashikimin e

përmbytjeve. Projekti strategjik 9: Përmirësimi i Menaxhimit të Riskut nga Përmbytjet

1. Studimet e fizibilitetit dhe projektimi i mbrojtjes strukturore dhe jostrukturore nga përmbytjet, me prioritet zgjidhjet e bazuara në natyrë
2. Punime ndërtimi/rehabilitimi
3. Planifikimi i mirëmbajtjes dhe prokurimi i pajisjeve të nevojshme
4. Trajnime

Rrëshqitjet e tokës

1. Projekti strategjik 2 : Identifikimi i rrëshqitjeve të tokës në të gjithë territorin e X bashki dhe krijimi i një inventari për rrëshqitjet, i cili përmban të gjitha të dhënat e tyre.
2. Përgatitja e një harte të konsoliduar të zonave/akseve rrugore të rrezikuara historikisht nga rrëshqitjet (zonimi i rrëshqitjeve);
3. Përgatitja e një plani emergjence në rast të përballjes me një fatkeqësi natyrore/rrëshqitje toke

Zjarret në Pyje

Projekti strategjik 1: Forcimi i kapaciteteve për mbrojtjen nga zjarri dhe përmbytjet

1. Ngritja, Pajisja, Trajnimi i Moduleve të Mbrojtjes Civile të Shuarjes së zjarrit nga toka Projekti strategjik 4: Studim mbi nevojat për ngritjen e sistemit të sinjalizimit dhe të vëzhgimit

2. Studimi i zonave pyjore me risk të lartë nga zjarri në Shqipëri.
3. Studimi i nevojave të kapaciteteve njerëzore në lidhje me sistemin e vëzhgimit - sinjalizimit në nivel kombëtar.
4. Studimi i kostove dhe burimeve financiare të nevojshme për ngritjen dhe funksionimin e shërbimit të vëzhgimit-sinjalizimit.

Projekti strategjik 7: Forcimi i kapaciteteve teknike të Shërbimit të Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimit

1. Vlerësimi i vendndodhjeve, funksionalitetit dhe sigurisë së stacioneve ekzistuese të MZSH-së në bashki.
2. Krijimi i Qendrës së re Kombëtare Operacionale të MZSH-së

Tërmetet

Projekti strategjik 7: Ngritja e kapaciteteve për zbutjen e riskut sizmik në vendet e trashëgimisë kulturore:

1. Trajnimit të ekspertëve në fushën e restaurimit dhe transmetimit të njohurive mbi materialet dhe teknikat tradicionale në ndërtim

2. Përpilimit të manualeve dhe udhëzuesve për tipologjitë tradicionale të ndërtimit;
3. Përmirësimit të normave teknike të projektimit në fushën e restaurimit.
4. Rritja e numrit të ekspertëve të fushës në administratën vendore;
5. Kryerja e vlerësimeve sizmike të digave, shkollave, spitaleve dhe institucioneve të tjera që ushtrojnë funksione kolektive
6. Përmirësimi i vazhdueshëm i sistemit të monitorimit sizmik
7. Konsolidimi i stafit të Mbrojtjes Civile në administratën lokale;
8. Përfshirja e informacionit bazë për tërmetet në kurrikulat shkollore.

Strategjia e Ndryshimeve Klimatike dhe Planet e Veprimit

Titulli i veprimit prioritar nr.7: Ujitje, kullim dhe mbrojtje nga përmytjet me aftësi ripërtëritëse kundrejt ndryshimeve të klimës

1. Reformim të strukturave për të bërë një përdorim më efikas të ujit, një menaxhim më intensiv, si edhe procedura financiare më të besueshme.
2. Sa i takon kullimit, është shumë e rëndësishme të gjenden mënyra dhe teknologji të reja për përmirësimin e rrjeteve të kullimit.
3. mirëmbajtjen dhe pastrimin e kanaleve ekzistuese të ujitjes si edhe hapjen e kanaleve të reja.
4. Administrimi më i mirë i lumenjve dhe sigurie digave.
5. Kapaciteti i digës ka rënë për shkak të mbushjes së vëllimit me sediment, dhe kështu është rritur edhe rreziku i përmytjeve.
6. Për përmytjet e shkaktuara nga lumenjtë është e rëndësishme të bëhet një administrim më i mirë i lumenjve, përfshirë modelimin hidraulik, sipas qasjeve dhe sistemeve kompjuterike më të reja.
7. Përmirësimi i infrastrukturës dhe mirëmbajtja e saj për t'u bërë ballë ndryshimeve në regjimin e reshjeve dhe sedimentit të shkaktuara nga ndryshimet klimatike (kullimi, siguria e digave dhe përmytjet).
8. Zhvillim i një plani për pakësimin e erozionit nëpërmjet bimëve
9. Forcimi strukturave të monitorimit të sigurisë së digave
10. Rehabilitimi dhe rritja e sigurisë së digave

Titulli i veprimit prioritar nr.14 Rritja e nivelit të gatishmërisë së mbrojtjes civile dhe të zvogëlimit të rrezikut të fatkeqësive natyrore

1. Përgatitje e një sistemi të paralajmërimit të hershëm për përmytjet dhe përmirësimi i komunikimit dhe shkëmbimit të të dhënave në nivel qarku
2. Ndërgjegjësim /dukshmëri / komunikim: të përmirësohet ndërgjegjësimi publik për përmytjet nëpërmjet informimit për rrezikun, sistemeve të sinjalizimit të hershëm dhe planit që duhen ndjekur në rast fatkeqësie

ANEKS 2 - Minutat e takimit hapës për projektin “Hartimi i Strategjive Vendore për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë dhe Planet e Veprimit për 6 Bashkitë e Qarkut Fier”

Mbështetur nga: Forcimi i Aftësive Ripërtëritëse në Shqipëri – Projekti RESEAL UNDP

Zhvilluar pranë Prefektit të Fierit, Fier, Shqipëri

18.12.2023

Pjesëmarrës në takim:

- Prefekti i Fierit – Z. Lefter Shehaj

- Drejtori i Përgjithshëm i AKMC-së – Z. Haki Cako
- Oficere e programit, SIDA – Znj. Linda Gjermani
- Përfaqësuese e UNDP-së në Shqipëri – Znj. Monica Merino
- Koordinator kombëtar i projektit RESEAL – Z. Doreid Potoshati
- Kryetarët e bashkive të qarkut të Fierit
 - Bashkia Fier – Z. Armando Subashi
 - Bashkia Lushnje – Znj. Eriselda Sefa
 - Bashkia Roskovec – Znj. Majlinda Bufi
 - Bashkia Divjakë – Z. Josif Gorrea
 - Bashkia Patos – Z. Fation Duro
 - Bashkia Mallakastër – Z. Qerim Ismailaj
- Ekipi i punës së firmës konsulente MetroPolis dhe Co-PLAN

Takimi nisi me fjalët hapëse të prefektit të Fierit, si një ndër aktorët kryesorë në projekt por edhe si moderator i takimit hapës. Gjatë fjalëve hapëse, u theksua përparimi i Shqipërisë në sektorin e mbrojtjes civile dhe në zvogëlimin e riskut të fatkeqësive në 2 vjeçarim e fundit nëpërmjet përparimeve ligjore, instrumenteve në dispozicion, hartimit të dokumentit të vlerësimit të riskut dhe strategjisë në nivel kombëtarë nga aktorët ndërkombëtarë dhe kombëtarë prezent në takim (Sida, UNDP, AKMC). Gjatë këtij procesi u evidentua qarku Fier dhe bashkitë e saj për të pilotuar hartimin e këtyre dokumenteve edhe në nivel rajonal dhe vendor, duke qenë se është një territor ku gjejmë të 6-ta risqet e evidentuara edhe në nivel kombëtar (risku nga zjarret, përmytjet, biologjik, sizmik, teknologjik/industrial, rrëshqitjet). Në këtë kontekst, faza e parë e projektit, hartimi i dokumenteve të riskut për 6-të bashkitë e qarkut të Fierit, është mbyllur dhe janë miratuar pranë këshillave bashkiak përkatës. Me këtë takim fillon procesi i hartimit të strategjive për zvogëlimin e riskut në këto bashki me synim ndërmarrjen e masave konkrete për parandalimin, paralajmërimin, përgjigjen dhe rimëkëmbjen nga fatkeqësitë.

Më pas takimi vijoi me një prezantim mbi procesin që do të zhvillohet për hartimin e strategjive në këto 6-të bashki nga udhëheqësi i ekipit të punës së firmës konsulente MetroPolis & Co- PLAN, Z. Ledio Allkja. Në këtë prezantim u parashtrua përmbajtja e dokumentit dhe procesi i bashkëpunimit me bashkitë.

Pas prezantimit u zhvillua një diskutim i hapur me kryetarët e bashkive prezentë në sallë, të cilët theksuan rëndësinë e projektit dhe gatishmërinë e tyre maksimale për të bashkëpunuar me ekipin e punës në procesin e hartimit të strategjisë. Kryetarja e bashkisë Roskovec, Znj. Majlinda Bufi, sugjeroi që takimet e tjera të përbashkëta me të gjithë aktorët e interesit në projekt të zhvillohen në bashki të ndryshme. Kryetari i bashkisë Fier, Z. Armando Subashi, u ndal tek risku i përmytjeve specifiktë të shkaktuara nga dalja e Lumit Vjosë nga shtrati si pasojë e urës së autostradës, konstatim i mbështetur në studime. Adresimi i këtij problemi evidentohet si një projekt strategjik nga bashkia e Fierit në kuadër të reduktimit të riskut nga përmytjet, dhe shpreh gatishmërinë e bashkisë për të kontribuar në bashkëpunim me donatorë të tjerë. Gjithashtu ngreh edhe problematikën e digave si një potencial i lartë risku për shkak të degradimit të infrastrukturës. Specifikisht për këtë problematik, drejtori i përgjithshëm i AKMC-së shprehet se është krijuar një fond i dedikuar për vlerësimin e gjendjes së digave dhe kryerjen e investimeve përkatëse.

Pas mbylljes së diskutimit të hapur përmbyllet edhe takimi i parë i kësaj faze të projektit.

ANEKS 3 - Takim me kryetarët e bashkive të Qarkut të Fierit, Qeshor 2024, Roskovec

Titulli i aktivitetit:	Takim me kryetarët e bashkive të Qarkut të Fierit
Data e zhvillimit të aktivitetit:	27/06/2024
Vendi:	Bashkia Roskovec
Objektivi kryesor:	Takim me titullarët e bashkive të Qarkut Fier për të zhvilluar diskutimin mbi projektet e propozuara dhe strategjinë e zvogëlimit të riskut sipas bashkisë.
Përshkrim i aktivitetit: (maksimumi 1 faqe)	Takimi u zhvillua në ambientet e Bashkisë Roskovec dhe në këtë takim ishin prezent kryetarët e bashkive Patos, Roskovec, dhe Divjakë si dhe sekretarët e përgjithshëm të bashkive Lushnje, Fier dhe Mallakastër. Në takim po ashtu morën pjesë Drejtori i përgjithshëm i AKMC z. Haki Çako, koordinatori i projektit RESEAL Albania Doreid Petoshati, përfaqësues nga ekipi i ekspertëve të Co PLAN dhe MetroPOLIS si dhe drejtues të grupeve të punës në bashkitë e Qarkut Fier. Takimi nisi me fjalën hapëse të Kryetares së Bashkisë Roskovec Majlinda Bufi e cila shprehu falënderimet e saj për projektin dhe

	donatorin si dhe për procesin mjaft të rëndësishëm që ky projekt ka ndjekur për të përmbushur detyrimet e tij por edhe duke përmbushur të gjitha interesat e komunitetit lokal e bashkisë Më pas fjalën e mori drejtori i AKMC z. Haki Çako i cili vuri theksin e tij në rëndësinë që kanë këto dokumente në ndërmarrjen e hapave direkt për zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë në territoret e bashkive të cilat po përfundojnë procesin e hartimit të Strategjive Vendore të Zvogëlimit të Riskut nga Fatkeqësitë. Koordinatori i projektit RESEAL z. Doreid Petoshati u shpreh se Hartimi i Strategjisë së Zvogëlimit të Riskut nga Fatkeqësitë duke përfshirë edhe projektin e mëparshëm të Vlerësimit të Vulnerabilitetit në bashki si dhe Planet për Emergjencat Civile plotësojnë të gjithë bazën e dokumenteve strategjike për bashkitë e Qarkut Fier. Këto dokumente kanë dalë nga një proces koordinimi ndërmjet ekspertëve të CoPLAN dhe MetroPOLIS me bashkitë dhe prezantojnë nevojat reale të komuniteteve dhe bashkive respektive në mënyrë që të rritet aftësia ripërtëritëse në kuadër të fatkeqësive që përfshijnë këto territore. Dy kryetarët e Bashkive Patos dhe Divjakë z. Fation Duro dhe z. Josif Gorrea shprehën vlerësimin e tyre për ekipin e ekspertëve të Co_PLAN dhe MetroPOLIS gjithashtu shprehën se këto dokumente do ti japin mundësi të mira institucioneve të rrisin kapacitetet njerëzore për të zvogëluar riskun nga fatkeqësitë në bashkitë e tyre. Pas fjalës hapëse të titullarëve të institucioneve Koordinatori i Projektit nga Co-PLAN Z. Ledjo Allkja zhvilloi një prezantim të përbashkët për 6 bashkitë e qarkut Fier ku fillimisht u shpjeguar procesi neper te cilin kanë kaluar këto strategji dhe takimet që janë realizuar në këtë kuadër. Si hap i dytë i prezantimit u shpjeguan vizionet e përgjithshme të strategjive vendore të zvogëlimit të riskut nga fatkeqësitë, objektivat strategjike, programet dhe projektet si dhe plani i veprimit. Hapi tjetër ishte shpjegimi i metodologjisë së kostimit të projekteve dhe kostot totale që ka secila bashki për të implementuar këtë strategji si dhe shpjegimi në mënyrë të hartëzuar i projekteve dhe ndërhyrjeve në territor. Prezantimi u mbyll me shpjegimin e planit të monitorimit dhe treguesve të monitorimit të strategjisë. Seksioni i diskutimeve filloi me shpjegimin e ekspertit të CoPLAN për kohën që bashkive u duhet të bëjnë komentet e fundit në lidhje me strategjitë dhe në këtë rast u la një periudhë 15 ditore për të marrë komentet e fundit. Ndërkohë bashkive u ishte lënë edhe një periudhë e mëparshme për komente dhe bashkitë kishin sjellë disa komente në lidhje me projektet në secilën bashki. Koordinatori i punës me strategjinë në Bashkinë Patos shpjegoi që institucioni i tyre ka çuar komentet dhe janë në pritje të përgjigjes së skuadrës nga Co-PLAN dhe metroPOLIS për të verifikuar përshtatjen e dokumentit sipas komenteve të tyre. Përgjigja e ekspertëve të hartimit të strategjisë ishte se dokumenti i rishikuar në këtë rast do jetë gati deri ditën e hënë dhe më pas ekipi i
--	--

	bashkisë do ketë kohe edhe 2 javë të tjera për të patur edhe një rishikim të fundit të dokumenteve. Fjalën përmbyllëse e bëri përfaqësuesi i Prefekturës së Qarkut Fier i cili shprehu edhe një herë konsideratën për dokumentet strategjik të draftuar nga ky proces si dhe nivelin e lartë të koordinimit ndër-institucional për këtë projekt.
Nr. i pjesëmarrësve	Pjesëmarrës: Nëse ka përfaqësues të organizatave të ndryshme apo institucione publike të çfarëdolloj duhet të përmenden specifikisht. Përfaqësues nga Bashkia Lushnje: 1 Përfaqësues nga Bashkia Fier:1 Përfaqësues nga Bashkia Divjake:2 Përfaqësues nga Bashkia Patos:2 Përfaqësues nga Bashkia Roskovec: 3 Përfaqësues nga Bashkia Mallakastër: 2 Përfaqësues nga Prefektura Fier: 2 Përfaqësues nga organizata/institucione MetroPOLIS/Co-PLAN:3 UNDP:2 AKMC:3 Të pranishëm total: 20 Femra pjesëmarrëse – 7 Meshkuj pjesëmarrës – 13

ANEKS 4 - Takim hapës për njohjen me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër

Titulli i aktivitetit:	Takim hapës për njohjen me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër
Data e zhvillimit të aktivitetit:	21.12.2023
Vendi:	Bashkia Mallakastër, Ballsh
Objektivi kryesor:	Prezantimi i grupeve të punës ndërmjet MetroPOLIS/Co-PLAN dhe grupit të punës të ngritur në bashki për hartimin e Strategjive vendore të ZRF.
Përshkrim i aktivitetit: (maksimumi 1 faqe)	Takimi u zhvillua në ambientet e Bashkisë Mallakastër dhe në këtë takim ishin prezent punonjës nga sektor të ndryshëm të bashkisë si: Sektori i urbanistikës, sektori i mbrojtjes civile, sektori i pyjeve, drejtorja e financës dhe përfaqësues të MZSH-së (Mbrojtja nga Zjarret dhe Shpëtimi). Takimi filloi me një fjalë hapëse nga eksperti i UNDP, z. Dhima i cili bëri një përmbledhje të qëllimit të projektit RESEAL, punën e bërë si dhe hapat që do të ndiqen në vijim për hartimin e Strategjive për ZRF. Në vijim fjalën e mori eksperti i grupit të punës nga MetroPOLIS/Co-PLAN i cili bëri një përshkrim të shkurtër të metodologjisë dhe hapave që do të ndiqen lidhur me hartimin e Strategjive të ZRF si dhe procesin gjithëpërfshirës që pritet të zhvillohet. Më pas takimi u fokusua në çështje më teknike ku ekspertët e MetroPOLIS/Co-PLAN kishin përgatitur disa pyetje të strukturuar për të vlerësuar kapacitetet dhe strukturën e bashkisë lidhur me MC. Në mënyrë të përmbledhur më poshtë paraqiten të dhënat e përftuara: Në bashkinë Mallakastër MC-ja është sektor, pjesë e Drejtorisë së Mbrojtjes Civile dhe Territorit. Në organigramë ky sektor duhet të përbëhet nga 3 punonjës (1 përgjegjës sektori, 2 specialist). Aktualisht ka vetëm 2 të punësuar, përgjegjësën e sektorit me profil ushtarak dhe një specialist me profil mësues. Ndihet nevoja për një inxhinier pyjesh apo hidro. Sektori i MC-së ka në dispozicion një zyrë të pajisur me një kompjuter dhe një printer, që nuk funksionojnë siç duhet. MC nuk ka mjete të dedikuara. Për të zhvilluar aktivitetet e tyre përdorin mjetet e bashkisë dhe mjetet e Ndërmarrjes së Shërbimeve (e pajisur me NIPT dhe buxhet më vete). Mjetet në dispozicion të bashkisë listohen në një inventar i cili përditësohet çdo vit. Aktualisht mjetet në dispozicion nuk mjaftojnë për kryerjen e aktiviteteve domethënëse parandaluese. Përsa i përket trajnimeve, punonjësit e MC-së kanë marrë pjesë në disa trajnime të dedikuara për risqet nga fatkeqësitë, por shprehin nevojën për trajnime të mëtejshme. Trajnimet më të nevojshme janë në fushën e GIS dhe vlerësimin e digave. Bashkia disponon një plan emergjencash vjetor dhe plane veprimi sezonale, kryesisht për riskun nga zjarret dhe pjesërisht për rrëshqitjet.

	Në kontekstin e burimeve financiare, bashkia shpreh se kanë hasur vështirësi në disbursimin e transfertës së kushtëzuar për mbrojtjen civile (4%) për arsye të ndryshme. Ka pasur një tentativë për të adresuar problematikën e rrëshqitjeve nëpërmjet këtij fondi në fshatin Ngraçie, por projekti nuk është miratuar nga prefekti i qarkut Fier. Me të njëjtin projekt janë mundur të marrin fonde nga AKMC por aplikimi ishte jashtë afateve. Këtë vit kanë disbursuar një pjesë të fondit për mjete dhe pajisje të nevojshme. Bashkia deklaron se nuk ka një bazë të dhënash në format digjital por vetëm në format fizik kryesisht të lidhur me rimbursimin e dëmeve për fatkeqësitë të ndryshme. Nga ana tjetër, përgjegjësi i sektorit deklaron se raporton në bazë ditore tek prefekti për fatkeqësitë që ndodhin në territorin e bashkisë. Raportimi realizohet nëpërmjet mesazheve telefonike. Në planet e veprimit ka një listë vullnetarësh ku është e specifikuar emër mbiemër nr. telefoni të cilët angazhohen në rast emergjence, kryesisht janë punonjës të bashkisë, administratorë të njësive administrative, kryepleqtë të cilët shërbejnë edhe për lajmërimin e hershëm në rast përmytje apo zjarri. Si kanal kryesor komunikimi përdoret telefoni dhe faqja zyrtare e bashkisë. Në përfundim përfaqësuesit e bashkisë shprehen se ndër problematikat kryesore është siguria e digave/rezervuarëve dhe duhet kryer një vlerësim për të parë situatën e tyre, zjarret gjithashtu janë një problem gjatë sezonit të verës si dhe rrëshqitjet e tokës kryesisht në fshatin Ngraçie i cili rrezikon edhe banesat e qytetarëve. Për këtë problematik shprehet nevoja për ndërtimin e banesave sociale.
Nr. i pjesëmarrësve	Pjesëmarrës: Përfaqësues nga Bashkia 6 Përfaqësues nga organizata/institucione 2 MetroPOLIS/Co-PLAN, 1 UNDP, 1 AKMC Të pranishëm total 10 Femra pjesëmarrëse – 3 Meshkuj pjesëmarrës – 7

ANEKS 5 - Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër

Titulli i aktivitetit:	Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër
Data e zhvillimit të aktivitetit:	08/02/2024
Vendi:	Bashkia Mallakastër
Objektivi kryesor:	Takim me grupin e punës, diskutim mbi zhvillimin e vizionit dhe objektivave të Strategjisë Vendore si dhe diskutimi për projekte potenciale për parandalimin dhe adresimin e riskut nga fatkeqësitë.
Përshkrim i aktivitetit:	Takimi u zhvillua në ambientet e Bashkisë Mallakastër dhe në këtë takim ishin prezent përfaqësues nga Bashkia Mallakastër, AKMC, UNDP, Prefektura Fier, grupi i punës dhe eksperti i huaj nga MetroPOLIS/Co-PLAN Pantoleon Skayannis. Takimi nisi me fjalën hapëse të Përgjegjësit të Sektorit të Mbrojtjes Civile, z. Izet Ymeraj, i cili shpreh rëndësinë e zhvillimit të strategjisë për zvogëlimin e riskut ndaj fatkeqësive. Z. Ymeraj u shpreh falënderues ndaj grupit të punës së bashkisë Mallakastër si dhe grupit të punës nga MetroPOLIS/Co-PLAN, AKMC dhe UNDP. Më pas fjalën e mori eksperti i UNDP, i cili shprehu rëndësinë e këtij projekti dhe rëndësinë e gjithëpërfshirjes së të gjitha palëve. Z. Maksimiljan Dhima vuri një theks të veçantë mbi rëndësinë që ka përfshirja e grupeve të cënueshme dhe menaxhimi i saktë i fondeve. Në vijim fjalën e mori eksperti i grupit të punës nga MetroPOLIS/Co-PLAN z. Allkja i cili bëri një përshkrim të shkurtër të axhendës së ditës dhe ecurinë e punës që nga takimi i kaluar. Eksperti i huaj, Z. Skayannis, bëri një prezantim të përgjithshëm ku flitej për riskun nga fatkeqësitë, shtimin e riskut si pasojë e ndryshimeve klimatike si dhe vuri një theks për rëndësinë e ciklit të fatkeqësisë dhe masat që duhen mar për çdo fazë. Më pas, z. Allkja bëri një prezantim të shkurtër të projektit e të profilit të bashkisë Mallakastër. Gjithashtu, grupi i punës nga MetroPOLIS/Co-PLAN kishte përgatitur një listë me aktivitete dhe projekte, të cilat më pas u diskutuan me grupin e punës. Takimi vijoi pas një pushimi të shkurtër me seancën e dytë, e cila përkonte me zhvillimin e analizës SËOT. Kjo seancë u bë në formë diskutimi interaktiv, ku pjesëmarrësit shprehen problemet kryesore në bashki. Problematikat kryesore në bashki lidheshin me zjarrin dhe sektorin e zjarrfikëses. Një ndër problemet kryesore ishte pamjaftueshmëria e mjeteve, rrugëve pyjore dhe punonjësve në këtë sektor. Për shkak të incidencës së lartë të zjarreve, kërkohet stacionimi i një mjeti zjarrfikës në periudhën e thatësirave në afërsi të fondit pyjor.

	Gjithashtu problematike është dhe mungesa e forcës punëtore dhe trajnimeve të standardizuara të punonjësve të zjarrfikëses. Në bashkinë Mallakastër ka një rrjet hidrantësh për shuarjen e zjarrit në qytet. Grupi i punës ndau me grupin e konsulentëve edhe problematikën e sigurisë së institucioneve publike. Ata shprehen se as shkollat dhe as institucione të tjera publike nuk janë të pajisura me shkallë emergjence dhe nuk janë të përgatitura për evakuim në rast fatkeqësie. Nga ana tjetër, grupi i punës shprehu shqetësim dhe për ndotjen e ujit dhe tokës. Problematikë tjetër shqetësuese në këtë bashki është menaxhimi i digave dhe rezervuarëve duke qenë se janë të shumtë. Takimi u mbyll me rekomandime specifike nga përfaqësues të bashkisë, grupit të punës dhe përfaqësuesve të UNDP.
Nr. i pjesëmarrësve	Pjesëmarrës: Nëse ka përfaqësues të organizatave të ndryshme apo institucione publike të çfarëdolloj duhet të përmenden specifikisht. Përfaqësues nga Bashkia 8 Përfaqësues nga Prefektura Fier 1 Përfaqësues nga organizata/institucione 5 MetroPOLIS/Co-PLAN, 1 UNDP, 1 AKMC Të pranishëm total 16 Femra pjesëmarrëse – 6 Meshkuj pjesëmarrës – 10

ANEKS 6 - Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër

Titulli i aktivitetit:	Takim me grupin e punës në Bashkinë Mallakastër
Data e zhvillimit të aktivitetit:	19/03/2024
Vendi:	Bashkia Mallakastër
Objektivi kryesor:	Takim me grupin e punës, prezantim i projekteve strategjike dhe diskutim mbi detajimin dhe përmirësimin e projekteve potenciale për parandalimin dhe adresimin e riskut nga fatkeqësitë.
Përshkrim i aktivitetit:	Takimi u zhvillua në ambientet e Bashkisë Mallakastër dhe në këtë takim ishin prezent përfaqësues nga Bashkia Mallakastër dhe grupi i punës nga MetroPOLIS/Co-PLAN. Takimet u zhvilluan individualisht me secilin sektor, në mënyrë që të kishte një qasje dhe diskutim më konkret në lidhje me secilin sektor pjesë të grupit të punës. Më konkretisht, sektorët me të cilët u diskutua në Bashkinë e Mallakastër ishin sektori pyje dhe mjedis, sektori i bujqësisë dhe ujitjes dhe kullimit, mbrojtja civile si dhe sektori i financës. Grupit të punës ju bë një prezantim i projekteve potenciale të menduara nga MetroPOLIS/Co-PLAN, si dhe ju kërkua të bënin komentet e tyre mbi relevancën dhe konkretizimin e këtyre projekteve. Sektori i pyjeve dhe mjedisit shprehen se problematika më e madhe e tyre janë zjarret në pyje, kjo dhe për shkak të sipërfaqes së madhe pyjore. Ata shprehin nevojën për hapjen e rrugëve pyjore si dhe shtimin e mjeteve në periudhën e zjarreve, kryesisht në Frataj. Gjithashtu, grupi i punës sugjeron planifikimin e Lerave, si një burim për furnizimin e zjarrfikësve në raste zjarri. Specialistët e mjedisit tregojnë se ka një ndotje të lartë nga sektori hidrokarbur (në Drenovë uji dhe tokat). Ata tregojnë se nuk ka analiza dhe as studime të mirëfillta, dhe se janë të nevojshme duke parë nivelin e ndotjes. Ndërkaq, sektori i bujqësisë dhe kullimit projektin më prioritar mendon pajisjen me pasaportë dhe rehabilitimin e digave. 2 diga në bashki nuk janë më funksionale (Corush 1 e mbushur me inerte dhe Marusha e kontaminuar nga nafta). Hotspotet kryesore të ndotjes së tokës janë zonat e dekantimit, për të cilat duhen marre masa imediate. Gjithashtu, problematike është dhe gërryerja apo erozioni i lumit Vjosë. Sektori i fundit që u vizitua ishte sektori i financës, ku u shprehën se fondi i kushtëzuar për EC nuk disbursohet i gjithi, dhe se pjesa më e madhe e tij shkon për dëmshpërblime. Ata sugjerojnë trajnime për alokimin e 4% si dhe zërat e buxhetit që mund të përfshihen në disbursimin e saktë të fondit të kushtëzuar.

Nr. i pjesëmarrësve	Pjesëmarrës: Nëse ka përfaqësues të organizatave të ndryshme apo institucione publike të çfarëdolloj duhet të përmenden specifikisht. Përfaqësues nga Bashkia: 16 Përfaqësues nga organizata/institucione 3 MetroPOLIS/Co-PLAN, Të pranishëm total - 19 Femra pjesëmarrëse – 7 Meshkuj pjesëmarrës – 12
-----------------------------------	--

ANEKS 7- Korniza Ligjore

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen drejtpërsëdrejti me mbrojtjen civile:

- Ligji Nr. 152/2015 “Për shërbimin e mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin”
- VKM nr. 747, Datë 20.11.2019, “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile”.
- VKM nr. 431, Datë 15.07.2021, “Për përbërjen dhe detyrat e njësive organizative që kanë në kompetencë të tyre çështjet e mbrojtjes civile në ministritë e linjës”.
- VKM nr. 1162, Datë 24.12.2020, “Për përcaktimin e procedurave dhe të afateve për pajisjen me vërtetim për riskun të subjekteve, të cilat kërkojnë të pajisen me leje zhvillimi/ndërtimi”.
- VKM nr. 923, Datë 25.11.2020, “Për funksionimin e organizimin e Komitetit të Mbrojtjes Civile dhe bashkëpunimin ndërinstytucional të institucioneve dhe të strukturave të Sistemit të Mbrojtjes Civile”.
- VKM nr. 1186, datë 24.12.2020, “Për miratimin e listës së objekteve me rëndësi ekonomike e strategjike, pranë të cilave ngrihen stacionet e shërbimit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin”.
- VKM Nr. 158, datë 17.3.2021 “Për Miratimin e Kriteve dhe të Procedurave për Shpalljen e Gjendjes së Fatkeqësisë Natyrore”.
- VKM nr. 168, datë 24.3.2023, “Për miratimin e vlerësimit të riskut nga fatkeqësitë në nivel qendror”, (Fletore Zyrtare nr.51/2023)”.
- VKM nr. 94, datë 22.2.2023, “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Zvogëlimin e Riskut nga Fatkeqësitë 2023–2030 dhe planit të veprimit”, (Fletore Zyrtare nr.31, 24.02.2023).
- VKM nr. 1020, datë 16.12.2020 “për përbërjen, funksionimin dhe detyrat e Komisionit Teknik Këshillimor për zvogëlimin e riskut ndaj fatkeqësive”
- VKM nr. 329, datë 16.05.2012 “Për kriteret dhe procedurat e dhënies së ndihmës shtetërore financiare për mbulimin e dëmeve të shkaktuara nga fatkeqësi natyrore ose fatkeqësi të tjera të shkaktuara nga veprimtaria njerëzore”
- VKM Nr. 414 datë 8.7.2021 “Për Miratimin e Procedurave dhe Kriteve të Ndarjes dhe të Përdorimit të Fondit të Kushtëzuar të Buxhetit të Shtetit për Mbrojtjen Civile”
- VKM Nr. 290 datë 17.5.2023 “Për një Ndryshim në Vendimin Nr. 414, Datë 8.7.2021, të Këshillit të Ministrave, “Për Miratimin e Procedurave dhe Kriteve të Ndarjes dhe të Përdorimit të Fondit të Kushtëzuar të Buxhetit të Shtetit për Mbrojtjen Civile”
- VKM Nr. 260 datë 27.4.2023 “Për Miratimin e Projekteve Fituese të Financuara nga Fondi për Parandalimin dhe Menaxhimin e Fatkeqësive Natyrore, si dhe të Autoritetit Kontraktor për Zbatimin e Projekteve, Sipas Njësive të Vetëqeverisjes Vendore”
- VKM nr. 594 dt. 13.10.2021 “Për miratimin e subjekteve private, strukturat përgjegjëse për identifikimin e tyre, si dhe rregullat për realizimin e bashkëpunimit ndërmjet tyre’
- Urdhri i Kryeministrit nr. 27, datë 3.2.2020 “Për miratimin e strukturës dhe të organikës së Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile”
- VKM nr. 667 dt. 10.11.2021 “Për trajtimin e vullnetarëve për angazhimin e tyre në aktivitete të mbrojtjes civile, apo në operacionet e parandalimit e të përballimit të fatkeqësive”
- VKM nr. 345, datë 26.5.2022 “Për përcaktimin e mënyrës së mbledhjes dhe administrimit të të dhënave të humbjeve nga fatkeqësitë”
- VKM 807, datë 28.12.2023 “Për miratimin e Planit Kombëtar për Emergjencat Civile”.

- Vendimi nr. 775, datë 15.12.2021 i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e llojeve të sinjaleve të alarmit, numrit dhe mënyrës së përdorimit të tyre, në rastet e fatkeqësive”.
- Vendimi nr. 53, datë 1.02.2023 i Këshillit të Ministrave “Për përcaktimin e kriterëve dhe procedurave të akordimit të fondeve për marrjen e masave parandaluese dhe rehabilituese ndaj fatkeqësive, në infrastrukturën e dëmtuar, si edhe në veprimtari të tjera në fushën e mbrojtjes civile”.
- Udhëzim i Ministrit të Brendshëm nr. 81, datë 6.3.2020, “Për klasifikimin e objekteve, sipas rrezikshmërisë nga zjarri, procedurat e shqyrtimit dhe të miratimit të projektit të mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimin, si dhe dhënia e certifikatës së sigurisë nga zjarri”.
- Akti Normativ nr.9, datë 16.12.2019, “Për përballimin e pasojave të fatkeqësive natyrore” miratuar me Ligjin Nr. 97/2019 “Për miratimin e aktit normativ, me fuqinë e ligjit, nr. 9, datë 16.12.2019, të Këshillit të Ministrave, “Për përballimin e pasojave të fatkeqësisë natyrore”.

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me ndryshimet klimatike:

- Ligj nr. 75/2016, Datë 14.07.2016, “Për ratifikimin e marrëveshjes së Parisit në kuadër të konventës së Kombeve të Bashkuara për ndryshimet klimaterike”;
- Ligj Nr. 155/2020 “Për ndryshimet

Klimaterike” Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me

qeverisjen:

- Ligji nr. 115/2014 datë 31.7.2014 “Për ndarjen administrativo-territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- Ligjin 107/2016 “Për prefektin e qarkut”, i ndryshuar
- Ligji nr.139 / 2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, i ndryshuar.
- Ligji Nr. 84/2022 “Për buxhetin e vitit 2023”, i ndryshuar.
- Ligjin Nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”
- Udhëzim Nr. 35 datë 29.12.2022 “Për Procedurat Standarde të Raportimit dhe Monitorimit të Risqeve Fiskale nga Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme dhe Njësi të Tjera të Sektorit Publik”
- Akt Normativ Nr. 1, datë 21.2.2024 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 97/2023, “për buxhetin e vitit 2024”

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me planifikimin e territorit:

- Ligj nr. 107/2014, datë 31.7.2014 “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit”, i ndryshuar
- Ligji Nr. 9290, datë 7.10.2004 “Për Produktet e ndërtimit” i ndryshuar me Ligjin nr.9825, datë 1.11.2007 “Për disa ndryshime në Ligjin nr.9290, datë 7.10.2004 “Për produktet e ndërtimit”
- VKM nr. 881, datë 14.12.2016, “Për miratimin e planit të përgjithshëm kombëtar të territorit”. Fletore Zyrtare nr. 248, datë 23.12.2016.
- VKM Nr. 796, datë 11.12.2019 “Për një ndryshim në Vendimin nr. 408, datë 13.5.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e Rregullores së Zhvillimit të Territorit”, të ndryshuar
- VKM Nr. 232 datë 17.04.2019 “Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM Nr. 686 datë 22.11.2017 “Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit”

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me energjinë dhe burimet natyrore:

- Ligji nr. 7746, datë 28.7.1993 “Për Hidrokarburet (Kërkimi dhe prodhimi)”.

- Ligji nr. 8450, datë 24.2.1999 “Për përpunimin, transportimin e tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”.
- Ligj nr. 116/2013 datë 15.04.2013, “Për ratifikimin e marrëveshjes me qeverinë e vendit pritës ndërmjet Republikës së Shqipërisë, duke vepruar nëpërmjet Këshillit të Ministrave, dhe Trans Adriatik Pipeline AG, lidhur me projektin e gazsjellësit Trans Adriatik (projekti TAP), si dhe të marrëveshjes ndërmjet Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Këshilli i Ministrave, dhe Trans Adriatik Pipeline AG, në lidhje me projektin e gazsjellësit Trans Adriatik (projekti TAP).”
- Ligji Nr. 102/2015, datë 23.09.2015, “Për sektorin e gazit natyror”, i ndryshuar.
- Ligji Nr. 43/2015, datë 30.04.2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar.
- Ligj Nr. 124/2015 “Për eficiencën e energjisë”
- Ligj Nr. 116/2016 Për performancën e energjisë së ndërtesave
- Ligj Nr. 7/2017 “Për Nxitjen e Përdorimit të Energjisë nga Burimet e Rinovueshme”
- V.K.M. nr. 477, datë 16.7.2004 “Për miratimin e Marrëveshjes për zhvillimin dhe prodhimin e hidrokarbureve në vendburimin Patos Marinëz”.
- VKM nr. 410, datë 13.5.2015, “Për krijimin, organizimin dhe funksionimin e Inspektoratit Shtetëror Teknik dhe Industrial”. Fletore Zyrtare nr. 137, datë 01.09.2015.
- VKM Nr. 480, datë 31.7.2018, “Për miratimin e strategjisë kombëtare të energjisë për periudhën 2018–2030”. Fletore Zyrtare nr. 119, datë 9.08.2018.
- VKM nr. 87, datë 14.2.2018, “Për miratimin e planit të zhvillimit të sektorit të gazit natyror në Shqipëri dhe identifikimin e projekteve prioritare”. Fletore Zyrtare Nr. 23, datë 20.02.2018.
- Urdhër i Ministrit të Ekonomisë Publike dhe Privatizimit nr. 148, datë 20.4.1999, “Për Kushtet dhe Normat Teknike, që duhen respektuar në impiantet dhe instalimet e tregtimit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”.

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me mjedisin:

- Ligji, 91/2013, datë 28/02/2013 “Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor”
- Ligji Nr. 57/2020 ‘Për Pyjet’

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me menaxhimin e burimeve ujore:

- Ligji Nr. 111/2012, Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore”, i ndryshuar.
- Ligji nr.24/2017 “Për Administrimin e Ujitjes dhe Kullimit”
- Ligj Nr.8102, datë 28.3.1996 Për Kuadrin Rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe të largimit dhe përpunimit të ujërave të ndotura; i azhurnuar me: Ligjin nr.9352, datë 03.03.2005; Ligjin nr.9584, datë 17.07.2006 (i ndryshuar me ligjin nr.9845, datë 17.12.2007); Ligjin nr.9915, datë 12.05.2008
- VKM nr. 147, Datë 18.03.2004, “Për miratimin e rregullores për sigurinë e digave dhe dambave”.
- VKM Nr. 431, datë 11.7.2018 “Për Krijimin, Organizimin dhe Funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Ujësjellës-Kanalizimeve dhe Infrastrukturës së Mbetjeve”

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me infrastrukturën e transportit:

- Ligji nr.8378, datë 22.7.1998 i Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar me ligjin nr.10 488
- VKM nr. 811, datë 16.11.2016, “Për miratimin e Strategjisë Sektoriale të Transportit dhe planit të veprimit 2016 – 2020”. Fletore zyrtare Nr. 220, datë 25 nëntor 2016.

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me infrastrukturën e informacionit:

- Ligji Nr. 72/2012 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Infrastrukturës Kombëtare të Informacionit Gjeohapësinor në Republikën e Shqipërisë”.
- VKM Nr. 1034, Datë 24-12-2020, “Për miratimin e strategjisë kombëtare për sigurinë kibernetike dhe planin e veprimit 2020-2025”.
- VKM nr. 553, datë 15.7.2020, “Për miratimin e listës së infrastrukturave kritike të informacionit dhe të listës së infrastrukturave të rëndësishme të informacionit”.
- VKM nr. 148, datë 24.02.2016 “Për ngritjen dhe funksionimin e Sistemit të Integruar të Informacionit dhe Statistikës së Këshillit të Ministrave”

Ligje dhe akte nënligjore që lidhen me sektorë të tjerë, relevante edhe për çështje të ZRF:

- Ligji Nr. 22/2018 “Për strehimin social”
- Ligj Nr. 27/2018 “Për trashëgiminë kulturore dhe muzetë”
- Ligji nr.9244 datë 17.06.2004 “Për mbrojtjen e tokës bujqësore”, i ndryshuar

ANEKS 8 - Kuadri Strategjik

Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Zhvillimit të Territorit (PPK) - ofron kornizën strategjike referuese për zhvillimin e qëndrueshëm të territorit, për 15 vitet e ardhshme, me qëllim sigurimin e zhvillimit të balancuar ekonomik dhe social të vendit, menaxhimin e përgjegjshëm të burimeve natyrore, mbrojtjen e mjedisit. duke siguruar njëkohësisht edhe përdorimin racional të tokës. Vizioni i PPK-së e sheh Shqipërinë si një qendër të integruar në sistemin ekonomik dhe infrastrukturor Evropian, me një ekonomi të shumëllojshme dhe konkurruese në hapësirën ballkanike, si një shtet që synon barazinë në aksesin në infrastrukturë, ekonomi dhe dije. Siguron mbrojtjen e trashëgimisë natyrore, historike dhe kulturore me synimin për t'u shndërruar në një destinacion autentik. Sipas këtij plani, Ballshi konsiderohet si një Hub energjetik dhe një vendbanim terciar, ndërsa vendbanimet e tjera të bashkisë Mallakastër shihen si lokalitete. Bashkia e Mallakastrës do të përfitoj në mënyrë direkte nga dy projekte të rëndësishme strategjike kombëtare, IAP dhe hekurudha Fier-Ballsh-Kakavjë. Gjithashtu bashkia e Mallakastrës përfshihet në korridorin e Parkut Kombëtar Natyror të Lumit Vjosa.

Vlerësimi Strategjik Mjedisor për Planin e Përgjithshëm Kombëtar 2016 – është dokumenti i cili shoqëron PPK. Ky dokument është instrumenti kyç për integrimin e çështjeve mjedisore dhe ato të zhvillimit të qëndrueshëm në procesin e planifikimit strategjik si dhe në vendim- marrje. VSM është dokumenti i cili siguron që konsideratat mjedisore të merren në konsideratë gjatë vendimmarrjes në nivel qendror, rajonal e lokal duke siguruar një zhvillim të qëndrueshëm dhe në respekt me mjedisin duke marrë në konsideratë tendencat mjedisore, efektet që politika, plane, projekte të ndryshme mund të kenë në mjedis dhe propozuar masa për të shmangur, zvogëluar, apo zbutur efektet negative në mjedis dhe burimet natyrore.

Dokumenti i Politikave Strategjike të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve dhe Plani Kombëtar 2020 – 2035, (Dokumenti i Politikave Strategjike) – është dokumenti kryesor i planifikimit, i cili rregullon menaxhimin e mbetjeve bashkiake, jo bashkiake dhe të rrezikshme. Dokumenti i Politikave Strategjike merr në konsideratë zhvillimet e planifikimit dhe infrastrukturës në nivel të qeverisjes qendrore dhe vendore dhe përfshirjen e bizneseve private. Dokumenti është zhvilluar mbi vizionin ose perceptimin e konceptit “zero mbetje”, në mënyrë që mbetjet të grumbullohen dhe trajtohen si lëndë e parë dhe menaxhimi të bëhet në përputhje me konceptin dhe parimet e sistemit të ekonomisë

qarkulluese për të mundësuar mbrojtjen sa më të plotë të burimeve natyrore dhe rritjen e efikasitetit të përdorimit të produkteve.

Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbetjeve dhe Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbetjeve, i rishikuar 2018-2033 - ka si qëllim kryesor të perditësojë politikën dhe Planin Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, si dhe të rivlerësojë aftësitë e vendit për të përmbushur detyrimet e anëtarësimit në BE që rrjedhin nga kapitulli 27 për mjedisin. Gjithashtu dokumenti synon të përshtatë drejtimit strategjike për të bërë ato më efikase dhe të realizueshme për zbatuesit e politikave të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe mbrojtjes së mjedisit në përgjithësi, si në nivelin qendror ashtu edhe në atë vendor. Vizioni parashikon krijimin e një kuadri strategjik dhe rregullator në Shqipëri, për të ulur sasinë e mbetjeve të gjeneruara dhe për të menaxhuar në mënyrë të integruar mbetjet e gjeneruara në linjë me objektivat e Direktivës Kuadër të Mbetjeve të BE-së dhe marrëveshjet ndërkombëtare. Parimi kryesor për menaxhimin e mbetjeve është hierarkia e mbetjeve: Parandalimi; Ripërdorimi; Riciklimi; Rikuperimi; Asgjësimi i mbetjeve. Strategjia merr parasysh dhe rëndësinë e menaxhimit të mbetjeve sipas parimit të ekonomisë qarkulluese për të mundësuar mbrojtjen sa më të plotë të burimeve natyrore dhe rritjen e efikasitetit të përdorimit të produkteve.

Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Integruar të Burimeve Ujore, 2018-2027 miratuar me VKM Nr. 73, datë 7.2.2018 "Për miratimin e strategjisë kombëtare të menaxhimit të integruar të burimeve ujore, 2018-2027" – kjo strategji ka dy objektiva kryesore që janë ofrimi i shërbimit të furnizimit me ujë të popullsisë me synim mbulimin me shërbim të sigurt dhe të vazhdueshëm (98% në zona urbane, 72% në zona rurale) dhe ofrimi i shërbimit të largimit të ujërave të përdorura me synim mbulimin me shërbim në zona urbane dhe rurale (71% në zona urbane, 28% në zona rurale) deri në vitin 2030. Në bashkinë Mallakastër shërbimi i furnizimit me ujë është mbi 90% në zona urbane por është shumë i ulët në zonat rurale. Ndërsa për shërbimin e largimit të ujërave të përdorura, mbi 60% e zonës urbane është e mbuluar me këtë shërbim, në zonat rurale prevalojnë gropat septike. Në kuadër të ZRF-së strategjia e ujit parashtron këto objektiva: sigurimi i mbrojtjes nga përmbytjet; përgatitja për përballje me thatësitë dhe kufizimet e ujit; plane kontrolli dhe masash për përballjen me ndryshimet klimatike.

Programi Kombëtar Sektorial i Ujit 2018 - 2030¹ - është një dokument paraqet një qasje të integruar për zhvillimin e sektorit të ujit me synim orientimin e investimeve drejt objektivave kombëtarë, përmirësimin e procesit të planifikimit, rritjen e investimeve dhe të ardhurave në sektor, monitorimin e burimeve si dhe mbrojtjen e ekuilibrit mjedisorë. Ky program bëhet i zbatueshëm nëpërmjet planeve të veprimit të cilët përditësohen çdo tre vite dhe përfshijnë masa e aktivitete të cilat propozohen nga aktorët kryesorë në sektor. Ky program i ndan burimet ujore dhe infrastrukturën nga pikëpamja e përdorimit, impaktit të shkaktuar dhe atij të pësuar në tre shtylla kryesore: a) përdorimi i ujit; b) mbrojtja e ujit; c) mbrojtja nga uji, ku fokus të veçantë marrin monitorimi i ujërave sipërfaqësore e nëntokësore, liqeneve, vijës bregdetare të lidhura këto me ndotjen, erozionin, sigurinë e digave etj.

Strategjia e Ujit dhe Kullimit në Shqipëri, Maj 2017² është një dokument i hartuar nga Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave në vitin 2017 dhe ka për qëllim evidentimin e situatës sa i përket sistemit të ujit dhe kullimit, digave dhe rezervuarëve për mbrojtjen nga përmbytjet. Strategjia synon optimizimin e investimeve në ujitje, kullim dhe mbrojtjen nga përmbytjet me qëllim zgjerimin dhe bërjen të qëndrueshme

¹ <http://ambu.gov.al/public/PROGRAMI%20KOMB%C3%8BTAR%20SEKTORIAL%20I%20UJIT%202018-2030.pdf>

² https://www.bujqesia.gov.al/ep-content/uploads/2017/12/Strategjia_U_K_korrik_2017_konsulm-1.pdf

të sistemeve të ujitjes, përmbushjen e nevojave për kullim dhe mbrojtjen e popullsisë dhe pronave nga përmbytjet.

Plani Përfundimtar i Menaxhimit për Basenin Ujor Seman Qershor 2019³ - ka për qëllim identifikimin e një sërë masash për përmirësimin e menaxhimit dhe përdorimit të burimeve ujore të lidhura me Basenin e Lumit Seman duke zhvilluar analizuar gjendjen fizike të burimeve ujore, inventarizimin e burimeve, përdorimin e ujit, identifikimin e sfidave kryesore të lidhura këto edhe në kushtet e ndryshimeve klimatike. Një ndër elementët kryesorë të planit të lidhur edhe me Strategjinë Vendore ZRF është edhe plani i masave të parashikuara në këtë dokument për të parandaluar përmbytjet potenciale, përdorimin e mirë të ujit, monitorimin e vazhdueshëm si dhe sinjalizimin e hershëm në rast rreziku element të cilët duhet të merren në konsideratë nga institucionet përgjegjëse të parashikuara edhe në dokument.

Strategjia Kombëtare e Strehimit Social, 2016-2025 - qëllimi i strategjisë është përmirësimi i kushteve të jetesës të 25,000 familjeve shqiptare me të ardhura të ulëta dhe të mesme, që nuk mund të përballojnë një shtëpi në treg të lirë përmes ofrimit të alternativave për një strehim të gatshëm, të arritshëm, të përbalueshëm dhe të përshtatshëm. Strategjia e strehimit social i adreson këto çështje nëpërmjet 6-të programe të strehimit social: Programi i Banesave Sociale me Qira (BSQ); Programi për përmirësimin e kushteve të banesave deri në një ndërtim të ri (PPKB); Programi i banesave me kosto të ulët (BKU); Programi për zhvillimin e zonës me qëllim strehimi; Programi për krijimin e strehëve të përkohshme; Programi për ndërtimin e banesave të specializuara. Në kuadër të ZRF-së, programet më të rëndësishme janë PPKB- ja i cili mundëson ndërhyrje në strukturë për të përmirësuar cilësinë e saj duke e bërë objektin më të qëndrueshëm ndaj fatkeqësive dhe programi i strehëve të përkohshme që mundëson strehimin e familjeve që kanë mbetur pa strehë në rast fatkeqësie për një periudhë maksimalisht 2-vjeçare.

Strategjia e Ndryshimeve Klimatike dhe Planet e Veprimi⁴ është hartuar për të mbështetur zbatimin e legjislacionit të BE-së për mjedisin dhe klimën, duke synuar përforcimin e koordinimit ndërsektorial në Shqipëri për masat mbi klimën, mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e qëndrueshëm. Ky dokument ka një qasje ndër-sektoriale dhe synon të përmbledh pikësynimet dhe objektivat politike të fokusuar të zbutja e efektit të ndryshimeve klimatike të parashikuara në planet dhe strategjitë ekzistuese. Strategjia fokusohet në 4 sektorë kryesorë: a) energjia me fokus kryesor b) transportin, c) bujqësia, d) ndryshimet e përdorimit të tokës dhe pylltarinë të cilët janë edhe baza e raportimeve për inventarin e gazrave serrë në Shqipëri. Me përfshirjen e këtyre sektorëve mbulohet rreth 80% e shkarkimeve të Shqipërisë.

Vizioni kombëtar i strategjisë fokusohet në 3 komponent kryesorë të ndryshimit të klimës: masat zbutëse, adaptimi dhe zhvillimi i qëndrueshëm, ku janë identifikuar edhe 6 përparësi të strategjisë së masave zbutëse:

- SP.1 Sigurimi i një zhvillimi të qëndrueshëm të ekonomisë;
- SP.2 Ngritja e një sistemi monitorues, raportues dhe verifikues të GES-it;
- SP.3 Forcimi i kapacitetit të institucioneve përkatëse dhe bashkëpunimit ndërinstitucional;
- SP.4 Përmirësimi i ndryshimeve klimatike në planifikimin strategjik sektorial;
- SP.5 Forcimi i kapacitetit dhe ndërgjegjësimi mbi çështjet e ndryshimeve klimatike;
- SP.6 Afrimi me kuadrin ligjor të BE-së për ndryshimin e klimës në të gjithë sektorët.

³ http://ambu.gov.al/public/Semani%20Final%20RBMP_Final_Alq_June2019.pdf

⁴ https://turizmi.gov.al/wp-content/uploads/2021/10/2.-Strategjia-e-Ndryshimeve-Klima-dhe-Planet-e-Veprimi_Qershor-2019_-1.pdf

Plani Kombëtar i Republikës së Shqipërisë për Energjinë dhe Klimën 2021-2030 (Draft) - bazohet te Strategjia Kombëtare e Energjisë dhe te NDC-të e para dhe është harmonizuar me draftin e NDC-ve të rishikuara. Strategjia adreson pesë dimensionet e Unionit të Energjisë: siguria e energjisë; tregu i brendshëm i energjisë; efica e energjisë; dekarbonizimi; kërkimi, inovacioni dhe konkurrueshmëria. Për dimensionin e dekarbonizimit synohet minimizimi i shkarkimeve të gazeve të efektit serrë (GES) dhe rritja e përdorimit të energjisë së rinovueshme. Në kontekstin e efica e energjetike synohet të përmbushen standardet e BE- së (të paktën 32.5% deri në 2030), bazuar në konsumin primar ose final të energjisë, konsolidimi i kuadrit legjislativ për efica e energjetike, hartimi i strategjisë së rinovimit të stokut të ndërtesave, me objektivin e përgjithshëm rinovimi i 2% të stokut të ndërtesave çdo vit. Për dimensionin e sigurisë energjetike objektivi kryesor është garantimi i një furnizimi afatgjatë, të sigurt dhe cilësor për të gjitha sistemet e prodhimit dhe furnizimit të energjisë. Parashikohet nxitja dhe diversifikimi i përshtatshëm i prodhimit të energjisë përmes investimeve të reja, përf forcimin e bashkëpunimit dhe integritit rajonal dhe ndërlidhjen me rrjetet evropiane dhe rajonale të energjisë elektrike dhe gazit natyror, në përputhje me Acquis e Traktatit të Komunitetit të Energjisë. Përsa i përket dimensionit të kërkimit, inovacionit dhe konkurrueshmërisë, synon që shpenzimet vjetore publike për kërkim shkencor dhe inovacion të arrijnë në total 2% të PBB-së çdo vit.

Komunikimi i Katërt Kombëtar i Shqipërisë për Ndryshimet Klimatike, Shtator 2022, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit⁵ (The Fourth National Communication of Albania on Climate Change, September 2022, Ministry of Tourism and Environment) – është një dokument i hartuar nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit për Konventën Kuadër të Kombeve të Bashkuara për ndryshimet Klimatike si një detyrim i Marrëveshjes së Parisit. Ky dokument jep një panoramë të përgjithshme të vendit lidhur me sektorët të cilët emetojnë më shumë gaze serrë në vend e nga ana tjetër jep indicie për impaktin që do të kenë ndryshimet klimatike në vendin tonë në temperaturat mesatare vjetore, intensitetin dhe frekuencën e reshjeve, përparimin e detit, presionin ndaj burimeve ujore etj. Ky dokument shërben për të kuptuar situatën aktuale në vend lidhur me ndryshimet klimatike dhe impaktin që ato kanë mbi burimet natyrore dhe gjithashtu jep të dhëna mbi impaktin që do të kenë në vitet e ardhshme duke sugjeruar masa potenciale për të parandaluar apo adaptuar efekteve të ndryshimeve klimatike.

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrit Evropian, SKZHIE 2022-2030 miratuar me VKM Nr. 88, datë 22.2.2023 “Për miratimin e strategjisë kombëtare për zhvillim dhe integrit evropian 2022–2030” është dokumenti kryesor strategjik i cili drejton përparësitë e zhvillimit ekonomik e shoqëror të vendit duke i hapur rrugën integritit të vendit në Bashkimin Evropian duke e ndërlidhur atë gjithashtu me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm. Nga ana tjetër ky dokument pararend miratimin e fondeve vjetore të buxhetit të shtetit, duke përcaktuar objektivat e politikave, që përfshihen në udhëzimet e Ministrisë së Financave për përgatitjen e buxhetit nga të gjitha institucionet shtetërore. Ky dokument i shërben të gjithë partnerëve ndërkombëtarë të cilët mbështesin vendin në proceset e integritit në BE.

ANEKS 9 – Pyetësor për validimin e të dhënave në bashki

Ky projekt zbatohet nga konsorciumi MetroPOLIS/Co-PLAN dhe financohet nga UNDP në kuadër të projektit: “Forcimi i aftësisë ripërtëritëse në Shqipëri” RESEAL i cili mbështetet

⁵ <https://www.undp.org/albania/publications/fourth-national-communication-albania-climate-change>

nga Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile. Projekti RESEAL financohet nga Qeveria Suedeze dhe ajo Portugeze.

Ky pyetësor ka për qëllim përfitim të informacionit lidhur me strukturën, operimin, financimin e Emergjencave Civile në këtë Bashki. Të dhënat e përfuara prej këtij pyetësori do të përdoren vetëm për qëllime analitike në kuadër të këtij projekti.

Faleminderit paraprakisht për bashkëpunimin tuaj!

Pyetësor

	Struktura e mbrojtjes civile në Bashki.		
1	A ka një strukturë për mbrojtjen civile në bashkinë tuaj?	Po	Jo
2	Nëse po, a është ajo një drejtori/sektor i veçantë apo është e përfshirë në një nga sektorët e tjerë të bashkisë?		
3	Sa persona punojnë në këtë drejtori/sektor dhe si është e organizuar ajo nga pikëpamja hierarkike?		
4	Çfarë formimi akademik, profesional kanë punonjësit të cilët punojnë në këtë drejtori/sektor.		
5	A kanë punonjësit përshkrime pune?	Po	Jo
6	A angazhohen punonjësit e kësaj drejtorie/sektori edhe në punë të tjera në bashki?	Po	Jo
8	A ka në bashkinë tuaj një Qendër Operacionale të Emergjencave Civile?	Po	Jo
9	Nëse po, sa persona punojnë në të dhe cilat janë mjetet që përdorin.		

Mjete

1	A keni një zyrë në bashki?	Po	Jo
---	----------------------------	----	----

2	A keni mjetet e nevojshme për të zhvilluar detyrat tuaja të tilla si: tavolina pune, kompjuter, pajisje kancelarie, etj?	Po	Jo
---	--	----	----

3	A keni mjete (motorike) për të kryer vizita në terren në rast emergjencash? Nëse po, listoni tipologjinë dhe numrin.	Po	Jo
---	--	----	----

4	A keni ju si drejtori/sector mjete të tilla si ekskavator, fadroma, makina transporti të cilat mund ti përdorni në rast fatkeqësie? Nëse po, specifikojeni.	Po	Jo
---	---	----	----

5	A bëni ju një përditësim të inventarit të logjistikës së transportit përfshi këtu edhe një vlerësim të gjendjes?	Po	Jo
---	--	----	----

6	Nëse po, sa shpesh e bëni këtë inventar?		
---	--	--	--

Formimi dhe trajnime

1	A keni kryer trajnime lidhur me fatkeqësitë natyrore?	Po	Jo
---	---	----	----

2	Nëse po, ju lutem specifikoni kur dhe cila ka qenë tematika e trajnimeve.

3	A mund të listoni disa tema trajnimesh për të cilat do të kishit nevojë? Legjislacion, GIS, vlerësimin e riskut, grumbullimin dhe analizimin e të dhënave, etj.
---	--

Dokumente në nivel lokal

1	Ka bashkia juaj një Plan për Emergjencat	Po	Jo
---	--	----	----

2	A ka bashkia juaj Plan Veprimesh Sezonal	Po	Jo
---	--	----	----

Financimi

1	A keni projekte të parashikuara në PBA në lidhje me ZRF?	Po	Jo
---	--	----	----

2	A keni projekte të parashikuara në buxhetin vjetor në lidhje me ZRF?	Po	Jo
---	--	----	----

3	Si e përdorni fondin e Mbrojtjes Civile?	Po	Jo
---	--	----	----

4	A keni kryer projekte /ndërhyrje nëpërmjet këtij fondi?	Po	Jo
---	---	----	----

5	A keni marrë grante nga donatorë në lidhje me MC?	Po	Jo
---	---	----	----

6	A keni marrë projekte me grante konkurruese nga Qeveria Shqiptare?	Po	Jo
---	--	----	----

Grumbullimi dhe përditësimi i të dhënave

1	A keni një bazë të dhënash lidhur me fatkeqësitë në vite?	Po	Jo
2	Nëse po, në çfarë formati është baza e të dhënave?		

3	Si i grumbulloni këto të dhëna? Me anë të një formati të standardizuar?
4	Cilët janë persona apo institucionet përgjegjëse për grumbullimin dhe dërgimin e të dhënave?
5	A përdorni aplikacionin GIS për të ruajtur dhe përpunuar të dhënat?

Vullnetaret

1	A ka bashkia juaj një bazë të dhënash për persona, subjekte private të cilat mund të angazhohen në rast fatkeqësie?	Po	Jo
2	A janë këta persona/subjekte të trajnuar për tu angazhuar në rast emergjence ?	Po	Jo
3	Si kryhet lajmërimi i këtyre vullnetarëve?		

Kanalet e komunikimit ne rast emergjence (TV, Radio etj.)

	Si bashkëpunoni me drejtori/sektorë të tjerë brenda bashkisë për ZRF?
--	---

	Me cilat drejtori/sektorë bashkëpunoni më së shumti?
--	--

1	Si kryhet informimi i popullatës në rast fatkeqësie?
2	Përafërsisht sa ditë/orë para se të ndodhi ngjarja lajmërohen banorët?
3	Me cilat institucione të tjera komunikoni në nivel Qarku apo Bashkie në rast emergjencash?
4	Cilat janë kanalet e komunikimit të cilat përdorni për tu vendosur në kontakt me institucionet e sipërpërmendura?

Sistemi i paralajmërimit të hershëm

1	A ka bashkia juaj një sistem të paralajmërimit të hershëm në rast fatkeqësish?	Po	Jo
---	--	----	----

2	Cili është sistemi që përdorni?
3	Për cilat nga rreziqet funksionon kryesisht sistemi i paralajmërimit të hershëm?

ANEKS 10 – (Strukturë) Raport Monitorimi

Kapitulli 1- Hyrje

Ky kapitull shërben si hyrje për raportin e monitorimit. Në këtë kapitull përshkruhen shkurtimisht sa më poshtë:

- 1- Kush e ka hartuar raportin dhe kujt i drejtohet ky raport
- 2- Cila është periudha e raportimit
- 3- Cilat kanë qenë ngjarjet kryesore (fatkeqësi) në territorin e bashkisë
- 4- Struktura e raportit

Kapitulli 2 – Zbatimi i Strategjisë

Fillimisht, në këtë kapitull jepet një përshkrim i shkurtër narrative në lidhje me masat dhe projektet që bashkia ka zbatuar gjatë periudhës së raportimit. Në këtë përshkrim mund të përfshihen dhe nisma ose aplikime që bashkia ka kryer për projekte të ndryshme por që mund të mos kenë rezultuar të suksesshme ose që janë ende në proces vlerësimi.

Gjithashtu, mund të përshkruhen projekte apo masa të cilat janë në vazhdimësi.

Pas përshkrimit narrativ, plotësohet tabela e mëposhtme:

Objektivi Strategjik	Projekti Strategjik	Masa	Statusi i Zbatimit	Tregues Monitorimi
OS1	PS1	MS1	- Zbatuar - Në Zbatim - Nuk ka filluar Vendos statusin e zbatimit	

Kapitulli 3- Zvogëlimi i Riskut

Në këtë kapitull përshkruhet impakti që ka pasur zbatimi i strategjisë në zvogëlimin e riskut. Pas një përshkrimi narrativ të shkurtër ku përshkruhet impakti i masave të ndërmarra plotësohet tabela e treguesve të mëposhtëm të monitorimit.

Treguesi	Vlera në vitin paraardhës	Vlera Aktuale

Kapitulli 4 – Konkluzione dhe Rekomandime

Në këtë kapitull shënohen arritjet kryesore gjatë vitit të monitorimit si dhe mangësitë. Hartuesit e raportit përtej evidentimit të arritjeve duhet edhe të shpjegojnë:

- cilat kanë qenë vështirësitë në zbatimin e strategjisë
- cilat procese kanë hasur vështirësi
- cilat kanë qenë mësimet e nxjerra (pozitive dhe negative)
- cilat janë rekomandimet për përmirësimin e zbatimit të strategjisë apo zvogëlimin të riskut

